

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja.

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni medelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7-50
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 8.

Državnozborskim volilcem!

V torek, dne 13. junija boste stopili na volišče, da si izberete moze svojega zaupanja, ki naj vas zastopajo v prihodnji zakonodajalni dobi v državnem zboru. Razen ljubljanskega mesta so doslej zastopali vse volilne okraje na Kranjskem pristaši klerikalne stranke.

Predno so bili ti poslanci izvoljeni, so sveto obljubovali volilcem, da bodo vse svoje moči in sile posvetili delu za ljudstvo in za njegove koristi.

Ko pa so prišli na Dunaj, so pozabili na vse te obljube ter so tekmovali med sabo zgolj v tem, kako bi si svoj položaj utrdili in kako bi si z nizkotnim laskanjem raznim mogotcem na eni strani in s podlim denunciranjem svojih političnih nasprotnikov na drugi strani pridobili naklonjenost merodajnih krogov.

To je bilo vse njihovo delo.

Zato so se tudi letos, ko je bil državni zbor predčasno razpuščen, vrnili z Dunaja docela — praznih rok.

Ne samo da niso ničesar dosegli, marveč so s svojo malomarnostjo in narodno brezbriznostjo celo zakrivali, da se je dežela Kranjska zapostavljala na gospodarskem polju na vseh koncih in krajih in da se je sistematično delala škoda naši narodni slovenski stvari.

Klerikalni poslanci so s tem dokazali, da niso dorasli svoji nalogi in da niso sposobni, zastopati dežele kranjske in svojih volilcev tako, kakor bi jih mogli in morali. In vendar potrebuje prav naša dežela na Dunaju takšnih poslancev, ki bi, dosledno zapostavljajoč vse osebne in strankarske interese, delovali z vso dušo in z vsemi svojimi močmi zgolj za splošni blagor in za koristi vseh volilcev brez razlike stanu in prepričanja.

Volilci širom naše domovine kranjske, ako hočete imeti za poslance moze, ki bodo žrtvovali vse svoje moči in sposobnosti delu za splošni blagor in katerih edino vodilno načelo bo ne glede na levo ali desno z vso odločnostjo braniti Vaše interese in koristi, potem glasujte v torek, 13. junija enodušno in složno za te-le kandidate ki jih vam priporoča narodno-napredna stranka:

Za 1. volilni okraj **Ljubljana:**

dr. Vladimir Ravnihar,

odvetnik v Ljubljani.

Za 2. volilni okraj **Ljubljanska okolica:**

Josip Tribuč,

posestnik na Glincah.

Za 3. volilni okraj **Radovljica, Kranjska gora in Tržič:**

dr. Karel Triller,

deželni poslanec v Ljubljani.

Za 5. volilni okraj **Kamnik in Brdo:**

dr. Ivan Tavčar,

deželni poslanec in dež. odbornik v Ljubljani.

Za 6. volilni okraj **Vrhnika, Logatec, Idrija in Cerknica:**

Ivan Sicherl,

posestnik v Logatcu.

Za 7. volilni okraj **Postojna, Sencžeče, Ilirska Bistrica, Vipava in Lož:**

dr. Fran Novak,

dež. poslanec v Ljubljani.

Za 8. volilni okraj **Litija, Višnja gora in Radeče:**

Jožef Reisner,

dež. poslanec v Ljubljani.

Za 9. volilni okraj **Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje:**

Adolf Ribnikar,

živinozdravnik v Ljubljani.

Za 10. volilni okraj **Velike Lašče, Ribnica, Žužemberk** brez občine **Smuka**, nadalje občine **Banjaloka, Fara** in **Osilnica** v sodnem okraju kočevskem:

Fran Višnikar,

dež. poslanec v Ljubljani.

Za 11. volilni okraj **Metlika, Novo mesto**, brez občin **Poljanica** in **Črmošnjice**, **Črnomelj** brez občine **Planina:**

Peter Majerle,

posestnik v Predgradu pri Starem trgu.

V 4. volilnem okraju: **Kranj** in **Škofja Loka** kandidira kot samostojen kmetski kandidat:

Franc Demšar,

posestnik v Zalem logu pri Železnikih.

Kandidati, ki jih vam priporočamo, so moze in značaji v besede pravem pomenu.

Njihovo rodoljubje, njihova izkušnost, njihova vsestranska neodvisnost, njihova značajnost, vse to vam je poroštvo, da bodo uspešno zastopali vaše interese in koristi, ako jim boste izkazali svoje zaupanje ter jih izvolili za svoje poslance.

V njihovem imenu vam ne obetamo zlatih gradov, to pa vam slovesno obljublamo, da bodo vestno in z vso vnemo izpolnjevali prevzete dolžnosti ter stali v slogi in bratskem sporazumu z vsemi ostalimi slovanskimi narodnimi poslanci neustrašno in neupogljivo na braniku za pravice naroda slovenskega, za občni blagor in za koristi svojih volilcev.

Volilci somišljeniki! Ako hočete poslance, ki bodo v resnici delali za vas in se žrtvovali za vaše koristi, ako vam je pri srcu blagor vaš in vse dežele, potem oddajte složno svoj glas kandidatom, ki jih vam priporoča narodno-napredna stranka.

Naprej z delom k zmagi!!

V Ljubljani, dne 26. maja 1911.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

V Junaški boj!

Tri dni še — in stopali bomo na volišče, da izvolimo poslance v državni zbor.

Doživeli smo že mnogo volitev, toda tako živahnih še malo, kakršne se obetajo letos.

Povsodi po naši domovini je zaplapolalo veselo politično življenje in kakor ptič Feniks iz pepela je vznikla vsepovsodi napredna ideja.

Samonikla je izrasla iz narodovega osrčja, ne da bi jo kdo negoval ali ji prilival tuje hrane. Ljudstvo naše je jelo polagoma spregledovati in neče več robski nositi klerikalnega jarma.

Evolucija v naši deželi je splošna in revolte proti klerikalnemu gospodarstvu so že na dnevnem redu skoro vsepovsodi. Zlasti voltirajo volilci v okrajih klerikalnih kolovodij dr. Šusteršiča in dr. Kreka. To so simptomatični pojavi, ki izpričujejo, da je že jel veti po deželi nov svež duh, ki napoveduje bližajočo se novo dobo, splošen političen prevrat.

To živo čutijo klerikalci sami, zato so napeli vse svoje sile, da bi to pot še rešili potapljajočo se svojo ladjo.

V skrajni sili jim je priskočil na pomoč še škof, ki je izdal poseben volilni pastirski list, v katerem v imenu boga Očeta in Sina in sv. Duha in sv. Trojice pridruža in roti volilce, naj volijo klerikalne kandidate.

Če ničesar drugega, to dejstvo izpričuje, da teče klerikalnem voda že v grlo, ko jim mora v volilni borbi pomagati s svojim blagoslovom in s svojim prokletstvom škof Bonaventura sam.

Neomejena gospodarica, kakršna je bila pred volitvami klerikalna stranka na deželi, se mora sedaj braniti pred naprednimi naskoki v svojih najmočnejših utrdbah. Pred nedavnim časom se nepremagljive klerikalne trdnjave so se jele sunljivo krunčiti in rušiti, da navdaja klerikalce že sedaj strah in bojazen, da bi se ene ali druge izmed teh ne polastili naprednjaki.

No, nemara prvi naskok se jim bo posrečilo še odbiti, toda če bodo mogli vzdržati še nadaljne navale, to pa je veliko vprašanje.

Kakor stvari sedaj svoje, bodo klerikalci v bodoče tista stranka, ki se bo morala braniti, da ji ne odvzame pozicij naprednjaki, in že danes lahko upravičeno trdimo, da bo letos zadnjič, da bodo klerikalci zmagali s svojimi državnozbornimi kandidati na deželi.

Casi se pač spreminjajo in tudi ljudje. Ljudstvo je sito klerikalne strahovlade in si želi svobode, zato se vedno očitneje obrača od svojih dose-danjih voditeljev.

Napoveduje se torej čas obračuna tudi za klerikalce. So pač čudna pota božje previdnosti: Pred tedni je dr. Šusteršič v svoji brezmejni ošabnosti in s svojim neizmernim ha-haštvom grozil, da bodo klerikalci ob deželnozborni volitvi naprednjakom v Ljubljani zrahljali kosti, 13. junija pa jih bodo docela podrli na tla.

Toda Šusteršič je bil slab pro-rok.

Niti so klerikalci 16. maja zrahljali kosti, niti bodo strmoglavili naprednjakov prihodnji terek, pač pa se zna prigoditi, da bodo v zrahljanih kostmi izšli iz volilne borbe klerikalci sami!

In na čelu napredne armade bo korakala Ljubljana.

Tu v slovenski prestolici se bo bil boj za bodočnost, zakaj sijajna

zmagala napredna misel v Ljubljani bo z neodoljivo silo vplivala na vse de-želo ter bodrila napredne elemente širom naše domovine k kreplemu in vztrajnemu delu, iz katerega mora že o prihodnjem volilnem shodu vzkliti in zvezetiti napredna zmagata tudi po deželi.

Napredni volilci ljubljanski, zgodovinsko važen dan za vso Slove-nijo bo terek 13. junija.

Ta dan ima biti mejnik v razvoju slovenskega naroda, odločiti se ima, ali naj bo slovensko ljudstvo v bodoče samo gospodar na svoji zemlji, ali pa naj ostane še nadalje robski pod političnim skrbstvom jare klerikalne gospode.

Volilci ljubljanski!

V terek bo zrla na vas celokupna Slovenija spremljajoč vašo borbo s srčnimi željami, da bi v interesu dobre narodne stvari in v splošnem interesu vsega slovenskega izvojevali sijajno zmago naprednim načelom.

Slovenski volilci, zavedajte se tega in zastavite vse svoje moči, da bo čim najsijajneje zmagal kandidat narodno-napredne stranke

dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani.

Tiranstvo škofa Jegliča.

Kranjska dežela je imela sedaj nekaj časa mir pred svojim škofom. Anton Bonaventura Jeglič je kolo-vratil po sveti deželi, na veliko veselje vseh dostojnih ljudi v domovini in obča želja, tudi želja spodobnih duhovnikov, je bila, da bi se škof nikdar več ne vrnil.

Ta vroča želja pa se ni izpolnila. Anton Bonaventura se je vrnil iz svete dežele, »poživljen in navdušen« se je vrnil, je pisalo njegovo umazano glasilo in škof je hitel pokazati de-želi Kranjski, na kakšen način se je v svetih krajih »poživil« in »navdu-sil«.

Prvo znamenje njegovega prihoda je volitveni pastirski list, ki ga bodo v nedeljo brali z vseh prižnic. Anton Bonaventura je veliko pre-malo izobražen, da bi bil v stanu, spisa-ti tak pastirski list, kakršne izdajajo drugi škofje. Vsi njegovi pastirski listi so spisani v »rotwelschu« pobe-snelih misijonarjev in žalijo ne samo pravni in moralni čut, nego tudi ver-ski čut vsakega človeka. Način, na kateri zlorablja škof katoliško vero v politične namene, mora vzbuditi občno ogorčenje, zakaj to zlorabljen-je vere za tako nepošteno stranko, kakor je kranjska klerikalna stranka, to je profanacija vere. V svoji besno-sti je škof začel tako daleč, da postavlja boga in Izveličarja v eno vrsto s kakim Šusteršičem in Gostinčarjem. Kdor ne voli očlindranega Šusteršiča, ali pred žandarji skrivajočega se Gostinčarja, kdor ne voli steklega Kreka, ali sirovega Čoča, ta voli zo-per boga in zoper Izveličarja — to je bistvo škofovih volitvenih izva-jañj. Če to ni pravo bogokletstvo, po-tem ne vemo, kaj naj se še tako ime-nuje. Seveda je škof tudi to svoje pa-stirsko pismo zabelil z dejanji, ki so po zakonu kazniva po § 98 in 300. — Kar je namreč škof zapisal zoper prodajalce naprednih časopisov, to je očitno izsiljevanje in bojkot.

Komaj je pa škof s tem pastir-skim pismom otvoril volilni boj, je takoj sam pograbil sekuro in se lotil treh katoliških duhovnikov.

Župnik Berce je bil prva škofova žrtev. Škof ga je suspendiral začasno in mu grozil s trajnim suspendira-njem, samo zato, ker kot pošten člo-vek in kot katoliški duhovnik ne ma-ra biti v taboru onih, kjer nosijo

zvonce moralno tako zavrženi ljudje, da vzbujajo obdovanje — pekla. Župnik Berce je v vsem svojem de-lovanju vedno stal na strogovem stališču, nikdar se ni niti najmanj pregrešil proti verskim naukom in cerkvenim postavam, vse svoje moči posveča delu za versko in narodno misel; a ker stoji v volilnem boju na strani poštenih ljudi in ne v taboru slovenskih ljudskih sleparjev, zato mu je škof prepovedal maševati. Na-čin, na kateri je škof svojo prepoved v drugem pismu poostiril, ima na se-bi vse znake kaznivega dejanja v smislu § 98 kaz. zak.

Kakor blisk je šla večerja po me-stu druga novica, ki je razburila vse pošteno ljubljansko prebivalstvo in obudila v vseh krogih nepopisno ogorčenje. Škof se je s svojo politič-no sekuro lotil župnika trnovskega Ivana Vrhovnika. V četrtek mu je pis-meno ukazal, da mora tekem 14 dni prositi za vpokojenje. To se pravi: če se župnik sam neče umakniti, ga bo škof odstavil.

Ne da se popisati, kak plamen nevolje in kako srdito ogorčenje je zaraditega zavladalo po celem me-stu. V zadnjih desetletjih je bilo v Ljubljani le malo duhovnikov, ki bi uživali tako velik ugled in tako vse-stransko spoštovanje, kakor župnik Vrhovnik. Brezmadežno je vse njego-vo življenje in kakor Triglav nad kr-tovino tako visoko stoji župnik Vr-hovnik kot človek in kot mašnik nad ljubljanskim škofom.

Dvajset let je bil Vrhovnik žup-nik trnovski. Z vsa ljubeznijo svojega blagega srca je opravljal vestno, po-žrtvovalno in nesebično svoje poslan-stvo. Bil je svojim župljanom vedno naj-zvestejši prijatelj in vez med njim in njegovimi župljani je bila tako pre-srečna, da je ni mogla razdreti nobe-na onih neštevilnih splet, ki so iz-šle iz šenklaškega obližja in nobena onih ostudnih hudobij, ki so jih po-kvarjeni duhovniki uprizorili proti temu vzornemu sobratu. Kaj bi bili dali škof in njegovi kumpani, če bi bili dobili le en sam las v življenju župnika Vrhovnika, le najmanjši po-vod, mu prepovedati maševanje. A niso našli ničesar, prav ničesar, dasi so ga zalezovali, kakor psi divja-čino.

Ko je lani izšel papežev dekret, ki je dal škofom oblast tudi župnike odstavljati, tedaj smo vedeli vsi, da se mora župnik Vrhovnik pripraviti na najhujše. Nismo se motili. Ka-pan Gostiša in neki klerikalni študen-t sta začela agitirati proti župni-ku Vrhovniku. Med najslabšimi ljud-mi trnovske fare, med ljudmi, ki jih ves svet prezira, med smetmi, sta iskala zaveznike. Papežev zgoraj omenjeni dekret določa, da sme škof odstaviti vsakega župnika, proti ka-teremu je vložena pritožba. In začeli so nabirati podpise za tako pritožbo in ker župniku Vrhovniku ne more-joo prav ničesar očitati, so ga zatožili, da dela — pohujšanje s tem, da ni pri klerikalni stranki! In s to pretvezo hoče škof pognati župnika Vrhovni-ka v pokoj. Čuje se, da so vladni kro-gi nekaj svarili, češ, župnik Vrhov-nik je tako priljubljen, da bi ljudje še na cesto šli, če bi mu škof storil kako krivico, a pomagalo ni nič. — Škof je vendar storil tako krivico. Tisti škof, ki je s svojo rdečo brošuro napravil toliko pohujšanja, je s pre-tvezo, da je politično postopanje žup-nika Vrhovnika pohujšljivo, tega vzornega duhovnika prisilil iti v po-koj. Stori je to, da bi vplival na vo-litve. A škof se moti in prepričan se bo še, da kdor seje veter, ta žanje vi-har.

Tretja žrtev škofova je vpkoeje-ni župnik France Škrjanec. Njemu

je škof za vedno prepovedal maševan-je, ker hodi v — gostilno (!) in ker dela pohujšanje s tem, da svojega na-rodnega mišljenja ne skriva in obse-ja početje izdajalske klerikalne stranke. Župnik Škrjanec je rodom ljubljanečan. Čez trideset let je bil župnik v eni župniji v Bačvah v Istri. Odličan duhovnik je in trije škofje, pod katerimi je deloval, so ga vsi visoko spoštovali. Ljubljanski škof pa mu je za vedno prepovedal mašo, ker je župnik Škrjanec vedno očitno priznal, da so kranjski kleri-kalci stranka, kateri pošten in nara-den duhovnik ne sme pripadati.

Tri duhovnike je škof Jeglič v enem tednu ubil, da tako pomaga stranki koristolovcev in goljufov pri državnozbornih volitvah. To pač ka-že, kako »poživljen« in »navdušen« se je vrnil iz svete dežele, kaže pa tu-di, kako trda gre klerikalni stranki, da mora segati po takih sredstvih.

Mi pa pravimo na te izbruhe škofovega tiranstva za danes le eno: Zdaj je mera do vrha polna! Tiran-stvo tega škofa se mora zlomiti, naj velja kar hoče.

Kmetovalec — vstani!

Čez tri dni, v terek 13. junija, bode govoril naš kmetovalec, z gla-sovnico bo odločeval o svoji bodoči usodi. Ta usoda leži v njegovih ro-kah. In vnebovpijoč greh bo storil tisti, ki bo lahkomišelnost poslušal glas raznih zapeljivcev v črnih suk-njah, ne pa svoje lastne vesti. Kamorkoli po deželi se ozremo, povsod čutimo neko pritajeno nezadovolj-stvo, ki pa išče vedno bolj duška in ki bo z elementarno silo izbruhnila na dan. Naš kmetovalec je začel uvi-devati, da je izročil odločevanje o svoji usodi nepravim rokam, ko jo je izročil klerikalnim državnim po-slancem. Naš kmetovalec prihaja ve-dno bolj do prepričanja, da doseđanj njegovi zastopniki v državnem zboru, pristaši slovenske ljudske stran-ke, niso delali ljudske politike, tem-več so zastopali edinole strankarsko, klerikalno politiko.

Ko so pred štirimi leti izročili naši kmetovalci klerikalnim poslan-cem svojo usodo, tedaj so bili polni nad, da se za nje prične boljša bo-dočnost — toda danes so razočarani, kajti namesto da bi se jim predvsem gospodarsko stanje zboljšalo, jih ča-kajo po zaslugi dr. Iv. Šusteršiča in njegovih kompanjonov nova težka bremena v obliki novih državnih in deželnih davkov.

Velika večina kranjskih kmeto-valcev se vedno bolj obrača od kleri-kalne politike. Skoraj v vsaki tretji občini postavljajo ti nezadovoljni kmetovalci lastne kmetske kandidate in sicer iz edine tega vzroka, ker no-čejo voliti kandidatov, katere jim vsi-ljuje klerikalna komanda.

To je prvo veselo znamenje v tem volilnem boju, to je pa tudi prvo znamenje, da se je začel naš kmeto-valec oproščevati iz klerikalnega jarma.

In prav je tako! Naš kmetovalec je s tem, da je slepo sledil klerikalnim voditeljem, dirjal naravnost v svojo pogubo. Kdor je od daleč gledal ono slepo po-krščino našega kmetovalca napram klerikalnim voditeljem, tega je mo-ralo srce boleti, ko je videl, kako vid-no naš kmetovalec propada, čeprav sam tega vsled sladkih obljub ni vi-del in deloma še ne vidi.

Prepričani pa smo, da bi kleri-kalna stranka v terek, 13. t. m., na celi črti pogorela, če bi naš kmeto-valec volil po svojem lastnem prepri-čanju, po svoji lastni vesti.

Toda klerikalna stranka je na po-velje ljubljanskega škofa razvila tak terorizem, kakoršen se danes pač ne dogaja v nobeni kulturni državi. Škof Jeglič primerja Šusteršiča in Gos-tinčarja s Kristusom in pozivlje v boj za Boga in Izveličarja. In če bo klerikalna stranka vendarle zma-gala po deželi, tedaj bo zmagala le vsled tega, ker je na najpodlejši, naj-nesramnejši način zlorabljala vero.

Zmagala ne bo ljudska volja! Kajti če bi zmagala ljudska volja, bi izginili s političnega površja dr. Šu-steršič, dr. Krek in razni drugi Gos-tinčarji in Čoči.

Kmetovalci! Čas je resen! Kleri-kalci pravijo, da se bore za sv. vero. Ne verujte jim tega. Bore se za kleri-kalno gospodarstvo, s katerim hočejo vas osužniti. Ker pa ne morejo s po-štenimi sredstvi zmagati, zlorablja jo vero.

Ne ustrašite se tega! Vi ste gos-podarji v deželi — duhovniki, s ško-fom vred, pa vaši služabniki, katere vi redite s svojimi krvavimi žulji.

Stopite na svoje lastne noge, vo-lite po svojem prepričanju. Volite ti-ste može, katere ste si sami izbrali in katerim tedaj zaupate. Pojdite od hiše do hiše, od moža do moža in de-lujte za napredne in samostojne kandidate. Ne pustite se pregovar-jati od klerikalnih agitatorjev, in naj bodo ti tudi v duhovniških oble-kah. Pokazite jim vrata. Pri vašem gospodarstvu nima duhovnik prav nič govoriti, ker ne razume tega. In pri volitvah se vendar drugega ne gre, nego predvsem za zboljšanje va-šega gospodarskega stanja.

Kmetovalci! Zavedajte se 13. ju-nija, da ste svobodni kmetovalci, da ste vi gospodarji, da smete in morate voliti po lastnem prepričanju. In če se boste tega zavedali, ne boste od-lali svojih glasov klerikalnim kandi-datom, temveč naprednim in samo-stojnim kmetskim kandidatom. In če vsakdo izmed vas neustrašeno izpol-ni svojo nalogo, tedaj bo zmaga vaša.

Samostojni kandidat za volilni okraj Kranj-Škofja Loka.

Franc Demšar p. d. Strojceve iz Zalega loga je priredil že dokaj volil-nih sestankov po Selški in Poljanski dolini ter po škofjeljski okolici, kar posebno jezi »Slovenca« in »Domo-ljuba«. Dasi je ta kandidat mož, vse-skoli poštenjak, komur ne more nih-če očitati niti najmanjšega pregre-ška, vendar se ta dva lista zaganjata v njega, kakor sploh v vsakega pošte-nega človeka, ki ne trobi v njun po-kvarjeni rog. Tudi duhovniki po ve-čini bruhaajo na njega svoj smrad in ga raz prižnico, kakor zadnjič župnik Marčič iz Zeleznikov, oznanjajo svo-jim vernim ovčicam za najslabšega človeka na svetu. A s takim obreko-vanjem ti zbesneli dušni pastirji ne dosežejo mnogo, kajti cel škofjeljski okraj in tudi po kranjskem okraju poznajo tega samostojnega kandida-ta prav dobro. Blato, ki ga mečejo obrekovalci na njega, pada na njih-ve umazane obraze nazaj, zato ni vredno, da bi se s takimi ljudmi sploh v javnosti prerekali. — Sestanki, ki jih prireja samostojni kandidat Fr. Demšar p. d. Strojceve, so povsod do-bro obiskani. Zadnji tak volilni sestan-ek je imel na binkoštni ponedeljek popoldne ob 3. v Zabcnici pri Antonu Cegnarju p. d. Kozince. Zbralo se je čez 80 mož - volilcev. Domači posest-nik Jožef Logonder p. d. Jerga je predlagal za predsednika shodu po-

spod župnik od maše do večerje v kleti — zaradi zdravja.

»Da, da,« je zajecljal župnik Joško Mrcina. »Jaz sem bolan, hudo bolan... Oh tako bolan... zdravnik je rekel, da je pri nas preoster zrak; da, zdravnik mi je ukazal, da moram na vsak način zrak premeniti — pa sem se preselil v klet...«

Tomaž se je komaj zadrževal, da se ni župniku v obraz zasmeljal in težko mu je bilo, se delati resnega, ko mu je župnik pripovedoval o svojih bolečinah in posebnostih svojega telesa. Joško Mrcina je govoril o delo-vanju svojega črevesa, kakor pesnik o svojih najnežnejših čustvih, popi-soval je lastnosti in prabavljanje svojega želodca, kakor potnik, ki je razkril bajno pokrajino in je slavil o občutljivosti svojih kurjih očes za vremenske spremembe kakor domi-šljav pevec svoj muzikalični posluh.

Tomaž je poslušal s povešeno glavo in se izpraševal, če je to špehasto bitje še človek ali že žival in prvič mu je postalo jasno, da njegova služ-ba le ni tako prijetna in lahka, ka-kor je doslej mislil.

Težko je Tomaž pripravil župni-ka do tega, da je nehal govoriti o svojih telesnih lastnostih in boleš-tih, ter ga vprašal, če bo mogel stanova-ti v farovžu. (Dalje prihodnja.)

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Saljiva povest; spisal L. Šepetavec. (Dalje.)

II.

Poštni voz je zapustil glavno cesto in zavil v prijazno dolino, kjer je pod zelenim gričem stalo veliko ponosno slosopje, šentjanski farovž. Cerkev je bila stara in v slabem stanju, farovž pa je bil nov in se kakor graščina dvigal nad ubožnimi kočami.

Tomaž se je vsedel na kozla poleg kočijaža in z zanimanjem motril kraj in hiše in mimo idoče ljudi in vmes izpraševal postiljona po razmerah pri Sv. Janezu. Kar je izvedel, ni bilo veselo, in postal je skoro žalosten.

Končno se je voz ustavil. Tomaž je pustil svojo prtljivo na pošti, kajti rečeno mu je bilo, da bo lahko stano-val v župnišču in tam dobival hrano. Iz žepa je vzel župniku name-njeno pismo ravnateljevo in je lahkih korakov krenil proti farovžu.

»Čudno, čudno,« je spotoma go-voril sam sebi, »farovž tako velik in sijajen, kmečke hiše pa tako revne in nesnažne. Se pač vidi, da stanuje v farovžu mogočen in trd gospod, v kmečkih kočah pa suženj, ki že nima nobene lastne volje več.«

Na farovškem pragu je stala čvrsta ženska in opirajoč roki v boke z nezaupnimi pogledi motrila To-maža.

Tomaž se je bil v Ljubljani tako pomeščanal, da niti slutiti ni, kako je treba občevati s farovškimi kuhari-cami. Dotaknil se je z enim prstom klobuka in vprašal, če je župnik doma.

Kuharica ni odzdravila in se ni ganila s praga. Od nog do glave je premerila Tomaža in ošabno rekla: »Gospod ne bodo nič kupili — kar naprej pojdite.«

Tomaž ni vedel v prvem hipu — ali bi se smejal ali bi se jezil, in na misel mu je prišlo, kako mora ta ženska nastopati proti župnikovim podložnikom in podložnicam, če se proti civilnemu tuju tako obnaša.

»Izročite to pismo gospodu žup-niku,« je rekel Tomaž s polno samo-zavestjo. »Jaz sem poslan iz Ljub-ljane, da revidiram konsum.«

Kuharica je vzela pismo, a se ni ganila s praga.

»Bom že izročila,« je rekla. »Konsum je pa doli v vasi zraven gos-tilne.«

»Meni tudi prav, častita gospo-dinja,« se je norčeval Tomaž. »Poj-dem pa najprej v konsum. Adijo, priznana farovška čuvarica.«

Tomaž se je obrnil in je šel nazaj v vas. Bil je pa resnično nevoljen in je takoj začel premišljevat, kako bi farovško kuharico izplačal. Še predno pa je prišel v vas, ga je dohitel fa-rovški hlapec in ga poklical nazaj.

»Če bi ne bilo rečeno, da bom pri župniku stanoval in kosil ter kaj pri-branil od dijet, bi zdaj gotovo ne šel nazaj,« si je mislil Tomaž, ko se je vračal k farovžu, med tem ko je nje-gov pogled iskal kuharico, da bi se vsaj nekoliko maševal.

A kuharice ni bilo videti. Hlapec je odprl vežna vrata in koj na to vrata v klet.

»Kaj so gospod v kleti?« je za-čuden vprašal Tomaž.

»Da, ves dan, že dva meseca so ves dan v kleti, od maše do večerje. Zdravnik je tako ukazal.«

»Je-li mogoče?« Tomaž je po-gledal hlapec v obraz, kakor bi se hotel prepričati, če se ne dela norca, a hlapec je izgledal kakor vsi farov-ški hlapci in ni nič več vprašal, nego šel naravnost v klet.

Sredi kleti je na prostornem na-

slonjaču sedel župnik Joško Mrcina. Mogočno je sedel kakor kak kralj in namesto žezla je držal klobaso v ro-kah, poleg njega je na sodu stal krož-nik, napolnjen s klobasami in sirom, a čez jedi je bila pogrnjena brisalka.

»Klanjam se, gospod župnik; do-volite, da se vam predstavim...«

»Hvaljen bodi Jezus Kristus, se reče,« se je zadržal župnik.

»Oprostite...« je jecljal prese-nečeni Tomaž, »oprostite... saj na-vadno rabim ta pozdrav...« V tem trenutku, ko je župnik ravno vnovič odgriznil velik konec klobase, pa je Tomažu prišla dobra misel.

»Dovolite, gospod župnik,« je re-kel hitro, »da v svoje opravičenje omenim, kar so mi prevzvišeni knez in škof sami šele pred kratkim rekli. Dejali so, da pozdrav »Hvaljen bodi Jezus Kristus« ni umesten v krmah in v prostorih posvetnega uživanja. In ker vidim tukaj toliko sodov, šunk in klobas in ker tako diši po posvetnem uživanju...«

»Že dobro, že dobro,« ga je pre-knil župnik in izpraznil kupico vina. Povabiti Tomaža, naj se vsede, mu niti na misel ni prišlo. »Torej vi ste revizor! No, je prav, da ste prišli in ne zamerite, da sem vas tukaj sprejel.«

»Hlapec mi je povedal, da ste go-

sestnika Franceta Hafnerja iz Zabi-
ce. Volilci so soglasno sprejeli ta
predlog.

Predsednik se je na izkazanem
mu zaupanju zahvalil, pozdravil vse
navzoče ter dal besedo kandidatu g.

Francu Demšarju,

ki se je najprvo zahvalil, ker so se vo-
lilci v tako lepem številu odzvali va-
bilu.

V svojem govoru je kandidat iz-
vajal, da on ni mislil na kandidaturu,
a ljudstvo je to hotelo in so ga tudi
potom časopisja pozivljali, naj nasto-
pi kot kandidat, ker mu zaupajo. Na
volilnem shodu dne 24. aprila t. l. v
Škofji Loki so se somišljeniki S. L. S.
izrekli zoper kandidaturu dosedan-
ga državnega poslanca Franceta
Demšarja p. d. Čoča s Češnjice. Ven-
dar ta glas se pri strankinem vodstvu
ni vpošteval. Završalo je po celem
okraju, da se mora postaviti tak kan-
didat, ki ga ljudstvo samo zahteva.
Prosil so ga iz naprednih in kleri-
kalnih krogov, naj prevzame on kan-
didaturu. Toda bilo mu je težavno, se
za to odločiti, ker je kmet in ima kot
tak doma obilo dela. Slednjič se je
vdal ljudski zahtevi ter nastopil kot
samostojni kandidat. Kot tak nima
vezane roke, nastopa samostojno in
če bi bil izvoljen za državnega po-
slanca, ne bo delal samo za enega,
ampak za vse enako, naj bo napred-
njak ali klerikalec, kar bo volilec
le v korist. Štiri leta so pretekla od
zadnjih volitev in skozi celi ta čas ni-
ste videli bivšega državnega poslanca.
In ker ni prihajal k vam, tudi ni
mogel vedeti za vaše potrebe in tež-
nje. Kako naj vas torej na Dunaju za-
stopa? Poslanec mora storiti svojo
dolžnost, če se ljudstvo do njega obr-
ne. A pri bivšem poslanecu se to ni
vselej zgodilo. Znan mu je slučaj, da
sta dvema posestnikoma pogorela po-
slopja in ko sta na njega obrnila,
naj jima skuša doseči kako podporo,
jih je odpravil z izgovorom, da za
dva posestnika pač ni vredno prositi
podpore. Govornik stoji na stališču,
da se mora poslanec potegniti, če je
potreba, tudi samo za enega posestni-
ka enako, kakor za celo vas. Poslanec
mora biti v vednem stiku z ljud-
stvom, saj ga ne voli samo za to, da
vleče mastne dijete. Vsi ne moremo
biti na Dunaju, zato je poslanec tu,
da zastopa ljudske koristi in zagovar-
ja ljudske potrebe.

Kandidat omenja, da se sam
ukvarja s kmetijo in torej dobro po-
zna potrebe kmečkega stanu. Kmet
povsod tlačijo in mu pravijo, da nima
nič govoriti. Potrebna je organiza-
cija kmečkega stanu. Ako se bo kme-
tu dobro godilo, se bo tudi drugim
in delavcem bo tudi boljše plačan za
svoje delo. Kmet se mora postaviti na
lastne noge. Sam naj si izbira svoje
poslanca. Potem nam bo zasijala boljša
bodočnost. Večkrat slišimo groziti
kmetu: Če tega ne voliš, boš pogub-
ljen! Takih groženj mora biti enkrat
konec. Kar se tiče ceste, o katerih sli-
šimo vedne pritožbe, naj mi bo dovo-
ljeno omeniti samo to, da naših cest
še nikoli niso tako posipali, kakor
zdaj. To pa iz enostavnega razloga,
ker so volite. Povem vam kaj, če bi
pri nas imeli vsako leto po dvakrat
volitve, potem bi imeli vedno najbolj-
še ceste! Bivši državni poslanec tega
okraja je trdil, da le imovitiji kmet-
je in drugi bogatini zahtevajo boljše
ceste. To ne more biti res. To pa je
res, da ta bivši naš ljudski zastopnik
pozna le 4, 5 oseb, drugega pa nobe-
nega. Pred kakimi štirimi leti se je
dajala v popravilo neka deželna cesta.
Na razpis deželnega odbora se je
oglasilo 7 ponudnikov. Govorilo pa
se je že poprej, da dobi popravilo ceste
oni ponudnik, katerega bo predlagal
Čoč. Med ponudniki je bil tudi govornik,
ki je stavil ponudbo za 5000 K
pod razpisano ceno. Oddano pa je bilo
delo drugim, čijih ponudbo se je gla-
sila 3000 K nad ceno! Tedaj so bili ti
ponudniki za 8000 K dražji, kakor
jaz in jaz dela vseeno nisem dobil.
Vprašali so me ljudje, zakaj se delo
ni meni izročilo? Tako gospodarstvo
ni pravilno. Lahko bi bil stavil še
cenejšo ponudbo, jaz bi itak ne dobil
dela. In teh 8000 K bo moral kmet
plačati! Za slučaj, da me izvolite za
svojega poslanca, vam ne obetam
zlatih gradov! Prepričani pa bodite,
da ne bom delal razlike, temveč se
bom držal gesla: Pomagati vsakemu!
Trudil se bom doseči, kar se bo da-
lo in ne bom se strašil nobenega
dela.

Viharno odobravanje je sledilo
kandidatovemu govoru.

Nato je povzel besedo volilec Av-
gust Nadilo iz Škofje Loke, ki je v
poljudnem govoru pojasnil volilec
»delovanje«
poslanca S. L. S., nave-
del vzroke draginje in kako bi se da-
lo od pomoči kmetu in delavcu, da bi
ne trpel pod tekočo vedno večjih dav-
čnih bremen. H koncu svojega govora
je priporočal, naj volilci sprejmejo
kandidaturu Franceta Demšarja p. d.
Strojčevca iz Zalega Loga.

Vsi navzoči so soglasno glasovali
za tega kandidata!

Volilni boj v velikolaškem- ribniškem okraju.

Neodvisni kandidat gosp. Ivan
Pucelj razvija znano svojo veliko
energijo z najboljšim uspehom v boju
proti Jakliču. O binškošnih praznikih
je priredil zopet tri javne shode: na
Robu, v Loškem potoku in v Sodra-
žici.

Razventega se je s par zvestimi
pristaši podal tudi na podrobno agi-
tatorično delo od vasi do vasi, delo-
ma i od hiše do hiše, posebno v Suhli
Krajini. Ne straši se ne boja, ne zno-
ja v dosego svojega cilja.

Politični Tugomer je lahko vzor
vsakemu parlamentarnemu kandida-
tu. Naredil je le - to napako, da se je
za teden prepozno vdal pritisku ne-
zadovoljnejših S. L. S. Zmanjkalo
mu bo časa, da bi se mogel pokazati
tudi v raznih vaseh ob Kolpi, odko-
der je bil že ponovno klican od odlič-
nih tamošnjih mož.

Kakor prejšnji, bili so i imeno-
vani trije javni shodi prav dobro ob-
iskani. Na vsakem je bilo 150-200
mož, samih njegovih pristašev ter
30-40 farovških kimovcev. Le v
Sodražici si nasprotniki niti blizo ni-
so upali.

Robarski župnik, znani Zabuko-
vec, je v svoji mogočnosti menil, da
si nihče njegovih faranov ne bo upal
iti poslušat Fortunca. A vrvico, ki je
na njej imel privezane »drage svoje«
dosedaj, mu je pretrgal neodvisni
kandidat. Da bi se vročekrvnežu le
žolč ne razlil! Spreminjal je vse bar-
ve, ko je moral slišati, s kakim prit-
jevanjem so poslušali — njegovi
bivši Blondeli — sledili govorniko-
vim besedam, ki so kakor klavirno pa-
dale po S. L. S. Mož je parkrat skušal
motiti kandidata, a ta ga je v svoji
»Schlagfertigkeit«
isti trenutek za-
frknil, da je kar zazijal, misleč si
najbrže: s tem pa ni dobro hruške
peči. Moral se je držati ponižno, ka-
kor se menda še ni v svojem življe-
nju. In ta predrznost, od sicer tako
udanih ovčic. Ukaz je izšel, da je vsa-
kemu strogo prepovedano, dati sobe
za shod, sicer ga zadenejo vse časne
in večne kazni: in vendar robarsko
veličanstvo je zadelo ob nepokoršči-
no. Bit' če beli dan, ljubi sosed!

V Loškem potoku je bil shod pri
Francu Rusu. Predsedoval je znani
prvoboritelj in ljudski tribun gosp.
Ivan R. u. s. Navdušena množica je
skoro neprestano ploskala njegovim,
kakor tudi besedam neodvisnega kan-
didata. Zaman je bilo vse prizadeva-
nje kaplana - petelinčaka, razbiti shod.
Odit je moral preje k maši, predno
se je natočilo čistega vina o demago-
stvu, koritarstvu in trohnelosti na-
pram S. L. S. Sicer je bil pa tudi že
skrajni čas za kaplana, da je odšel.
Nekateri možje so se že od jeze tresli
in malo je manjkalo, da ni blagoslov-
ljeno sedalo prišlo v nerahlo dotiko s
»črevlji na kveder«. Loškopotočanje,
držite se tako moško in neustrašeno
tudi dne 13. junija. Vsa čast vaši za-
vednosti.

Impozantni shod v Sodražici pri
Fajdiji se je vršil mirno, tako, da je
kandidat mogel pokazati vso svojo
govorniško moč.

Navdušeni klici: Živio Pucelj!
koncem shoda, so pričali, kako iz sr-
ca v srce so šle kandidatove besede.
Učinek tega izborna uspelega shoda
bo gotovo zelo očividnen na dan volit-
ve. Saj so i tu možje, ki stoje trdno
kot skala za svoje prepričanje.

O vseh shodih je Jaklič hitro in-
formiran v privatno in javno porabo.
Privatna mu pravi: »boj se!«, javna:
»ne boj se!«
In v tej devizi so skrpu-
cana vsa popolnoma lažnjiva poročila
o shodih neodvisnega kandidata.

V Ribnico je padavičnemu kan-
didatu moral sam Šusteršič priti na
pomoč. In še to pod š. 2. Signum tem-
poris! »Slovenec«
trdi, da je bilo na-
vzočih 400 volilev. Njihov pristni in
pravi mož, navzoč na shodu in doma
iz Vel. Lašč, pa trdi, da jih je bilo le
kakih 40. Mi njemu desetkrat bolj
verjamemo. Najveličastnejši shod men-
i Pucelj prirediti v nedeljo popold-
ne v Ribnici, ali vsaj v najbližnji
okolici. Ribničanje, agitirajte zanj!
Tudi vaši možje naj spoznajo sposo-
bnosti moža, ki se ga klerikalci sedaj
tako boje. Saj on je tudi v resnici ne-
varen, on ni le obrtnik, on je mnogo
čital, pozna slovensko literaturo, kot
morda ne vsak akademik; prečitano
je pa znal s svojim naravnim talen-
tom tudi prebaviti tako, da je zmo-
žen tudi v nemškem jeziku spustiti se
v debato o kateremkoli predmetu.
Takih mož pa klerikalni generali ne
trpe, kar kaže med drugim slučaj
Mandelj.

Vsi v boj za neodvisnega, vele-
nadarjenega, inteligentnega moža, ki
je dokazal že tudi pesniško in pisa-
teljsko zmožnost, v boj za Ivana Puc-
lja, posestnika v Vel. Laščah.

Volilci, somišljeniki!

Delujte in agitirajte z vse zmo-
go za kandidata, ki nam jih pripe-
roča narodno-napredna stranka!

Pogumno v zadnjo bitko.

V Celju, 10. junija.

Volilno delo je razven zadnje
podrobne agitacije in zadnjega dela,
katerega povzroča volilni dan sam,
večinoma že končano. Ustvarili smo
v vseh treh okrajih, v katerih smo
postavili proti trem najznamenitej-
šim klerikalnim kolovodjem napred-
ne protikandidate, ugodno razpolo-
žnje. Vse sodi, da stoje šanse za Ver-
dnika, kakor dr. Kukoveca in Robleka
ugodno. Povsod bodo šli naši možje s
trdnim upom na zmago na volišče.
Vendar pa ne smemo baš ta dva zad-
nja prevážna dneva mirovati. Glede
njiju smo pri dosedanjih volitvah ve-
liko grešili. Vodili smo vedno z ve-
liko verovo volilni boj, prirejali in
organizirali lepe shode in veličastne
manifestacije za svoje kandidate —
a zadnje hipe prepustimo vse svoji
usodi. Ne popisujemo glasovnic, ne
gremo od moža do moža, ne spravlja-
mo ljudi na volišče, ne pazimo dovolj
na mahinacije nasprotnih agitator-
jev. In ravno na to podrobno, za izid
volitev prevážno delo se bodo vrgli
kakor vselej tako tudi letos z vsjo si-
lo duhovniki. Bodi zatorej jutrnja
nedelja, kakor tudi še ponedeljek in
torek posvečena intenzivni agitaciji
od moža do moža. Popisati je treba
glasovnice, črtati na njih event. ime
nasprotnega kandidata, spraviti
omahljive na volišče in paziti, da
jih nikdo bodisi s silo ali zvižaco ne
premoti. Ne bomo se dalje ukvar-
jali s temi podrobnostmi, našli pa
smo jih nekaj zato, ker baš naše
razumnost ne upošteva dovolj tega
prevážnega dela in mirno pušča, da
nas klerikalci s svojo disciplino in
dobro volilno tehniko daleč prekaša-
jo. Zato moramo vsi na agitacijo od
moža do moža, ker moramo pomisliti,
kake principjalne in stvarne važnos-
ti je letošnji volilni boj ne le za ra-
zumnost, ki stoji odločno v napred-
nem taboru, temveč za vse, kar ni
klerikalno in kar si želi ohraniti du-
ševno in politično svobodo.

Letošnji volilni boj kaže pose-
bno dobro, česa so zmožni naši duho-
vniki in njihovi pristaši v političnem
boju za — verske in narodne svet-
njice slovenskega naroda. V zvezi in s
pomočjo iste vlade, proti kateri se
bojda hočejo vojskovati za naše pra-
vice, uganjajo volilna nasilstva in
sleparije, kakor smo doslej o njih sa-
mo še slišali iz dežele Betjarov in ka-
kor so se jih posluževali kvečjemu ne-
renegati v kakem trgu ali mestu na
Sp. Štajerskem, v katerem se bije
narodnostni boj do skrajnosti. Du-
hovniki lažejo prostaško kot le more-
jo o naprednih kandidatih, izrablja-
jo prižnico, spovednico in sploh ugled,
ki ga uživa duhovnik na de-
želi. »Slov. Gospodar«
je pisal te dni
na pr., da napravi smrten greh vsak-
do, kdor voli v Savinski dolini Fr.
Robleka in iz pre mnogih krajev tu-
di v resnici slišimo, da se ljudje ta-
kega smrtnega greha boje. Župnik-
kom pomagajo z nasilstvi in groznja-
mi klerikalni občinski uradi. Volilci
ne dobe legitimacij in glasovnic, ali
pa neveljavne glasovnice; ponekod
se te dele celo popisane. Na naše
proteste zmičujejo politični uradniki
z ramami — dejstva, ki nas morajo
napolniti s prepričanjem, da napne-
mo tudi z naše strani zadnje sile. Ne
borimo se samo proti klerikalnim
sleparjem iz političnih ozirov — tem-
več tudi za to, da omogočimo politi-
čno življenje taki profikulturni, pos-
iroveli in nazadnjaški stranki.

Ce že nič drugega, bi nam po-
kazal način, kako vodijo duhovniki
volilni boj za svoje kandidate, da se
klerikalci ne bore za dobro stvar, za
dobrobit našega ljudstva, za njegovo
politično, gospodarsko in kulturno
ideale. Stranka, ki bi imela take
vzvišene cilje in bi imela v tej smeri
že kaj dela in uspehov pokazati, bi
morala zmagati s poštenim orožjem.
Volilni boj pa nam kaže le prežalost-
no sliko nasilja na gospodarsko in
duševno odvisne ljudi, zapeljevanja
mladine v nepostavne čine, kalenja
družinskega miru in sreče. Zato vla-
da med vsemi poštenimi ljudmi ka-
kor v Savinski dolini tako po celem
ostalem Spodnjem Štajerskem nepo-
pisno razburjenje, ki se utegne po-
kazati in izbruhniti baš na volilni dan.
Nepotost je tolika, da utegne struna
počiti in povzročiti kake obžalovanja
vredne dogodke. Zato apeliramo tudi
tu na razumnost, da vodi in miri
ljudi ter jih drži vsaj v postavnih
mejah.

Ljutega in resnega boja pa ne
bijemo letos samo na deželi, temveč
tudi v mestih. V celjskem volilnem
okraju se majoje tla Mareklu, v
Mariboru se mora enkrat za vselej
dokazati nemškimi nacionalcem, da
mariborski ljudski mandat ni njilho-
va last. Prevážno je tudi šteti gla-
sove v ptujško-lipniškem volilnem
okraju. Utegnejo igrati v ožji volitvi
veliko vlogo. Somišljeniki, storite
v mestih in trgih v polni meri svojo
volilno dolžnost!

Kandidatje narodne stranke v
kmečkih volilnih okrajih so:

1. Volilni okraj Celje - Vransko:
Franc Roblek,
veloposestnik v Zalcu.
2. Volilni okraj Brežice - Sevnica - Laški trg:
dr. Vekoslav Kukovec,
deželni poslanec v Celju.
3. Volilni okraj Gornji grad - Šo-
štanj - Slovenj Gradec - Marnberg -
Kaplja - Gradišče:
Ivan Verdnik,
posestnik v Otiškem vrhu.

V ptujško - ormoškem okraju
priporočamo v izvolitev odličnega
parlamentarca in velezaslužnega na-
rodnjaka dr. Miroslava Ploja, senat-
nega predsednika na Dunaju.

V mestnih volilnih skupinah
podpiramo sledeče kandidate:

1. Volilni okraj Celje - Laški trg-
Sevnica - Brežice - Rogaska Slatina-
Rogatec - Ormož - Ljutomer - Sv.
Lovrenc nad Mariborom - Muta-
Vižinga - Gortina - Vuzenica - Marn-
berg - Sobota - Slovenj Gradec - Šo-
štanj - Konjice - Slov. Bistrica - Voj-
nik:

Ivan Rebek,
ključavničarski mojster v Celju.

2. Volilni okraj Maribor mesto:
Juri Stern,
posestnik v Mariboru.

3. Volilni okraj Ptuj - Breg pri
Ptuju - Razvanje - Pobrež - Sv. Le-
nart - Zg. Radgona itd.:

dr. Milan Gorišek,
odvetnik pri Sv. Lenartu v Slov. gor.
Vse na volišče! V boj po častno
zmago!

Tovariši! Poštni uslužbenci!

Ce poštno uslužbenstvo kljub
mnogetnemu moloedovanju, proš-
njam in beračenju vendar še ni do-
seglo, da bi se bile dopolnile njega
najprimitivnejše zahteve, je to zaslu-
ga vladnih strank in v prvi vrsti kr-
ščansko-socialne stranke.

Ne bomo govorili o krivicah, ki
se nam gode, ne bomo ponavljali tožb
o svoji mizeriji, ker vse to čuti vsak
izmed nas v svojem srcu.

Ne bomo ponavljali vsega tega,
ker sedaj ni čas za tožbe, temveč čas
dela!

Tovariši! Poštni uslužbenci!
Zvesto bok ob boku z vladnimi
strankami, so stali proti nam sloven-
ski klerikalci vsakrat, ko se je šlo
za naše koristi.

Leta 1908 so proti našim zahte-
vam glasovali v državnem zboru
sledeči slovenski klerikalci:
Demšar, Fon, Gregorič, Grafen-
auer, Hočevar, Jaklič, Korosec, Pi-
šek, Pogačnik, Povše, Roškar, Šuklje,
Šusteršič in Žitnik. Edina slovenska
poslanca, ki sta glasovala za naše za-
hteve, sta bila napredna poslanca
Hribar in dr. Rybář.

Kakor so ti ljudje izdali koristi
slovenskih kmetov, tako so izdali tu-
di naše koristi.

To ne more in ne sme ostati ne-
kaznjeno!

Dan 13. junij 1911 mora biti
dan plačila za izdajice ljudskih, za
izdajice naših koristi.

Dokazimo, da znamo bojevati, da
znamo voditi boj do zmage. Agiti-
rajmo od moža do moža, od družine
do družine, od sela do sela, da pripo-
moremo tudi mi k porazu one klike
med nami, ki si pod krinko vere in
ljudskih koristi polni svoje žepe in
redi svoje trebuhe!

Tovariši! Vi pridete vsak dan v
dotiko z ljudstvom in imate torej do-
volj prilike, da ljudstvo poučite.

Zatorej, delajte in agitirajte!
Pokazimo, da je poštno uslužbenstvo
faktor, s katerim je treba tudi raču-
nati. Ne pustimo, da bi ostali nekaz-
novani izdajalci iz leta 1908!

Na delo, tovariši! Ako pripomo-
remo s svojim delom in svojo agitaci-
cijo, da vržemo one, ki so bili proti
nam in pomoremo do zmage drugim,
si bo v bodoče vsak poslanec preje
dvakrat, trikrat premislil, kakor da
bo zopet glasoval proti našim opravi-
čenim zahtevam!

Politična kronika.

Cesar se v Laincu popolnoma
dobro počuti. Svoje posle opravlja,
kakor navadno.

Na Ogrskem najbrže ne bodo
razdelili trgovskega ministristva v
trgovinsko in železniško ministristvo.
Govori se, da bo bodoči trgovinski
minister grof Wickenburg.

V konferencah hrvatskih držav-
nih poslancev so govorili tudi o
brambnih predlogih. Z zadoščenjem so
konstatali, da so se vpoštevale tudi
hrvatske zahteve.

V italijanski državni zbornici je
na dnevnem redu proračun zunanega
ministristva. Govoril je zunanji minist-
ter di San Giuliano. Govoril je tudi
o razmerju med Avstrijo in Italijo.

Italija ima interes na tem, da se ohrani
teritorialni status quo in sedanje rav-
notežje v Jadranskem morju. Najboljši
način, da se ta smer doseže, je med-
sebojno zaupanje in trdna zveza med
Italijo in Avstro-Ogsko.

Črnogorski kralj Nikola je je
izrazil, kakor poroča neki sofijski ča-
sopis, napram njegovemu dopisniku,
da je vojna med Crno goro in Turčijo
neizogibna. Ta vest se zdaj odločno
dementira. Kralj Peter kakor poročajo,
sploh ni sprejel v zadnjem času no-
benega poročevalca kakega bolgar-
skega časopisa, nasprotno, kralj upa,
da se bo Turčiji posrečilo, pomiriti
Albance. To bi bilo tudi velikega po-
mena za mirni razvoj Crne gore, ki
vsled albanskih nemirov zelo trpi.
Sicer pa v teh krajih sploh ne more
priti do vojne, ker bi velevlasti v in-
teresu skupnega blagorja to preprečile.
— Iz Carigrada poročajo, da je črno-
gorški poslanik posetil turškega zuna-
njega ministra ter ga zagotovil, da
vesti o mobilizaciji Crne gore niso
resnične. Crna gora želi živeti v Tur-
čijo v miru.

O položaju v Albaniji poročajo:
Poročevalec »Narodnega Glas«
s Cetinja poroča, da so v pristanišču Sinca
izkrcali 20.000 pušk italijanskega, bel-
gijskega in angleškega fabrikata. Prišlo
je do boja. Turško pristaniško policijo
so kar masakrirali. Med tem časom so
Albanci hitro odnesli orožje. — Turške
čete so zasedle vasi Osonjo in Selce,
ki so služile upornim Albancem kot
zavetišča. 50 Malisorjev se je podvrglo.
— Ustaja Miridivot se razširja. Ustaši
so napadli tudi Šilenico. Kakšen uspeh
so imeli, še ni znano. — Suitoan bo
baje pri svojem prihodu v Skopje izdal
na Albanca manifest, naj odlože orožje
in naj se vrnejo v svoje vase. Če se
bodo temu pokorili, tedaj jim obljublja,
da bo vpošteval njihove želje in pri-
tožbe. Obenem jih bo tudi več pomi-
lostil. Nekateri so mnenja, da je to
postopanje sultanovo uspeh Avstro-
ogrškega poslanistva v Carigradu.

Dosedanji belgijski finančni mi-
nister, Liebaert, je odklonil sestaviti
novo ministristvo. Kralj je pozval do-
sedanjega železniškega ministra, de
Broquevilla, naj sestavi ministristvo,
kar je ta tudi prevzel.

Belgijski mladoliberalci so na-
pravili v Bruselju demonstrativen ob-
hod, katerega se je udeležilo čez pet
tisoč ljudi. Demonstrirali so zoper kle-
rikalna nasilstva.

Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj

prideji
v nedeljo, 11. junija ob 4. popoldne
v gostilni pri Mekarju na Barju

volilni shod.

Na shodu se predstavi volilcem držav-
nozborski kandidat dr. Vladimir Ravnihar.
Volilci s Karolinske zemlje, Črne
vsi, Hauptmance v Illovice, pridite
vsi na shod, da zveste, koga volite
:: v torek, dne 13. junija. ::

Štajersko.

Narodnim volilec v Ptuj, Po-
brežu, Razvanju, Sv. Lenartu in Zg.
Radgoni priporočamo, da volijo dne
13. junija dr. Milana Goriška, odvet-
nika pri Sv. Lenartu v Slov. gor.
G. dr. Gorišek je v težkih narodnih
bojih pri Sv. Lenartu pokazal, da je
mož na svojem mestu in vreden za-
upanja slovenskih manjšin tega vo-
lilnega okraja. Zato bodo naprednja-
ki in konservativci združili dne 13.
junija nanj svoje glasove.

Franjo Roblek v Zagradu pri
Celju. Shod, ki ga je imel v četrtek
zvečer Franjo Roblek v Zagradu pri
Celju, nas je prijetno iznenadil. Pri
»Franelu«
se je namreč vkljub delav-
niku zbralo nad 100 ljudi; nekateri
so prišli direktno od košnje brez ve-
čerje, samo da vidijo in slišijo svoje-
ga kmečkega kandidata, ki se je po-
trudil — prvič se je to sploh zgo-
dilo — tudi v Zagrad. Predsedoval je
g. Završnik, govorili so gg. Fr. Rob-
lek, dr. Janko Sernee, urednika Leš-
ničar in Spindler. Shod, katerega so
se v častnem številu udeležili tudi
Brežani, je potekel mirno, nasprotni-
ka ni bilo nobenega. Včeraj je zboro-
val g. Roblek v Ljubčini, jutri zboru-
je v Veliki Pirešici. — Volilni se-
stanki so se vršili te dni še na
Ostrožnem in Šmarjeti, Upati je, da
bo dala Celjska okolica Robleku ve-
liko več glasov ko l. 1907., dasi celjski
duhovniki agitirajo v okolici z
naravnost nesramnimi lažmi in dasi
proti Robleku strastno nastopajo
slovenski občinski odborniki Celjske
okolice, izvoljeni večinoma vsled tru-
da naprednih Slovencev. Ker se vrše

v kratkem znova občinske volitve v Celjski okolici, smo to suho konstatirali.

Iz Slov. Bistrice nam poročajo, da je umrl tam dne 8. junija posestnik in gostilničar Franc Krulc. Pokojnik je bil naprednjak, ki je igral zlasti pri zadnjih narodnostnih bojih v Slov. Bistrici odlično vlogo. Slovenjbištrski Slovenci so s tem odličnim in neustrašenim možem veliko izgubili. Bodi mu lahka zemlja domača!

Iz Laškega trga nam poročajo, da se dostavljajo volilec popisane glasovnice. Priče na razpolago! Znano je, da se Marekhu v njegovem volilnem okraju zelo slabo godi. Vse je prepričan, da pride Marekhu letos v ožjo volitev, ki mu lahko prinese poraz. Proti takim sleparijam, kakor jo hoče uganjati laška nemškonskonalna klika, smo se seveda pravočasno pritožili. Pomagale pa ne bodo veliko, zlasti ne, ako store slovenski zaupniki svojo dolžnost. **Agitirajte za Ivana Rebeka!**

Voilna sleparija v Celju. V Celju se dostavljajo tudi glasovnice z že napisanim imenom nemškonskonalnega kandidata Riharda Markhla. Po tem se lahko sodi, kako se bode pri tej volitvi sleparilo. Celo slovenski volilec je dobil gotovo po zmoti dotičnega dostavljalka tako glasovnico.

Rebekova voilna shoda v nedeljo se vršita ob osmih zjutraj v Vuzenici pri g. Mravljaku in ob dveh popoldne v Vižingi pri g. Pečalerju. Oba shoda utegneta biti prav lepo obiskana.

O Markhlovmu shodu na Muti je prinesla graška „pošta“ z dne 1. junija jako lažnivo zavito poročilo, čes, da sem se podpisane strinjal z njegovimi izjavami ter sem mu izrekal zahvalo in priznanje. (!) Prejšnji dan je pa poročala, da sem mu delal v Vuzenici z g. Kje je doslednost? Res je, da se je na Muti vršil shod mirno in z malimi izjemami povsem dostojno. Res je tudi, da smo bili Slovenci s shodom prav zadovoljni, ker smo videli, da nas razni visoki nemški gospodje zelo upošteva kot resne in nevarne nasprotnike. Pred nekaj leti bi jim ne prišlo kaj takega na misel. Morda misli „Tagespost“, da bi s svojim lažnivim poročilom o meni ujela za Markhla kakega nerazsodnega Slovenca. Gospodje so ravno po meni čuli dokaj bridkih resnic v dostojni obliki, ki so bile vse kaj drugega kakor zahvala in priznanje.

Nadučitelj Hren. V četrtek so bili pri tukajšnji okrajni sodnji obsojeni trije klerikalci iz Vrha, kateri so na Verstovškem shodu napadli naprednjake, ne zapor 2—3 dni. Obsojena je bila tudi hčer krčmarja Apačnika, ki je (po „Straži“) „prelivala svojo nedolžno kri“ za Verstovška zaradi telesne poškodbe. Sedaj se vidi, kdo je na tem shodu razsajal, naprednjaki ali klerikalci.

Koroško.

Velik udarec za koroške klerikalce je konkurz centralne blagajne poljedelskih združenj. Vsled konkurza izgube namreč kar trije klerikalni kandidati svojo pasivno volilno pravico. Med temi je tudi msgr. Podgorc, od nemških krščanskih socijalistov pa Viktor Irrasch v volilnem okraju Velikovec in nemški krščanski socijalist Hernler v volilnem okraju Beljak.

Razne nesreče. V pijanosti je padel hlapec Andrej Mak v Selu tako nesrečno, da si je zlomil kot v rami. — V Borovljah je padla po stopnicah neka M. Leutschacher in si prebila črepijo. — Pod voz je padel v Prevali O. Blaž. Zlomil si je na več krajih desno nogo. — V spodnji del telesa se je ustrelil v samomorilnem namenu v nekem gospodarskem posloju blizu Pliberka neki Tomaž Rapac. — Utonil je v Koberškem jezeru 79letni hlapec Ivan Preslava iz Polja ob jezeru. Vračal se je zvečer po poti ob jezeru domov in zašel v vodo.

Predrzen rop na cesti v Beljaku. Malo natrikan in dobrotolje se je vračal posestnik M. O. iz beljaške okolice okoli polnoči iz Beljaka domov. V Gerbergasse je naletel na skupino dveh mladih fantov z neko žensko. Ko je šel mimo, ga je ustavila ženska in ga povabila, če gre z njo. Ko je on pritrdil, ga je vprašala, če ima kaj denarja. On ji je pokazal precej reje no listnico. Predno sta odšla, pristopi k njemu eden izmed fantov in ga prosi za užgalice. Ta jih ni imel. Naenkrat pa seže fant v kmetov žep, potegne iz njega listnico in norčevaje se, čes, tu imamo vžgalice, in pobegne cela trojica. V listnici je imel kmet okoli 260 kron. Storičev še niso izsledili.

Smrtna kosa pri delu. Hlapec Val. Maršnik je nalagal na Bregu hlode za svojega gospodarja posestnika Primoža Moritza. Pri delu mu je spodrsnilo, da je padel in se tako nesrečno udaril na spodnji del telesa, da je kmalo nato umrl.

Inginnl je 16letni vajenec Franc Haiden, uslužen pri kleparju Bāru v Beljaku. Ker je fant hodil že par dni jako žalosten in zamišljen okrog, se je bati, da je učinil samomor.

Neprevidno ravnanje s puško. V terek zjutraj se je vrnil posestnik Mihael Blaznik iz Zihpolja iz lova in obesil nabasano puško v hiši na steno. Nato se je odstranil. Kmalu potem so začeli domačini pok v hiši, in ko so prestrašeni prišli v sobo, je ležal v krvi na tleh domači hlapec I. Leutschacher s prestreljeno glavo. Snel je puško s stene in tako neprevidno z njo ravnal, da se mu je izprožila. Umrl je nekaj trenutkov po streli.

Smrdljivo meso. V mestni prodajalni mesa v Beljaku menda kaj malo pazijo, kakšno meso da prodajajo. osebno delavcem in obče revnejšim slojem pomečejo na tehtnico vse kar imajo. Nek delavec je dobil, kakor poročajo nemški listi, kos popolnoma smrdljivega mesa, katerega je prodajalec šele po posredovanju policije in živinozdravnika vzel nazaj in zamenzal.

Primorsko.

Radi nevarnosti kolere je izdal tudi goriški magistrat jako stroge naredbe glede čistosti in snage po mestu, po vseh javnih poslopih. Strogo se pregledajo tudi vsi produkti, ki se uvažajo na goriški trg. Tudi glede tujecev so izdane stroge odredbe.

Nerednost na goriškem magistratu. Tržaška »Edinost« z dne 9. junija poroča, da so prišli na goriškem magistratu na sled večjim nerednostim glede manipulacije vodovodnega denarja. Enega uradnika so baje že odpuštili. Stvar je mučna in magistratovci jo hočejo seveda potlačiti. Toda to bode težko šlo, ker so več strank že tirjali za že enkrat vplačane zneske in vrhutega še celo kaznovali z globami od 80—100 K.

Iz justične službe. Cesar je podelil povodom vpokojitve dež. sod. svetniku Antonu Jagodiču v Kotorju naslov višjega deželnosodnega svetnika.

Umor in samomor radi bolne žene. V četrtek zvečer je ustrelil v revolverjem trgovca z vinom v Reki Mario Riboli svojo ženo in nato še samega sebe. Žena je bila takoj mrtva, pa tudi on ne bo okreval. On se je šele pred kratkim poročil. Žena je imela pred tremi tedni deklico, na porodu pa je tako nevarno zbolela, da ni bilo upanja, da bi ozdravela. Riboli, ki je ženo brezmejno ljubil je ustrelil sporazumno z njo najprej ženo, na to pa sebe. Otrok je ostal.

Smrtni padec z voza. V Gorico je peljala v sredo kmetica Brika Rozalija Peršolja črešnje na trg. Med vožnjo se je neprevidno nagnila preveč čez obložen voz, izgubila ravnotežje in padla pod kolesa. Dobil je tako težke poškodbe, da je obležala na mestu mrtva.

Strelna je udarila med veliko nevihto in dežjem v senik posestnika Jerneja Hvalica v Srednjem. Klub nalivu in takojšnji pomoči sosedov in tam bivajočega vojaštva, ki je pridno pomagalo gasiti, je pogorelo do 100 kvintalov sena. Vsa škoda znaša 600 kron.

Čez dober mesec v morju najden utopljenec. Svoječasno smo poročali, da je 3. majnika prekuenila huda burja 2 jadranci v bližini Trsta. Pri tem je utonil mornar Pesaro, katerega niso mogli rešiti. V četrtek 8. junija pa je ista jadrnica »Minorie« plavala z istim moštvo čez točko nesreče in dobila mrtvo truplo, takrat ponesrečenega mornarja. Truplo je bilo, čemur se je čuditi, še jako dobro ohranjeno.

Na morju zblaznela. Med potniki Lloydovega parnika, ki je dospel večeraj v Trst je bila tudi 24letna gospa Josipina Trenz, ki je na poti iz Aleksandrije zblaznela. Odpeljali so jo v opazovalnico javne bolnice v Trstu.

Eksplodizija bencina — požar. V drožeriji Jonda v Piranu se je vnel večeraj popoldne poln sodček bencina. V trenutku je bila cela hiša v ognju. Ponesrečil se ni nikdo. Škoda znaša čez 10.000 kron.

Ukradena zlatnina. S ponarejenim ključem je vdrl večeraj neznan tat v stanovanje Ivane Turco na cesti St. Marco in odnesel 2 zlati verižici, 1 par uhanov, 2 srebrni ženski uri in nekaj drugih malenkosti. Škoda znaša nad 225 kron.

„Glavna“ pred sodiščem.

(Izpred porotnega sodišča.)

(Nadaljevanje.)

Pavšler: Prosim, gospodje, če kdo more misliti o realizaciji tega projekta, potem sem bil pač jaz tisti, ki je upravičeno mislil, da bo te projekte odkupila država potem, ko sem imel z deželnim glavarjem že obvezen dogovor. Zato se mi tudi zdí

nekako čudno, da je potem zahteval deželni odbor še pisemenih vlog. Če pa je danes projekt Zbilje manj vreden, to ni moja krivda; jaz sem na nakup onega mlina opozarjal. Zakrivil je to dr. Lampe, ker je mislil, da je za nakup še vedno čas. — Dr. Novak: Torej ste bili vi o resnosti teh pogajanj popolnoma prepričani? — Pavšler: Seveda sem jih smatral za resna pogajanja. — Dr. Novak: In ali je bil dr. Hudnik o tem natančno poučen? — Pavšler: Za pogajanja je vedel in vedel je tudi, da so resna. Toliko sem ga že informiral. Seveda mu pa nisem mogel povedati vseh skrivnosti. — Dr. Novak: Ali bi vi morda lahko te vaše projekte komu drugemu prodali, če bi ne mislili, da država resno reflektira na to? — Pavšler: Lahko bi jih bil že desetkrat prodal. — Dr. Neuperger: Kaj še! — Pavšler: Prav lahko bi jih prodal tujcem, če bi le hotel. Potem bi bili seveda tuji gospodarji in jaz sem vedel, kaj bi me potem čakalo. Jaz bi bil potem tisti krivec, ki je prodal domačo zemljo tujcu. To sem si raditega hotel prihraniti le za skrajni slučaj. — Dr. Neuperger protestira proti temu, da pripoveduje Pavšler te stvari. Raditega pravi predsednik, da mu bo prepovedal govoriti, če bo še kaj takega omenjal. — Dr. Oblak: Gosp. Pavšler! Jaz si še vedno nisem na jasnem, koliko ste vi od izposojenega denarja porabili za nakup vodnih sil. — Pavšler: Jaz sem dal ves ta denar za vodne sile in še več. — Sploh vse, kar sem imel. — Dr. Oblak: Ali drugače niste porabili tega denarja? — Pavšler: Ne. — Spekuliral na borzi nisem, drugih izdatkov pa tudi nisem imel. — Dr. Oblak: Povejte mi vendar, kako ste mogli te ogromne vsote v to porabiti. Vi ste meni predložili tudi vaš izpis. Tu pa ni ta velikanska vsota razvidna. — Pavšler: To je še iz leta 1908. Pa to ni vse. Koliko so me stale različne pravde, koliko sem še porabil za nakup zemljišč. — Dr. Neuperger: Vi ste danes vašo prvotno izpoved prevrgli in ste danes zvrgli vso krivdo na deželni odbor. Že vem, zakaj. Mi pa se bomo morda kje drugod videli radi tega. — Pavšler vpraša kje? — Dr. Neuperger: Vi nimate sedaj nič govoriti. — Dr. Ravnihar: Za take opazke se pač lahko protestira. — Predsednik: Nimate nič opazk kritizirati. — Dr. Neuperger: Ta račun za nakup vodnih sil je veliko previsok. Vi ste v preiskavi napovedali, da ste imeli tudi neke trgovinske izgube pri žitu. Cel čas ste trdili, da je samo radi teh moči nastal ta dolg. Sedaj ste pa morali priznati, da ste veliko izgubili, na pravdah ste izgubili in pri žitu. In deželni odbor sam se je pritožil, da ste veliko previsoko zahtevali za odkup. To se mi ne zdi popolnoma pravilno, da se danes kar naenkrat pritožujete čez deželni odbor. — No, sploh bomo pa slišali še to. Prosim, da se prečitajo dotični dopisi. — Predsednik prečita nato dva dopisa deželnega odbora na Pavšlerja, in sicer od dne 25. novembra 1910 in od 15. februarja 1911. V teh dopisih se deželnemu odboru kar naenkrat zdi zahtevana cena previsoka, ker baje ni Pavšler zadostno izkazal možnost realizacije teh projektov.

Sodišče se je obrnilo tudi na c. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, toda od tam je dobilo le kratko poročilo glede projekta Jama, kateri edini leži v njegovem okolišju. Drugega, kakor projektov samih pa vpslati ne more, ker je duševna lastnina projektantom pridržana.

Pavšler pojasnjuje, da se je deželni odbor postavil na to stališče še-le potem, ko je že nakupil mlino. — Dr. Hudnik: Ali ste vi meni za mojo osebo kak denar dali? — Pavšler: Ne, nikoli! — Predsednik nadaljnih vprašanj dr. Hudniku ne pripusti. — Dr. Hudnik: Jaz sem hotel le konstatirati, da sem pri gosp. Pavšlerju postopal v najboljši veri. — Dr. Oblak: Jaz še vedno nimam pojasnila, kako je bilo mogoče, napraviti samo z vodnimi silami okroglo milijon dolga. Jaz bi želel, da ta račun specializirate. V resnici ste mnogo manj porabili. — Predsednik: Tega vprašanja ne pripustim; to ne spada v našo razpravo. Ste že opravili, lahko greste.

S še večjim zanimanjem, kakor Pavšlerjev prihod, je pričakovalo občinstvo zaslišanje Alojzija Lavrenčiča, ki je sedaj poslovodja pri tvrdki svoje žene M. Lavrenčič. Njegov nastop je siguren, da ga ne imenujemo predznega, govornica gladka, izrazi drastični in s sarkazmom prepojeni. Njegova izpovedba napravlja vtisk, kakor da bi bil on obtožen in da ima samo namen, svoje postopanje pri graščini Thal oprati, ne da bi se pri tem oziral na to, kaj mu koristi in kaj ne. Da sodni dvor njegovim navadam preveč ne verjame, izhaja najbolj iz tega, da se ta pričča kot edina v čeli razpravi ni zaprieglja.

Predsednik: Vi ste imeli eno trgovino v Ljubljani? — Lavrenčič: Da! Lavrenčič & Domicelj. — **Predsednik:** S čim ste se pa pečali? — Lavrenčič: Z žitno trgovino. — **Predsednik** odredi nato odmor 5 minut. Po odmoru nadaljuje predsednik: Ali je kak uspeh imela ta tvrdka? — Lavrenčič: Do leta 1906 zadosti dobrega. Potem smo pa prišli v deficit. — **Predsednik:** Sedaj nam pa to povejte, kako? — Lavrenčič: Leta 1904 jeseni sem prišel k dr. Hudniku in sem mu rekel, da želim začeti kupčijo s fiziologom, ki je tisto leto dobro kazal in da bi napravili za to skladišče, za ta čas, da se zopet čez leto prodaj. Jaz sem skušal dobiti na Francoskem zveze in sem potem pisaril v Marsaille, Nizzo, Pariz itd. In za to, da morem to kupčijo napraviti, ga prosim, da bi mi dovolil kredita 30.000 K. — **Predsednik:** Kako? — Lavrenčič: Na naj vam on kot oseba dovoli ta kredit, ali kako? — Lavrenčič: Ne! Kot predsednik »Glavne posojilnice«. In on mi je, ko sva se bila natančno dogovorila, kako in kaj, rekel: No, boš že dobil! Z menoj je bil v kompan. Maks Domicelj in temu sem naročil, da je začel nakupovati in tudi sam sem kupoval, kolikor je bilo denarja. In za varnost, to sem še pozabil, sem mu ponudil ključ od skladišča. Sicer pa povem, da smo imeli to skladišče pri Kušarju. Dr. Hudnik je bil s tem zadovoljen in mi smo nakupovali blago in ga spravljali v tisto skladišče. Za sene je prišla tudi sezona in takrat mi je ponudil Mauer 6 vagonov sena in me je prosil, naj mu dam na kup 1500 K. V resnici mi je pa dal potem samo 2 vagona, 2000 kg sena, tako da sem imel od tistih 1500 K od njega še 300 K nazaj dobiti. To sem samo mimogrede omenil, da se že iz tega razvidi poslovanje tega gospoda. Za to ceno sva se dvakrat, ali celo trikrat pogajala in pri tej priliki me je vprašal, če poznam nekega Sajovica, ki je delal takrat za Deghenhija kupčije in ki je bil pozneje, če se ne motim, zaradi pomeverjenja v Celju na 3 leta obsojen. Jaz sem mu odgovoril: Seveda ga poznam! Bog ne daj, da bi se ti v kake kupčije z njim spušal! Jaz sem Mauerja takrat cenil na kakih 300.000 K. Mauer pa mi je rekel: Hvala lepa, prijatelj, da si mi to povedal, in takrat mi je potem povedal, da ga je Sajovic opozoril in je tudi meni pokazal ponudbo dr. Teuberja za grajščino Thal. In jaz sem mu potem rekel, da ni treba, da bi bil Sajovic zraven, saj sem bil jaz tudi lesni trgovec, vse svoje življenje sem se z lesom pečal, imel sem svojo žago, na les se tudi nekaj spoznam, poznam lesno trgovino, posebno v Trstu, pojdimo kar mi gor, pa preglejmo, potem pa poiščimo kupca. Bomo vsaj provizije zaslužili. To je bilo v petek ali soboto, pač koncem tedna. Jaz sem imel navado, da sem šel vsako nedeljo do dr. Hudnika, njegova žena je namreč moja sorodnica, in on me je vselej povabil na kosilo. Tako je bilo tudi takrat in pri obedu mi je dr. Hudnik rekel: Veš, kaj bomo naredili? Posojilnico bomo zidali. Jaz sem ga zavrnil: Ne bodi neumen! Denarja nikarne devajtevrtcev zid. Raje ga kje drugod naložite, kjer se bolje obrestuje. Potem sem mu še rekel: Jaz grem ta teden v Trst in poiščem kupca za grajščino Thal. Potem sem mu povedal, kako in kaj. On pa me je zavrnil: Ne hodi v Trst, v Gradec se pelji, oglej si vse in meni potem povej, kaj je. V sredo sem se potem odpeljal v Thal. Z menoj je bil tudi g. Mauer. G. Mauer pa ni šel z menoj pregledovat, ker je bil takrat sneg. Bil je prekomoden gospod. Rekel je: Kar sami pojdit. Jaz bom pa tukaj, potem se pa dobimo v gostilni pri »Frankenwartu«. Tam sem ga tudi pozneje dobil. Mi pa smo se potrudili in se menili, kako in kaj in name je napravil gozd kolosalen vtisk. Iz Gradaca sem se peljal direktno v Ljubljano. Dr. Hudniku sem rekel: Tudi tukaj se da nekaj napraviti po mojem prepričanju. Tako sem sam po svoji vrednosti cenil — bil sem najmanj 4krat gori, da sem napravil specialne račune, lesa na 110.000 m³. Da bi se pa pač ne zmotil, sem pustil potem ceniti les tudi po nekem Schweigertju, za katerega sem izvedel in ta je cenil les na 120.000 m³. Ko smo vse cenili, smo potem ponudili milijon kron, on pa je zahteval menda 1.100.000 K, in ker smo videli, da nič ne popusti, smo se nazadnje pogodili za 1.060.000 K. Takrat se mi ni nič reklo: Toliko ali toliko odprtega kredita imaš, ampak: ti moraš takoj v Thal, ti si veščak. Jaz sem ugovarjal in rekel: Ampak jaz ne morem pustiti sedaj svoje trgovine. Sedaj imam tako veliko zalogo, sedaj je najboljša prilika, in sedaj najlažje prodam, kako morem torej gor. Če pa grem vseeno gor, morate mi plačati najmanj 10.000 K. Jaz sem odšel in sem delal v Thal. Prosim, naj se pozveduje: Jaz sem gori delal kakor živina, ne kot človek. Jaz sem svojo trgovino takoj nato prepustil knjigovodji Megliču. Jaz sem se čudil, kako pridem k temu, da so me vzeli v kom-

panijo, ko vedo, da nimam nič. Gosp. dr. Hudnik je znabit račun na dedščino po mojem stricu in me je gotovo zato vzel, da bi potem iz tega trpel morebitno izgubo. Meni pa je zdrava pamet narekovala, da morem biti nastavljen le z letno plačo. Potem precej dne 5. ali 6. maja sem se preselil v Thal in se nisem mogel brigati za svoje kupčije v Ljubljani. Moj družabnik Domicelj pa je bil bolan in se je zdravil po različnih sanatorijih in se tudi ni mogel brigati za kupčijo. Takrat je bil v sanatoriju Judendorf pri Graecu. Jaz sem mu takrat dejal, da bi bilo dobro, če bi šel v Ljubljano. On mi je odvrnil, da se čuti sedaj zdravega in je odšel. Čez kake 3 mesece mi pa piše, da smo insolventni, da je primanjkljaja kakih 120.000 K. Jaz mu pišem, kako je do tega prišlo in mi odgovori: Fižol smo prodali, pa smo toliko izgubili, seno, ki smo ga imeli v tem letu, smo tudi prodali v izgubo. To je moralo biti začetkom jeseni 1905. Takrat sem prišel k dr. Hudniku in sem mu povedal: Ti mi smo insolventni! in še-le takrat je izvedel, da nič nimamo, ne pa prej, kakor sem sedaj po časopisih izvedel in da se me je samo zato v kompanijo vzel pri Thal z eno tretjino, da bi se iz dobička primanjkljaj pokrili. Prosil me je: Za božjo voljo, ne smeš nobenemu tega povedati. Šele takrat smo se zmenili, da naj bi se moja plača porabljala v pokritje tega primanjkljaja. Zdej, ko se govori, da sem imel 2000 K mesečne plače, pa prosim, da se konstatira iz moje pogodbe, da to ni res. — **Predsednik:** To se bo takoj pokazalo. — Lavrenčič: Vam bom pa svojo pogodbo pokazal. Ali je kako potrdilo tukaj, da bi bil jaz prejem podpisal. To ni res, da bi jaz imel 2000 K mesečne plače. Jaz sem imel le 10.000 kron na leto. — Na predsednikovo vprašanje, kaj pomenijo posamezne, njemu poslano postavke, odgovori, da so mu te pošiljali za delavce. Moji podpis se se ponarejali. Da samo en slučaj povem. Enkrat dobim pismo, da pride drugi dan Jošt revidirat. Ko pridem notri, že dobim Jošta tam. Kaj pa bom tam! Sem zato odšel. Sedaj pa prosim, da iz bilane konstatirate, da so tam moji podpis. — **Rogl:** To je samo na tiskani bilanci. V originalu pa vašega podpisa ni. — **Dr. Neuperger:** Torej ste bilance na zunaj kot pravilno sestavljene in podpisane v slepilo ljudstva delali. — **Rogl:** Revizija je bila samo tri dni prej naznanjena. Torej je umevno, da se gosp. Lavrenčiča prej o tem obvestiti ni moglo. — **Predsednik:** Vam se očita, da niste pravilno postopali. — Lavrenčič: Potem dokazuje na podlagi svojih knjig, da je še celo iz svojega denar v Thal zalagal in da je imel dobiti od družbe to nazaj, da mu pa tega niso hoteli priznati. To razklada na dolgo in široko in pripoveduje, kako sta se lansko leto z dr. Hudnikom pogodila. — **Predsednik:** Očita se vam tudi, da ste svoj les žagali in prodajali. — Lavrenčič: To je podlo sumničenje. Tu pa imam dokaz za to, da ni res. Nato pripoveduje, da je predlagal, ker se mu je zdelo ceno, naj se kupi les od grajščine Herberstein in so potem res kupili tam 500 m³ lesa. Takrat pa je prišla tista slavna komisija, pijana, g. Rogl, g. Patrich in g. Maček pregledat grajščino Thal in ker so dvojno videli, so potem to spravili na dan, da je on svoj les žagal, dočim je bil od grajščine Herberstein kupljen za družbo. — **Predsednik:** To se vam tudi očita, da ste imeli čke na svoje ime. — Lavrenčič: Do tega pa je prišlo na ta način: Jaz sem napravil vlogo na pošto hranilnico, tam pa sem izvedel, da bi morali vsi trije podpisati, pooblastila legalizirati in še druge sitnosti. Radi hitrejše rešitve sem potem napravil čke A. Lavrenčič. Imeli pa so vsa poštahranilnične račune tam, vse, prav do zadnjega ter ni prej živa duša raditega mi nič oporekala.

Nato nadaljuje: Gosp. Mauer se je preselil v Gradec in takrat sem mislil, sedaj mi bode pa pomagal. — Mislim, da bo prevzel ekspedicijo. Imel sem dva vagona lesa oddati. Vozniki pa pridejo nazaj, Maura ni bilo v Gradecu. Tako se je meni pomagalo pri delu.

Leta 1906 mi je pisal dr. Hudnik, da ni treba več pošiljati denarja v »Jadransko banko«, ampak kar v »Glavno«, ker ga nujno potrebuje. Zato naj se proda kolikor mogoče lesa. Zato sem šel v Trst, tam napravil pogodbe in potem tudi dobil četrt kupnine takoj izplačane, t. j. 25.000 kron, katere sem nakazal »Glavni«. Ker se je pa takrat začelo po graških listih pisati radi našega izsekavanja, sem se ustrašil, da ne bi oblast prepovedala sekanja in da se za vsak slučaj zavarujem. Za ta slučaj sem potem nakupil okoli 20 vagonov lesa drugod in tega potem tudi res pomešal med te pošiljave. To vse sem seveda storil le iz previdnosti za družbo, sedaj pa se mi kaj takega očita. Sedaj pridem na mojo odsvolitev. Očitati so mi, da delam vse pre-

malo v redu. Toda za kaj takega je treba personala 20 oseb, ne pa ene same. Jaz sem garal, eden je pa od družbe biljardiral, drugi se pa okrog vozil. Zato so me pa potem hoteli odsvoliti in sicer na zahtevo Mauerja. G. Mauer je sploh moral imeti dr. Hudnika v kleščah, zato ker mi je dr. Hudnik večkrat rekel: »Mauer, to ti je sakramenski človek.« Nazadnje sva se vendar z dr. Hudnikom domenila, da mi za mojo odslovitev izplačajo 6000 K, ker sem pa jaz zahteval 10.000 K, mi je dr. Hudnik obljubil iz svojega 4000 K. Jaz pa sem ga takrat zavrnil: »Na tvoje besede nič ne dam. Ti si me že tolikokrat obrnjal, pa me boš tudi še sedaj.« Nato še enkrat opisuje, kako je prišla »slavna komisija kontroliratelj graščino. Predsednik: Ali ste vedeli, da je Glavna pri Thalu angažirana. Lavrenčič: Ne, tega nisem vedel. Predsednik: Ampak Glavna vam je vendar denar nakazovala. Lavrenčič: Pa nisem nič vedel o tem. Jaz sem vedno pisal le dr. Hudniku in potem je denar Glavna poslala. Samo enkrat, ko se je nekam odpeljal, mi je pisal, da naj za denar kar Glavni pišem. Jaz sem cenil takrat dr. Hudnika na 300.000 K in Mauerja ravno tako, in sem mislil, da je le okoli 400.000 K dolga, ker sem bil mnenja, da sta ta denar notri vtaknila. Nato pripoveduje, kar je slišal od knjigovodje Verbiča, namreč, da je g. Putrih tudi tam les jemal in da ga je dobival po 42 K takega, ki se navadno prodaja po 75 K. Po tem živahnem pripovedovanju, prekine ob 1. popoldne seja, ki se ob 4. nadaljuje.

Začetkom večerajšnje popoldanske razprave nadaljuje Lavrenčič svoje pričevanje. — Bil je mnenja, da bo dr. Hudnik prepričan, da bo boljše delal, če bo kot lastnik udeležen na tretjini graščine Thal. — Da pa je imela moja tovarna primanjkljaj, je moral on vedeti!

Navzoči obtoženec Maček nastopi nato in pripoveduje, na kak način se je izvršilo pregledovanje Plankenwarta in Thala. — Pregledat smo šli Putrih, Mauer, Rogl in jaz in neresnično je, da bi se bil Mauer peljal. Res pa je, da je imel Lavrenčič na graščini pripravljeno južino. — Lavrenčič: Jaz sem poslal voz na postajo nasproti, opoldan pa so prišli vsi prav dobre volje in so ti gospodje še posebno hvalili dolenjca. — Maček: Ne vem, zakaj nam je poslal Lavrenčič voz nasproti, morda ga je bil obvestil dr. Hudnik pismeno ali brzojavno o našem prihodu. Voz nas je prišel čakati v Gradec, mi pa smo prišli od druge strani. Pripeljali smo se prejšnji dan v Gradec in tam prenočili, zjutraj pa smo šli v kavarno in smo pili tam kavo, nobeden niti požirka zganja ali piva ter smo si vzeli iz Gradca karte v Judendorf kamor smo dospeli ob 7. zjutraj. Dobro se vem spominjati še kako so peli zvonovi, ko smo izstopili. Od postaje smo šli peš kake pol ure do prve žage v Plankenwurt. Mi smo se seveda pogovarjali slovensko in smo srečali človeka, ki je rekel, da je Kranjec. Govorili smo tje pa sem in končno smo govorili tudi o graščini Thal. Tisti človek, in to mi lahko potrde vsi, ki so bili takrat zraven, se je začel in začel govoriti o Lavrenčiču in se je izrazil o njem. »Ta človek je falot! Ta bo spravil ob vse premoženje tisto gospodo, ki ima graščino!« V celi okolici je bilo tedaj znano, da dela Lavrenčič z blagom, kakor da bi bilo nič vredno. — Prišli smo zato do žage. Jaz sicer nisem izvedenec, vem pa vendar, da ni vse v redu, če dragi mecenovi hodi gnijejo in če se iz tega lesa morajo potem žagati tenke deske, ter imajo potem le malenkostno vrednost. Pozneje smo hoteli tudi knjige pregledati, kam je šel les, toda to ve samo Lavrenčič. Vodil nas je potem po gozdu neki delavec, ki me prav dobro pozna, in v gozdu smo videli tudi prevrnjene vozčke ležati kraj potov, kar je gotovo tudi škoda. — Prišli smo nato do druge graščine, od koder naprej se razprostira ravnina. Tam nas je pričakoval Lavrenčič, ki je seveda prav debelo gledal, ko smo prišli od napačne strani. Jaz še v Ljubljani nisem nikoli pijan, Lavrenčič pa je bil v svojem zagovoru tako drzen, da je trdil, da smo bili vsi taki, da smo vse dvakrat videli. Seveda bi bilo za njega prav dobro, če bi bili videli vse dvakrat, to bi si on lahko želel, mi pa smo prav videli in to ga jezi. Prej pa še nas je bil logar s puško na rami in s solzami v očeh nilo prosil, pri gozdarski hiši naj ne silimo tako v njega, da bi nam povedal resnico, ker bi ga Lavrenčič takoj spodil. Šele, ko sem mu rekel, da odslej nima Lavrenčič pravice ga spoditi, nam je povedal, kaj je z gospodarstvom. Tako pripravljeno smo prišli k Lavrenčiču. Tam smo pili mi moje vino, res pravega dolenjca, ki sem ga bil jaz v kovčegu s seboj

pripeljal iz Ljubljane in takrat sem stopil jaz k Lavrenčiču s kozarcem v roki in sem mu pokazal: »To je prvi dolenjec, pa malo kisel je za vas!« (Pokáže, kako je to storil.) S tem sem mu hotel povedati, da ne bo več dolgo na Thalu.

Obtoženec Putrih izpove približno ravno tako, kakor Maček. Pristavi še, da je res dal žagati na onih žagah dva vagona lesa, kar pa je bila kupčija popolnoma zase in za kar je dobila Glavna tudi plačilo. — Dr. Triller: Kolika bi bila diferenca pri tej kupčiji? — Putrih: Kakih 300 K. — Dr. Triller: Na take slučaje tedaj se sklicuje Lavrenčič? — Maček izpove še enkrat, kaj je bil skrbnik povedal ter dostavi, da ne ve niti skrbnik, niti on, niti dr. Hudnik kam je šel les. Rekel je skrbnik tudi, da so prišli vsaj za eno leto prepozno. — Lavrenčič pravi tudi, da je knjige predložil, to pa ni res, on ni imel nobenih knjig, vse njegovo knjigovodstvo je bilo tako, kakršno ima tam na mizi! (Lavrenčič je namreč prinesel v sodno dvorano zavitek s spisi.) — Zahtevali smo knjige, on pa je rekel, da jih nima. — Lavrenčič: »Ni res, samo kvantali ste!« — Oskrbnik tudi ni vedel prav ničesar, on je bil pravzaprav samo za to tu, da je naročal voznikom kam naj vozijo, jaz sam sem imel vse opraviti. — Glede logarja moram pripomniti, da je moral on iti tem-le gospodom v Plankenwurt po vino. — Dr. Novak: Kako pa je to, da ste enkrat postavili vi v račun, da ste kupili za 7500 K konje z vozom, drugi pa so se morali ti konji plačati vaši gospe. — Lavrenčič: Stvar je sodnijsko pojasnjena, da je prvič prišla ta postojanka pomotoma v račun. — Dr. Hudnik: Koliko računov ste položili »Glavni?« — Lavrenčič na to vprašanje ne odgovori jasno, pravi, da je položil račun leta 1908, da pa je med selitvijo imel tako polno glavo raznih skrbi, da je moral pozneje račun popraviti. — Na dr. Hudnikovo očitanje zagotavlja Lavrenčič, da ni res, da bi bil na lastno pest vodil kupčijo z lesom. Pač pa je res, da je za grofa Herbersteina, lastnika »heršaft« Eggenberg posredoval. — Hudnik: Logar je bil povedal, da je tam mnogo lepega lesa posekanega. Dobil sem ponudbo in jaz sem je bil vesel poseben, ker sem se prepričal, da je les res lep in cena zelo nizka, po 13 K. Teža lesa je bilo kakih 700 ali 800, morda tudi 1000 m³. Lavrenčič pa je imel svojo lesno kupčijo v Ehrenhausenu in tam pogodbo. Kupčijo pa je vodil na svoje lastno ime. Moja žena ga je nekoč prišla, kako si to upa, on pa ji je rekel, da sem jaz to tako ukrenil. Pričakoval sem, da bo to tudi danes trdil in nič bi me to ne bilo presenetilo. Danes pa si vendar ne upa tega trditi. — Tudi redno knjigovodstvo je bila njegova dolžnost, tega pa on ni imel in ni maral imeti, ker je vodil kupčijo na lastno ime in je vedel, da bi se bilo to izvedelo. — Da pa je žagal svoj lasten les na žagi Plankenwurt, o tem danes ni prav nobenega dvoma več. — Pa tudi o razmerju »Glavne« proti Thalu je vedel in je vedel tudi, da ni moj denar, ki je v posestvu in napravah. — Res je, da sem bil 4. junija gori in tudi to je res, da sem govoril pomirljivo Mauerju in Lavrenčiču, samo da ni prišlo do takega skandala. — Dognano pa je nadalje tudi, da se glasi zadnji njegov račun tako, da zahteva on 29.136 K 42 v! — Dr. Novak (proti Mačku): Povejte še enkrat, kaj je bilo s knjigami. — Maček: Ni res, da bi bil Lavrenčič pokazal knjige. Še nekaj bi rad omenil. Lavrenčič pravi, da je bil tako zaposlen za Thal, da je delal dan in noč, kar enkrat, kar čez noč pa ima svojo kupčijo v Ehrenhausenu. Če to ni naravnost nasprotno, ne vem, kako bi to imenoval. — Lavrenčič: To moremo imenovati le trgovsko previdnost. Pogodbe so bile sklenjene in treba je bilo skrbeti za les, sprejemali smo tudi predumje, tako 25.000 kron od Matatiasa. Če bi Thal ne mogel danes ali jutri dati več toliko lesa, bi ga bilo treba dobiti od drugega. To je bilo vse le v prid konsorcija in tako ravnanje imenujemo »Börsendeckung«. — Da pa je danes dr. Hudnik postal tak »figamož«, da se izgovarja na mene, za to jaz ne morem. — Pri besedi »figamož«, so vsi zagovorniki, ves sodni dvor in porotniki, ter vse občinstvo postali nenkrat pozorni. — Predsednik je Lavrenčiča resno posvaril zaradi te besede. Nato nadaljuje Lavrenčič do skrajnosti razburjen: Prosil sem »Glavno« kredita 30.000 K, kdaj sem jih silil, da mi dajo 145.000 K? — Dr. Novak: Pravi pravdnik zahteva nato pojasnila glede vknjiženih zneskov na Thalu, da je šlo v Thal leta 1905 476.000 K, leta 1906 579.000 K, leta 1907 111.000 K, leta 1908 pa je bil Lavrenčič odsvoljen med tem ko izkazuje leto 1906 iz Thala dohodkov 44.000 K.

Is cele pravde pač je že razvidno, da to niso samo investicije v Thal, marveč, da je v tem tudi kupnina; na ta način je tudi dr. Hudnik pojasnil zadevo. — Na vprašanje državnega pravdnika odgovori Lavrenčič, da je bila dr. Hudnikova družina leta 1905 in 1906 v Thalu na počitnicah, dr. Hudnik pa v tem času samo enkrat v Thalu, razen če je prišel obiskat svojo družino, pozneje je bil dr. Hudnik še dvakrat ali trikrat v Thalu.

Zaslišan je bil nato Andrej Mauer,

ki ni bil zaprišen. V bistvenem se strinja njegova izpoved s izpovedjo drugih prič. Lavrenčič je je pripravil v konzorcij ter mu je rekel, da bo že on preskrbel take kompanjone, da ne bo treba njemu ničesar plačati. Prvo leto ni bilo nobene pogodbe glede Thalu in Lavrenčič je moral tedensko polagati račun, čez eno leto pa je prišel on k Lavrenčiču ravno ko je ta blagajno, ki jo je imel prejšnji lastnik, dal vzidati v svojo sobo. Takrat je tudi Lavrenčič začel siliti na to, da naj gre denar naravnost na »Glavno«. Druge izpovedbe te priče se krijejo z izpovedbami Mačka, posebno glede obiska komisije v Thalu. Glede računov pravi, da se je izgovarjal Lavrenčič, da jih ima dr. Hudnik v Ljubljani, ko so se pa obrnili na dr. Hudnika, je ta rekel, da so računi pri Lavrenčiču. — 100.000 K je dal Mauer varščine za svoje podjetje in »Glavno« je tudi obresti točno izplačevala. Sedaj dolguje Mauer »Glavni« po svojem računu 150.000 K od katerih ima »Glavno« 30.000 K intabuliranih. — Porotnik Pavšič želi pojasnila zaradi menic. — Mauer: Dr. Hudnik me je naprosil za žiranta in jaz sem podpisal 6 menic, glasečih se na 40.000 K. Knjige je te menice vzel in jih nesel dr. Hudniku. Čez par dni pa sem dobil zopet take menice s pismom dr. Hudnika, ki mi piše, da so one menice izginile. Peljal sem se potem proti Gradcu in sem prišel v železniškem vozu skupaj z Vidmajerjem, ki me je vprašal, kaj je z onimi menicami, ki jih ima Lavrenčič od mene. Jaz sem mu odgovoril, da Lavrenčič ne more imeti od mene menic. Vidmajer pa je trdil, da jih je videl in da se glase baje na 60.000 kron ter, ne vem več natančno, zdi se mi pa, da sta bila dr. Hudnik in Putrih soprodpisana. V Gradcu, med potjo po Keplerstrasse pa mi pride naenkrat na misel, — kaj ko bi bile to one menice, ki so izginile. Mogoče, da mu jih je dr. Hudnik poslal v podpis. Drugi dan sem šel takoj na magistrat in naznanil zadevo na policiji ter zahteval preiskavo. Policijski uradnik pa mi je rekel: »Leider, das können mir nicht, da müssen sie sich schon an dr. Hudnik halten.« Pisal sem dr. Hudniku, ki mi je odgovoril, da je Lavrenčič neopravičen do onih menic. Lavrenčič pa me je tožil zaradi razžaljenja časti in sem bil tudi pod prisego izpovedal, da sem rekel, da je Lavrenčič menice Knificu iz miznice ukradel, kar pa je vendar izključeno, ker Lavrenčič takrat niti v Ljubljani ni bil. — Knjige potrdi, da je Mauer dvakrat njemu pisal zaradi onih menic in da je obakrat obvestil o tem dr. Hudnika. — Na poziv, naj obrazloži to zadevo, odgovori Lavrenčič. Jaz ničesar o teh menicah ne vem. Jaz sem tožil in Mauer me je prosil odpustčenja. Toda o drugih menicah lahko izpovem nekaj. Mauer pravi, da jaz nimam od njega podpisanih menic. To ni res. Mauer mi je nekoč rekel, da mu je obljubil Dekleva žirirati 15.000 do 20.000 K ter me prosil, ker Dekleva ne more dobiti, naj mu žiriram jaz. Res sem mu žiriral in dal izplačati po moji banki Mayer. Nikdar bi tega ne bil storil, če bi bil vedel kak človek je to. Spoznal sem ves njegov nizkotni značaj na potovanju po Koroskem in ko sem tega človeka spoznal, sem nosil one menice vedno pri sebi. Pozneje mi je namreč vrnil nekaj menic, ki pa so že zdavnaj zastarele. — Prečitajo se nato še neka pisma, ki jih je pisal dr. Hudnik Mauerju in Lavrenčiču in ki se nanašajo na razne malenkostne spore. — Dr. Novak: G. Mauer, kako si razlagate to, da ni imel Lavrenčič, ko je prišel v Thal, nič denarja, ko pa je Thal zapustil, pa vodi lastno trgovino? — Mauer na to ne ve odgovora, tudi Lavrenčič molči.

Prišli so nato še na vrsto nekateri malenkostni spori, tako glede tramvajskih kart, ki si jih je zaračunavala ga. Lavrenčičeva in končno še enkrat knjige. — Lavrenčič trdi, da so imeli le dobavna izkazila, od koder so se postavke prenesle v strazo in potem faktura na saldo conto. Lavrenčič trdi o Mauerju, da niti pojma nima o knjigovodstvu ter skuša to dokazati na podlagi računov pri knezu, ki se je izrazil, da mora imeti graščina dosti denarja, ker po 4 in 5 mesecev niso poslali računov. Greinitzu v Gradcu pa je poslal Mauer fakturo 500 K 50 v, dočim je v resnici znašala 988 K 10 v.

Predsednik prečita nato pismeno pogodbo med dr. Hudnikom, Lavrenčičem in Mauerjem. Lavrenčič: Tak je bil načrt. Žaga je bila tako napravljena, da se je polovica lahko takoj odpeljala. Dr. Hudnik je hotel takoj ves denar nazaj dobiti. Če pa bi bili vsako leto le po 100.000 K izsekali, bi bilo gotovo dobro izpadlo. — Predsednik zasliši nato izvedenca glede Pavšlerjevih vodnih sil Böla in inž. Orla. Prvi izpove nemško, drugi slovensko. Kratka vsebina njih mnenja je: Pregledala sta Pavšlerjeve projekte in preračunala rentabilnost. Glede koncesije Otoče se mora navesti, da je ta koncesija že trikrat podaljšana in da poteče 31. decembra 1911 zadnji rok za realizacijo, ker je ministrstvo se izreklo, da nobenega obroka več ne dovoli. Voda ima pri Otočah 12 sekundnih m³ pri padcu okroglo 6 m in reprezentira pri najnižji vodi 750 HP. Konjska sila se računa s 1000 K. Naprava pa bi stala po Pavšlerjevem načrtu 900.000 kron, torej bi bila konjska sila dražja in kvečjemu rentabel, če bi bila v bližini industrija. Potom daljnovo da pa bi se konjska sila tako podražila, da se ne bi izplačalo. Zato se to koncesijo more ceniti kvečjemu na toliko, kolikor je izdal za tehnične pripravke, načrte itd., največ 100.000 kron. Glede projekta Jama ima Pavšler le nekako predkoncesijo. Pri 20 sekundnih m³ in padcu nad 10 m reprezentira ta naprava pri najmanjši vodi 2200 HP. Ker bi naprava stala 1.800.000 K, bi torej bila enako računeno kakor prej, ta koncesija vredna 400.000 K, t. j. diferenca. Če bi bila ta električna centrala za daljnovid, bi seveda konjska sila bila dražja. Ta projekt pa je iluzoren, ker mora odkupiti Pavšler prej še mlin g. Majdiča in g. Novaka, ker se razlata in moreta. Med Pavšlerjem, Majdičem in Novakom obstaja sicer glede tega pogodbe, toda Majdič in Novak jih ne marata priznati.

Po polurnem odmoru prečita nato dež. sod. svetnik Vedernjak mnenje izvedencev dr. Lavša in Škrbine glede poslovanja v Glavni. — Mnenje je obširno in priča o velikem, napornem in natančnem delu. Vsebinska mnenja je: Knjige so se vodile formalno pravilno po takomenovanem sistemu »kameralistike«. Bilance do l. 1906 so pravilno sestavljene, od tega leta naprej ne več, ker se niso odpisovale dvomljive terjatve. Rezervni zakladi so pravilno naloženi. Revizijska poročila se pečajo samo s formalnostmi in na tehnično pravilne sestave.

Revizor Jošt je imel do l. 1903 pri Glavni naložen denar v okroglem znesku 5000 K, katerega je pa tedaj dvignil. Glede dovoljevanja kreditov je omeniti, da je bil po večini menični kredit. Tudi po 4 mesece ni bilo nobene seje. Velik del denarja se je dovolil kot posojilo odbornikom samim. Razmerje med višino posojil in številom dolžnikov ni priporočljivo. To mnenje navaja tudi podrobno, kako so posamezna visoka posojila od leta do leta naraščala. Zadnja leta se je denar sploh povečini vporabljal le za te velike kredite. — Obrestna mera vlagateljcem je bila 4³/₄%, izjemoma tudi 5—5¹/₂%. Manjši dolžniki so plačevali vedno 7% obresti, večji pa različno, od 5³/₄ do 7¹/₂%. Izguba je evidentna od bilance za l. 1908 sem. Napaka je bila, da so se neizterljivi računi sprejemali v bilanco in še celo vsako leto obstrovali. Revizijska poročila so samo formalno pravilna. Način dovoljevanja kreditov je privedel Glavno do prepada. Pri manjših kreditih je poročilo in drugo v redu, pri velikih ne. Dr. Lavš in Škrbine nato tudi osebno zaslišana, potrdita v celem obsegu pismeno oddano mnenje, oziroma ga utemeljuje samo dr. Lavš in g. Škrbine odda na koncu pritrdilno mnenje. Na to mnenje se pred vsem opira obtožnica. Na to prične predsednik s čitanjem manj važnih izpovedi, iz katerih po večini izhaja, da so posamezni vlagatelji vlagali le radi visoke obrestne mere. Teh zapisnikov je nad 130. Veliko teh vlagateljcev ni nič oškodovanih, nekaj pa jih ima še terjati svoje vloge in večina teh se pridružuje tudi kazenskemu postopanju. Med čitanjem prosil dr. Hudnik, da bi se radi glavobola smel odstraniti, gg. zagovornikom in porotnikom se vidi, da jih je to čitanje utrudilo, zato predsednik večino teh izpovedb samo kratko navede in nato okrog 9. zvečer prekine razpravo.

Tajništvo narodno-napredne stranke uraduje
do državnozbornskih volitev cel dan v Wolfkovi ulici 10/1
in daje vsa pojasnila za volitve. Obenem naznanjamo onim p. n. somišljenikom, ki se nam izročijo v svrhe reklamacij kako prišlo, da je dobe istotam nazaj.

Narodno politično in gospodarsko društvo
»Za kolodvorski in šentpeterski okraj«
priredi
v soboto, 10. junija t. l. ob 8. zvečer
javen društveni
volilni shod
v gostilni gosp. Ivana Zupančiča, na Ahaciljevi cesti 15.

Na shodu se bo predstavil naš državnozbornski kandidat, gosp. dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani. Govoril bo tudi deželni odbornik gosp. dr. Ivan Tavčar.

Dnevne vesti.

+ Zakaj ne smemo voliti dr. Gregoriča? Dr. Gregorič je na četrtkovem »shodu« pri Ribiču odobral, da je dr. Iv. Šustersič glasoval za 320 milijonov za nove bojne ladje, češ ali bomo postavili svinčene vojake proti sovražniku? Ker je dr. Gregorič odobral postopanje dr. Šustersiča, ki je nam davkoplačevalcem s svojim glasovanjem samo naložil novih nepotrebnih davkov ter je obetal, če bi bil izvoljen, da bi vstopil z vsem navdušenjem v dr. Šustersičev klub, potem je s tem tudi priznal, da bi istotako z vsem navdušenjem glasoval zopet za novo oborožitev, pa če stane to morda spet celih 320 milijonov kron. Dr. Gregorič je pokazal s tem svojo iskreno ljubezen do ljubljanskih davkoplačevalcev in mora po našem mnenju imeti res debelo kožo in precejšen kos predrznosti, da si upa stopiti pred svobodne volilce, ki že itak vsi, zlasti pa delavci, obrtniki in nižji uradniki, ječe pod težo državnih davkov, ki grede večinoma samo za vojaške potrebe. Ali je tak kandidat res prijatelj volilcev in prebivalstva? Ali ni to skrajna hinavščina, da si človek, ki je pripravljen glasovati za vedno večje davke, kar bi tudi moral, ker bi se z vstopom pod dr. Šustersičevo komando popolnoma odpovedal lastni volji, če bi je prav kaj imel, ali ni to skrajna hinavščina, pravimo, da tak človek upa na glasove ljubljanskih volilcev? Skrajna predrznost je, volilci, taka predrznost, da se je celo »Slovenec« sramuje, ker si ni upal priobčiti dr. Gregoričevih besedi o novih bojnih ladjah in vsled tega o novem obdačenju davkoplačevalcev. »Slovenec« uvidi, da bi dr. Gregorič izgubil še tisto mrvico zaupanja, ki je ima med klerikalni pristajači, če bi ti zvedeli, kakšne nazore ima klerikalni kandidat o vojaških potrebščinah in nalaganju novih davkov. Zato pa prav noben zaveden volilec ljubljanski ni tako neumen in tudi biti ne more, da bi v tork 13. junija oddal glas dr. Gregoriču, ki je v svoji neprevidnosti izblebel svoje namene, ki teže samo za tem, da bi davkoplačevalci plačevali še večje davke.

+ »Če hočete, me volite, če me pa nočete, bom pa vzel klobuk, pa bom šel«, pravi dr. Gregorič. Ljubljanski volilci svetujemo dr. Gregoriču, naj kar vzame klobuk in naj gre. Njega ne bomo volili, ker je že danes slepo orodje klerikalne stranke, ki je Ljubljano oiganila že za lepe stotisočke in bi jo še bolj, če bi ljubljanski volilci bili tako kratkovidni, da bi volili dr. Šustersičevega kandidata. Vsak človek bi se nam smejal in se norčeval iz naše nesposobnosti, če bi volili dr. Gregoriča kot zastopnika stranke izkoriščanja.

+ Za slovenske šole dr. Gregorič nima prav nobenih besedi. Temu se ne čudimo. On jih tudi imeti ne sme, ker kandidira na komando dr. Šustersičevo in drugih klerikalnih voditeljev, ki so načelni nasprotniki vsakih slovenskih šol, in naj bodo to ljudske, srednje ali pa vseučiliške. Da so klerikalci res najhujši nasprotniki šol in izobrazbe ljudstva, se vidi najbolj iz tega, da so ukradli slovenski vseučiliški zaklad v znesku 750.000 K, ki so jih davkoplačevalci v potu svojega obraza zbirali in si jih takorekoc pritrkali od ust. Dr. Gregorič tudi vsled tega ne zasluži nobenega zaupanja ljubljanskih volilcev, ker so mu vojaške barke več vredne in bolj važne kakor pa šole in izobrazba ljudstva. No, lep ljudski zastopnik bi bil ta dr. Pogorelec!

+ Zakaj kandidira dr. Gregorič v Ljubljani? Dr. Gregorič pravi, da kandidira zato v Ljubljani, ker je Ljubljančan. Volilci, ali je to že zadostna sposobnost za državnega poslanca? Gotovo ne! Če bi veljalo dr. Gregoričovo načelo, potem bi v Ljubljani lahko kandidiral v državni zbor vsak mežnar, če je doma iz Ljubljane, pa bi ga ljubljanski volilci morali voliti

in izvoliti. Za tako omejene pa dr. Gregorič vendar ne sme imeti ljubljanske volilce, ki imajo pač toliko časti v sebi, da ne pojdejo volit prav vsake šleve, ki bi jim jo ponudila klerikalna stranka.

+ **Volilna dolžnost.** Volilce opozarjamo, da tudi za državnozbornske volitve velja volilna dolžnost, kar je na legitimaciji na tretji strani spodaj jasno povedano. Volilna dolžnost velja za Kranjsko, v drugih slovenskih deželah pa ni upejlana. Vsak mora torej iti voliti, sicer bo kaznovan.

+ **Volilni sestanek naprednega političnega in gospodarskega društva za vodmatski okraj,** ki se je vršil včeraj pri „Pavšku“ je bil izborni obisk. Velika dvorana je bila nabito polna. Shod je otvoril društveni predsednik g. Bizjak. Nato je državnozbornski kandidat g. dr. Vladimir Ravnihar razvil svoj program. Omenil je klerikalni volilni sestanek pri „Ribiču“ in pa tozadevno poročilo v „Slovenecu“. Klerikalci pravijo, da ne razbijajo naprednih shodov. V Ljubljani jih sicer ne morejo, pač pa jih na deželi. Sicer pa naprednjaki niso razbili shoda, temveč so hoteli povedati samo svoje mnenje, česar jim pa klerikalci niso pustili. Na to razvija program svojega državnozbornskega delovanja. Deloval bo vedno v stiku in sporazumu s svojimi volilci. Takoj po volitvah hoče stopiti v stik z različnimi sloji, da izve njihove želje in zahteve. Želi, da bi se takoj po volitvah napravil shod železničarjev v svrhu potrebnih informacij. Na ravno isti način hoče izvedeti želje delavstva. Njegov program je program nar. napredne stranke. Reagiraj je tudi na očitanja dr. Susteršičeve glede tozdevnih nasprotij, ki so vladala baje med njim, dr. Ravniharjem in nekaterimi člani nar. napredne stranke. Ta nasprotja so bila le taktična, nikdar pa ne načelna. Sicer pa odreka S. L. S. kompetenco vtikati se v te stvari. S. L. S. naj raje svoje zadeve uredi, vsaj je znano, kako so svoj čas napadali ravno dr. Gregoriča in pl. Sukljeta. Nato se je bavil s političnim bojkotom, ki so ga klerikalci edino zaradi tega napovedali, ker so njihove nade glede obč. volitev ljubljanskih splavale po vodi. Nato se je bavil z narodnim vprašanjem ter obljubil, da bo vedno na to deloval, da bodo merodajni krogi spoštovali in opoštevali naše zahteve. Kandidatov govor je bil sprejet z velikanskim navdušenjem. Govoril je na to gospod Franchetti, ki je oertal zahteve obrtnikov ter se bavil obširno s posebno s socialnim zavarovanjem. V imenu slovenskih železničarjev je govoril g. Mlakar. Gosp. Franchetti je stavil sledečo resolucijo: „Volilni sestanek političnega in gospodarskega društva za vodmatski okraj odločno protestuje proti postopanju slovenske ljudske stranke, ki na shodih proglašuje političen bojkot, ki pa ni samo političen, marveč tudi gospodarski in socialni, in pozivlje c. kr. drž. pravdnikstvo, da proti postopanju te stranke odločno nastopi.“ Ko sta govorila še pravnik g. Bole in g. Verovšek je g. Mlakar predlagal zahvalo bivšemu drž. poslancu g. Hribarju, kar je bilo z velikanskim navdušenjem sprejeto. Ko je predsednik gosp. Bizjak pozval navzoče, naj z vsemi svojimi močmi na to delajo, da bo narodno-napredni kandidat že pri prvi volitvi zmagal, je zaključil sestanek.

+ **Kako poroča „Slovenec“ o razpravi proti dr. Hudniku.** Poštenost je „Slovenec“ neznan stvar, zato tudi ni pričakovati, da bi o kakršnikoli stvari poročal pošteno. Zato se tudi ni čuditi, da poroča „Slovenec“ o razpravi proti dr. Hudniku tako, da je „Slovenčeva“ poročila moral javno na razpravi sami obsoditi sam državni pravdnik dr. Neuperger ter jih proglašiti za zlobno zvita in lažnjiva. Kako „zanesljiva“ so vobče „Slovenčeva“ poročila, kaže tole dejstvo: Včeraj je bil zaslisan znani pristaša klerikalne stranke Tomaz Pavšlar, tisti, ki dolguje „Glavni posojilnici“ okroglo 1 milijon kron in ki je pravzaprav edini zakrivil, da je „Glavna“ prišla v konkurz, ker ji ne more plačati svojega dolga. Ta Pavšlar, ki je bil že opetovano klerikalni deželnozbornski kandidat, je pod prisego izpovedal včeraj tole: „Dne 11. junija 1909 sem sklenil z deželnim glavarjem pl. Sukljeto in dr. Lampetom dogovor, da mi plača dežela 1.600.000 kron na moje vodne sile in se mi je poleg tega obljubilo mesto komercialnega ravnatelja. Samo glede tega, kako se bo teh 1.600.000 kron plačalo, se še nisimo natanko dogovorili. Le toliko je bilo dogovorjenega, da se mi bo 1 milijon takoj izplačal, glede ostanka pa se še nisimo dogovorili, ali se mi bo izplačal v obrokih ali pa na ta način, da partipiciram pri električni centrali.“ — „Slovenec“ je vse to zamolčal ter napisal o tej stvari ta-le stavek:

„Glede pogajanj z deželnim odborom pravi Pavšlar, da ga je deželni odbor vodil za nos.“ To je vse, kar ve „Slovenec“ povedati o Pavšlarjevih pogajanjih s Sukljeto in Lampetom! Res, radi bi vedeli, zakaj „Slovenec“ skuša prikriti to stvar. Ali imajo klerikalci morda slabo vest, ker so tako lepo mavšljali in pavšljali?

+ **Shod v Žužemberku.** Neodvisni kmečki kandidat Ivan Pucelj je priredil tu včeraj na semanji dan volilni shod in ker je srboriti kaplan Gnidovec našantal proti shodu nekaj Grosov, to je takih ljudi, ki so morali prositi za preložitve kazni, da bodo sploh mogli voliti, ker sicer bi svetega Antona presedeli v ječi, je kandidat Pucelj sklical shod po § 2. Vsled tega, da je bil shod omejen samo na dostojne ljudi, bi se bila suha Gnida kmalu razpočila. Naj bi jezica teknila!

+ **Iz Boštanja.** Včeraj 9. junija so bili po žandarmeriji sramotilni lepaki klerikalne stranke glede državnozbornske volitve po celi županiji konfiscirani. Oblast je vendar storila svoj dolžnost. Kaj vse surovi župnik Kerin tu uganja, je že od sile. Dolgo, dolgo smo trpeli, a sedaj je naše potrpežljivosti konec. Osvedočiti ga pa hočemo v kratkem, kakor zasluži. Kjer je preje služboval, ga dobro pozna.

+ **Iz Ribnice** nam poročajo: Vso veliko ljubezen do kmečkega stanu, katero skušajo poslanci S. L. S. kazati nevednim ljudem, smo imeli priliko opazovati na kolodvoru. Na binokstni ponedeljek se je bil prišel bahati sam dr. Susteršič med svoje povablence s pristnim ribniškim humorjem in se z vsemi drugimi lastnostmi, katere ga po njegovem lastnem mnenju ločijo od ostalih zemljanov. Njegove klobasarije na shodu so bile baje tolike, da so Ribničanje, pred vsem pa najglasneje Dolenjevaščanje glasno po shodu žvzjavljali: „Tega farbarja in njegovega podprepnika Jakliča z vso pošvedrano politično vred ne volimo več!“ — Ljubezen do ljudstva se pred vsem pokaže v dejanju. In tako smo tudi pričakovali, da se bodo ti osrečevalci ljudstva vsedli lepo med svoje pristaše in z njimi pokramljali o njihovih križih in težavah in tako pokazali, da se ne sramujejo svojih volilcev. Kaj še! Graščak Susteršič je zlezal prav močito v 2. razred, za njim vsi njegovi trabanti z Jakličem vred, boječ se, da bi telesni pot njihovih kmečkih volilcev preobčutno ne nadlegoval njihovih gospodskih nosov. Najzabitejši pristaša so izprevideli in rekli: »Zdaj pa vidimo, da nas rabijo samo pri volitvah, drugače, pa se nas sramujejo in ogibljejo!«

+ **Dr. Krek na Pertovcu.** Dne 6. t. m. se je vršila, kakor že običajno vsako leto cerkvena slavnost na Pertovcu. Na omenjeni dan pride vedno mnogo ljudstva k maši na Pertovcu. Ta cerkvena slavnost pa je bila izjemno zvezana s političnim shodom bivših poslancev Kreka in Demšarja-Čoča. Ker se je Demšar - Čoč bal menda, da bi ne bi prišel v tako zadrego, kakor pred tednom v Davči, se je to pot postavil v senco dr. Kreka. Te cerkvene slavnosti se je še vedno udeležilo precejšnje število železničarjev in tako tudi letos. Kreku so že nekdanj železničarji trn v peti. Tembolj ga je pa razdražilo, ko je zvedel, da se med došleci iz železnikov nahaja nekaj naprednjakov. Ves zbesnel je prigrmel Krek nad podlomske fante, jih hujskal na naprednjake, ter s prstom kazal na nje rekoč: »ti so, to so tisti«. Zažugal je še parkrat z roko naprednjakom, izustil besede »le počakajte, po maši boste videli«, nato pa je stopil v bram božji, spremljan od Strajnarja, kateremu je veselja žarel njegov katoliški obraz. Strajnar je menda ta dan praznoval svoj političen jubilej! Ta dogodljaj smo opisali zato, da bode ljudstvo videlo, kako se je obnašal katoliški duhovnik dr. Krek predno je stopil pred altar. — Še preje je pa pozivljaj dr. Krek pri »Staneerju« v hiši ondi zbrane fante, naj se železničarje požene po griču, ako se bode le eden oglašil, češ, da je on odgovoren. Sedaj pa pride cerkveni govor. Po kratkem uvodu smo bili pri politiki. Hujskanje in psovanje je bila glavna vsebina njegovega govora, kateri se je končal z besedami: »Brezpogojno zahtevamo, da se liberalci odstranijo, sicer bomo poskrbeli za red in jih bodo zadele tudi telesne kazni. Amen.« Že med mašo so bili naprednjaki, od nekega pametnega moža opozorjeni, da naj rajši odidejo, ako se hočejo obvarovati batin, s katerimi so jim hoteli postreči po Kreku nahujskani fantje. — Naši ljudje, ki niso prišli na boj, in ko so videli nahujskano maso nevednega ljudstva, so se odstranili, da se s tem izognejo jepežu, kar je bilo edino prav in jim gre vsa čast za njih pametno postopanje. Ako se ne bi bili naši ljudje odstranili, prišlo bi bilo gotovo do boja in nedolžni ljudje bi bili lahko žrtve brezmejne hujskarije Krekove. Sedaj pa vprašamo sodno gosposko ali ne veljajo za vse enake pravice, ali ne velja kazenski

zakonik za vse državljane in tudi za dr. Kreka? Gospod državni pravdnik? kaj pravite vi k temu?

+ **Usmiljenke v deželni bolnici in politika.** Težaven je poklic usmiljenke in iz cele branže so edino usmiljenke in šolske sestre, ki imajo koristen poklic. Toda te ženske so ti fanatične in politično zagrizene. Kdor ne trobi v klerikalni rog, kdor na postelji ne moli rožnega venca in ne hodi v cerkev, tega šikanirajo, kjer in kolikor morejo. V prvem oddelku za moške, spodaj, je usmiljenka, ki pozablja, da je edino potreba bolnikov njena naloga, ne pa kontrola, kakega političnega mišljenja je kdo, niti ne preganjanje naprednih in razširjanje klerikalnih listov. Nekemu bolniku je babnica strgala iz rok »Slov. Narod«, ki ga je bral v postelji in rekla zaničljivo: »Taka svinjarija se tu notri ne sme brati.« Pozneje mu je vrnila list in rekla, naj ga nese na vrt, če ga hoče že ravno brati ali na stranišče. Babnica je veliko preneumna, da bi je njene besede zamerili. Kaj pa razume ta ženska o časopisih, ko se po pameti komaj razloči od kake kozje. A bolnica je javna in vsak ima pravico, da bere kar hoče in nobena usmiljenka mu nima tega braniti. To naj si zapomni ta babnica.

+ **Klerikalna podivjanost in sirovost** se vidi najpogosteje sedaj, ko pošiljajo ti dični somišljeniki S. L. S. nazaj pozive, katere jim je v prid napredni kandidaturi poslala narodno-napredna stranka. Značilno je, da je neki klerikalni fanatik namazal naš oklice s človeškim blatom in stenografiral (torej »inteligentno« človek) zraven besede, ki se v dostojni družbi ne morejo in ne smejo izgovoriti, še manj pa napisati v časniku. Ta simbol klerikalnega podivjanja se hrani, da ne bodo mogli klerikalci nikdar utajiti hrabrega čina svojega, gotovo zelo zvestega pristaša. Zato ne bo 13. junija noben ljubljčan volil stranke, ki bojuje volilni boj v beli Ljubljani v znamenju — človeškega blata!

+ **Iz Planine na Notranjskem.** Kako prijetno se čita po raznih slovenskih listih, kjer izraža verno-udno štajersko ljudstvo hvaležnost in zaupanje svojem bivšemu in ako Bog da tudi bodočemu državnemu poslancu dr. Mirsl. Ploju! Vse drugače pri nas. Planinci svojemu čletnemu zastopniku Gostinčarju, ki nam je bil usiljen po nezmotljivih ukrepih dr. Susteršičevih, nimamo bitji za kaj hvaležni. Dosegel ni za nas ves čas prav ničesar. — Pošteni slovenski listi na Štajerskem objavljajo na drobno in natanko, kaj vse je dosegel za svoj volilni okraj dr. Mir. Ploj: dobili so zaželjeno železniško postajo, pogoreli izdatno podporo, po toči poškodovani kmetje državno podporo v kratkem dvakrat, tudi takrat, ko dr. Ploj ni bil več dejanski drž. poslanec! Kaj pa je prenesel in dosegel naš poslanec Gostinčar nam Planincem? Nič in dvakrat nič! V Planinski dolini in okolici leži veliko dela in denarja zakopanega a ni tistega človeka, ki bi pridobil državno podporo za to, da bi se ta zaklad dvignil! Pri nas imamo velike množine mehkega lesa; lahko bi se delala »ribniška suha riboba«; imamo izredno ugodna, mokrotna tla za vrbovje in za pletarstvo! Pri nas bi ljudje radi delali jerbasa, koše, cekarje — za majhno plačo: a kaj se hoče, naš poslanec je pripustil, da se je napravila pletarska šola — v Radovljici (kar jim tudi privoščimo!) Mi v naši dolini pa kruha stradamo! Prav se nam godi, zakaj smo pa volili človeka, ki nam ne more in neče pomagati! — Planinci smo skesano spoznali svojo veliko zmotno in bomo si izbrali poslance iz svoje srede in to je naš domačin g. Ivan Sieherl, posestnik v Logateu.

+ **Političen pogreb.** Iz Vel. Poljan pri Ortneku nam poročajo: Bogu vsega mogočemu je dopadlo, poklicati k sebi ženo tukajšnjega graščinskega lovca v takem času, da bi se moral njen pogreb vršiti ravno v tistih urah, v katerih je dr. Susteršič povabil svoje izvoljence k sebi v Ribnico, da jim je dal zadnja navodila, kako mu naj vsaj še za enkrat rešijo njegovega oprodo Jakliča. In naš župnik Lavrenčič, ta nekdanji bojeviti cerkniški boksar, ki pa tiči že globoko v rdeči zarji večne abstinence, je začutil v sebi nekdanje mladostne moči in je zato skušal uprati svoje sile, da bi kako prelozil ta neodložljivi opravček, da bi se mu bilo mogoče udeležiti ribniškega shoda. Zahteval je, naj se pogreb vrši protipostavno prezgodaj; ker to ni šlo, je zahteval, naj se protipostavno odloži na pozneje. Tako obnašanje župnikovo vzbujava v vseh poštenih faranjih zaničevanje, ker so na tem, kakor na mnogih drugih slučajih izprevideli, da jim je volitev in politika vse na svetu, vera pa deveta briga. Pogreb se je vršil nato v drugi fari, ker se graščinski lovec ni hotel ukloniti samopasni volji župnikovi, ampak je zahteval, da se pogreb

njegove blagopokojne žene vrši tako in po tistem načinu, kakor je bil doslej običajen med poštenimi kristjani.

+ **Iz Sore.** Zdi se nam, da smo v bližnici. Ko smo prespali dogodke prejšnjega dne in jih premislili v trezni jutranji razdostnosti, zde se nam neverjetni. Prismojenega škofa prismojeni jerob, ali, kar raje sliši, škofov svetnik in ferboltar Brence brenci po svoji preški fari od osebe do osebe, brenci tako, da trdijo tudi sicer njemu vdani ljudje, da so se mu nevarno skisali možgani. Binkoštno nedeljo ni bilo evangelija, ne oznani-la, na priznici sami napadi na liberalne in socialno - demokratične barabone po šabloni dr. Krekovega zaplenjenega govora v »Unionu«. Delavci dobivajo od župnika po dva groska za šnops in po dve smotki, »veste, da ne bodete volili tistih, no, tistih, saj veste, barabonov in antikristov liberalnih in nejevverskih mokratov, vsi, vsi, oh, vsi volimo, sveto volimo svetega, no ja, dr. Susteršiča!« — Druga duhovna posoda je pa naš kaplan Edvard. Pretekli ponedeljek je pridigoval čez same brezverze in nam je pravil, da so taki brezbožni luterani tudi med našo duhovščino. Spomnili smo se tistega strupenega klerikalnega kaplana, ki je v svoji »pobožnosti« ljudi v Gorjah naravnost pretepal, obenem se je zaljublil v neko nemško luteranko, izstopil iz katoliške cerkve in se poluteranil in oženil. To se je zgodilo pred kakimi štirimi leti, če se ne motimo. Kaplan se je pisal Cepuder in njegov oče je priznalo slab učitelj v Ljubljani pod imenom »kriščanska misel«. Gospodu Edvardu povemo, da je tudi nam znano, ne le njemu, da je v dobi, kar strelja škof Bonaventura po Kranjskem kozle, relativno med klerikalnimi duhovniki več nemoralnih, kaznivih dejanj zabeleženih, kot v kateremkoli drugem stanu. Tudi opozarjamo kaplana Simnica, da opazujejo naši fantje njega in znano »devisko« mater, njuno občevanje podnevi in pomoči in da ga utegnejo prilično ozdraviti od njegovih srčnih bolečin. Tudi Majčovi Katri je to že preveč. Kar se tiče volitev, bodita le brez skrbi, prečastita Brence in Edvard: volili bomo po svojem najboljšem prepričanju in sebi v korist. Prihranita si vsako agitacijo in znajta, da nismo in ne bomo pozabili strašnih dni, groznih krivic, prelivanja krvi, preganjanja in ječe, kar vse je zakrivil leta 1904 in pozneje škof Bonaventura s svojimi pomagači. V spominu na to krvavo zgodovino bomo dali s svojimi glasovnicami najprimernejši odgovor, volili bomo na dan škofovega godu gospoda Josipa Tribuča, posestnika na Glineah, v drugem okraju naše župnije pa gospoda Frana Demšarja, posestnika v Zalem logu pri Železnikih.

+ **Neodvisni kmetijski kandidat** je so najbolj v želodec klerikalcem, ker se jih najbolj boje. Zato jim je zadnji »Domoljub« posvetil poseben članek. Strašno ga boli, da sta bila na Štajerskem leta 1907, žalibog, izvoljena neodvisna kmeta Roblek in Ježovnik. Sedaj se »Domoljub« široko napejda, da bi ne prodril kmečki kandidat Verdnik. Kmet naj bi volil slepo farskega podprepnika, — potem mirna Bosna! Toda tudi na deželi se svita in možakarji okrog »Domoljuba« bodo morali registrirati še marsikako neljubno presenečenje.

+ **Klerikalna strahopetnost v Ljubljani.** Da gre klerikalna stranka že navzdol, se vidi zlasti v Ljubljani. Videlo se je to že pri občinskih volitvah, vidi se pa tudi zdaj pred državnozbornskimi volitvami. Narodna napredna stranka je pri zadnji občinski volitvi priredila vse polno javnih shodov, kjer je imel vsak prosto besedo, pa bodi pristaša narodno-napredne, klerikalne ali socialnodemokratske stranke. Ali so klerikalci priredili kak shod? Prav nobenega! In zdaj pred državnozbornskimi volitvami? Mi prirejamo prav vsak dan javne shode in sestanke, klerikalce smo celo javno pozivali, naj pridejo na nje, ker se ne bojimo svojih načel zagovarjati pred nikomur. Klerikalna stranka pa ne priredi niti enega javnega shoda. To je značilno. Klerikalci so si s svojim brutalnim in brezobzirnim nastopanjem proti Ljubljani in ljubljanskemu prebivalstvu ustvarili v našem mestu položaj, ki je za nje vse prej kot prijeten; vsak ljubljanski volilec, pa tudi vsak ljubljanski prebivalec in prebivalka vesta, koliko škoda so nam klerikalci že povzročili in da je sploh njih edini cilj, ljubljano izmolsti do zadnje srage. Klerikalci poznajo mišljenje ljubljanskega prebivalstva, vedo, da če javno nastopijo, jim že najpriprostejši delavec pove take, da morajo molčati, zato si ne upajo sklicati nobenih javnih shodov, ampak imajo le neke vrste »zaupne seje« pri dvakrat zapahnenih vratih. Ali se še spominjate, kako je bilo n. pr. še pred štirimi leti, za časa državnozbornske volitve leta 1907? Takrat so imeli klerikalci vse polno shodov povsod, dasi so se jim že takrat prav vidno

tresle hlačice. Iz tega se jasno razvidi, da gre klerikalna stranka v Ljubljani odločno navzdol, vidi se pa tudi, da je razdostnost v ljubljanskem prebivalstvu mogočno napredovala in da ves klerikalni terorizem ni dosegel drugega namena, kot da je ljudem izblistril oči. Zato smo pa tudi prepričani, da noben ljubljanski volilec, ki sodi trezno in pametno in s svojo glavo misli, ne bo volil usiljenega kandidata dr. Gregoriča, ki mora kandidirati, ker je v klerikalni službi, ampak da bo vsak oddal glas kandidatu narodno - napredne stranke dr. Vladimirju Ravniharju.

+ **V katerem ljubljanskem okraju ima narodno - napredna stranka najsigurnejšo oporo,** to se bo videlo pri državnozbornskih volitvah, ker voli vsak okraj zase. Videlo se bo, kje klerikalizem najbolj usahuje, videlo se bo pa tudi, kje mu je najbolj treba prističi črne peruti. Zato vsak okraj z vso intenzivnostjo v boj za narodno - naprednega kandidata, vsak naš pristaša bodi vreden in vztrajen agitator za narodno - napredno stranko in njene ideje!

+ **Ali bode to še dolgo trajalo?** To vprašanje si stavi marsikateri ljubljanski meščan spričo takih razmer, koje sedaj vladajo na Kranjskem sploh, osobito pa v glavnem mestu naše pokrajine. Kajti pravica se tepta na nečuden način, zakoni in postave, od vladarja samega podpisane in potrjene, se od izvestne strani ne spoštujejo in uvažujejo! Najvitalnejši interesi vseh slojev se ne morejo udeležiti, samo zato, ker so se začele stvari razvijati v gotovi kliki neugodni smeri! — Edino naše poprišče nam je še ostalo odprto, kjer se morajo naše prošnje in pritožbe zaslusiti in nanje odgovoriti, in to je ljudski parlament, državni zbor na Dunaju! Ze zato, ker nimamo drugega prostora, kjer bi se razpravljale naše najnujnejše zadeve, zato moramo porabiti sedaj se nam nudečo ugodno priliko, da si izvolimo moža iz svoje srede, in to je dr. Vladimir Ravnihar! On, poznajoč predobro naš tužni položaj, on bode povzdignil svoj glas za nas tam, kjer je imun in kjer mu državni pravdnik ne more konfiscirati za naše kranjske vladne kroge — neprijetnega govora! — Dr. Gregorič pa bi ne mogel z ozirom na stroge disciplinske odnošaje v klerikalni stranki prav ničesar omeniti, torej postopati proti našim interesom! Vsakega zavednega ljubljana pa, ki hoče dobro svojemu rojstvenemu mestu, je sveta dolžnost, da odda svoj glas dne 3. junija našemu bodočemu poslancu dr. Vladimirju Ravniharju!

+ **Naše razmere so skrajno nezdrave.** Ljudstvo, to dobro, vernovdano ljudstvo je začelo počasi (kakor je ravno pri taki »moles iners« samo po sebi razumno), samo misliti, samo za-se odločevati v posvetnih svojih zadevah! In kdo je to zakrivil? Naši ljudski zastopniki so v kratkem času svojega absolutnega vladanja z deželnim premoženjem pokazali tako grde karte v svoji strankarski igri, da so izpregledali vsaj nekateri, politično bolj zavedni deželani, da mora na tej poti brezpogojno nastopiti — gospodarski polom! Deželno gospodarstvo se nahaja v polnem plamenu; bodejo li mogli nastopajoči gasilci še kaj rešiti za bodočnost, to je ono pe-reče vprašanje današnji pomembnih dni?

+ **V sobotnem »Slovenecu«** se je neki človek spravil na Radovljico, in sicer samo zaradi tega, ker je ondodni krajni šolski svet protestiral proti imenovanju g. Slapšaka nadučiteljem v Radovljici. Stvar je v kratkem povedano sledeča: Krajni šolski svet je predlagal gosp. Šego, ki je zelo priljubljen za nadučitelja, to osobito zaradi tega, ker je izborno kvalifikovan in je dekretiran učitelj za obrtno nadaljevalno šolo; gosp. Slapšak, kojega je deželni šolski svet imenoval za nadučitelja v Radovljici, je po službenih letih mlajši kot gosp. Šega in sploh nima izkušnje za obrtno - nadaljevalno šolo. Človek bi tedaj mislil, da bo imenovan gosp. Šega nadučiteljem, in sicer samo iz stvarnih razlogov. Deželni šolski svet je sklenil pa drugače, pozabil pa zraven poslati kakega pametnega človeka zagovarjati to nesmisel, kajti kar je v dotični »Slovenčev« notici napisanega, je popolno priznanje tega, kar mi takozvani liberalci vedno trdimo, namreč, da klerikalna stranka izvaja političen bojkot. V celem dopisu ni namreč niti ena beseda zapisana, ki bi stvar malo pojasnila, kako je namreč mogoče, da se na Kranjskem izbere med več prisilice po navadi onega, ki je najslabše kvalifikovan. Dotični poročevalec le zabavlja, prizna pa z nekim veseljem, da je gosp. Kristan, ko je stavil predlog, ostal brez »armade«, to se pravi toliko, kot da ni imel seboj kimovcev, ki bi mu absolutno parizali. Dragoceno pa je vendar to poročilo; iz njega se najbolje razvidi, da S. L. S. pravzaprav ni drugega, kot armada, to se pravi, skupina, ki pri svojih sklepih ne gleda na pravico, ampak

samo na »komando«, kot dobro izvežban vojak!

+ **Pavšlarjeve vodne sile.** Obravnava zaradi »Glavne« je prinesla včeraj veliko senzacijo. Tomaž Pavšlar, ki je doslej vedno molčal, je pod prisego govoril in kar je povedal je velezanimivo in veleznačilno za razmere v deželni kranjski. Ker obravnava zaradi Glavne še ni končana, ne maramo te stvari še tako vsestransko vzeti v pregled, kakor zasluži v javnem interesu. A to lahko približno: s strmenjem bodo vsi davkoplačevalci izvedeli, da so klerikalci z deželnim glavarjem Šukljem na čelu ne samo že obljubili, da kupijo Pavšlarjeve vodne sile, marveč da je bila kupčija že v bistvu sklenjena in samo še formalno ne izpeljana. Več kakor milijon kron deželnega denarja in dobro službo so klerikalci obljubili Pavšlarju in Šuklju je Pavšlarju že v roku segel v znak, da je kupčija sklenjena. Čez milijon kron so hoteli klerikalci izdati deželnega denarja za vodne sile, o katerih so sedaj obtožnica, zastopnik konkurznice mase in 2 izvedenca izrekli tako uničevalno sodbo. Čez en milijon kron deželnega denarja bi bili klerikalci proči vrgli, če bi se bila že sklenjena kupčija do konca izvedla. Pavšlar misli, da je to preprečil deželni nadsvetnik Zamida. Če je res nadsvetnik Zamida vzrok, da dežela ni kupila Pavšlarjevih vodnih sil, si je Zamida s tem vsekakor pridobil veliko zaslugo za deželo in dokazal, da deželni uradnik bojuje in vestneje varuje korist dežele, kakor deželni glavar. A naše mnenje je, da nadsvetnik Zamida ni pravi »krivec«, da je bila dežela obvarovana velike škode, vmes mora tisti še nekaj smrdi. Čas bo že prinesel natančnejše pojasnilo.

+ **Posojilnice in Glavna.** V obtožnici proti dr. Hudniku in drugim je pisano, da za vlogo, ki jo ima Zagorska posojilnica pri Glavni ni pokritja. To isto je rečeno tudi o drugih posojilnicah. Državni pravdnik dr. Neuberger je že pri obravnavi pojasnil, da tega ni tako umeti, kakor da bi posojilnice svoje, pri Glavni naloženega denarja več nazaj ne dobile. Obtožnica le pravi, da iz »Glavne« same ni pokritja, a denar, ki je naložen pri Glavni se bo dobil, ker ga bodo morali plačati združniki, ki jamčijo z vsem svojim imetjem. Če bi bilo pri »Glavni« sami pokritje, bi ta ne bila prišla v konkurz. Kjer pri kakem zavodu samem ni pokritja, se dobi potem od združnikov.

+ **Zastrazen klerikalni shodič.** Za snoči so sklicali klerikalci shod v gostilno k Češnovarju v Kolodvorski ulici. Naprednjakov jih je bilo tako strah, da so se dali zavarovati od kordona mestne in državne policije. Kdor ni imel vabila, ni smel noter. Mislimo, da je potem lahko prišla ljudska volja do veljave! Ta ljudska volja je bila seveda volja dr. Kreka! Klerikalce so na ta zakotni shod zbornali iz vsega mesta t. j. bili so na njem prav tisti obrazi kot pri Ribiču v četrtki. Samo Ogrinovi zidarji so izostali.

+ **Bela Krajina, gani se...** Velikansko je gibanje, ki je zaradi volitev nastalo po celi deželi. Mogočno je tudi v Beli Krajini. Kmetijski kandidat Peter Majerle je po vsi Beli Krajini znan, kot izvrsten mož, ki pozna vse ljudske potrebe in ima vse zmožnosti ljudstvo v državnem zboru dobro zastopati. Bela Krajina, gani se in pokaži dne 13. t. m., da ne maraš več ječati v klerikalnem jarmu. Živio naš kandidat Peter Majerle.

+ **Pri Zajcu v Šiški** je bil snoči ob pol 9. klerikalni shod, ki pa se je vršil pri zaprtih durih. Klerikalci imajo pač velik in opravičen strah pred zavednimi volilci!

+ **Resnica o Kobalovi kletki.** Pod tem naslovom je deželni odbornik in referent o tej zadevi dr. Pegan napisal dolgo poročilo v sobotnem »Slovcu«. Zanimivo je, da se je mogočni Pegan sam ponižal do »Slovenčevih« predalov in vendar enkrat izpregovoril o tej stvari. Vidi se, da klerikalcem pri predstojerih državnozbornskih volitvah leče voda v grlo in morajo napram volilcem opravičiti svoja protiljudska dejanja. Predvsem z največjo odločnostjo zavračamo »Slovenčev« sumničenje, da so bila naša poročila v tej zadevi namenoma zvitna in lažnjiva. Vedno smo pisali le resnico in samo resnico, dokaz temu, da si klerikalci na naša jasna in določna vprašanja v tej zadevi niti odgovoriti niso upali, tudi so na izvajanja deželnega poslanca Gangla v deželnem zboru molčali, ako ne vpoštevamo dr. Peganovih neumnih medklicev. Pa tudi dr. Pegan v svojem najnovejšem pojasnilu (!) te zadeve sam najlepše potrjuje, to kar smo mi pisali. Klerikalni dr. Pegan se namreč niti z besedico ne dotika najvažnejšega vprašanja: **Zakaj je deželni odbor razveljavil prvo in drugo stavbno dovoljenje idrijskega zupanstva?** Besedici o tem in onem, ali v svoji gostobesednosti se ne dotakne tega najvažnejšega vprašanja. Navaja razna določila stavbnega reda in premeteno iztrga posamezne

odstavke iz županskih poročil, vedoma tudi neresnico trdi. Klerikalci je pač klerikalci, pa naj bo to dež. odbornik, ali pa urednik »Slovenca«. Povemo torej mi, kar je dr. Pegan zamolčal: **Deželni odbor je prvo stavbno dovoljenje razveljavil, ker ni bil pri komisijonalnem ogledu navzoč stavljen izvedenec, drugo stavbno dovoljenje pa je razveljavil proti mnenju stavbnih izvedencev, čeravno so se ta ugodno glasila za stavbnega gospodarja Kobala in navajal za razveljavljanje take razloge, da so se tam celo lajki smejali, strokovnjaki pa so se izjavili, da je to pravni škandal prve vrste in je kaj takega le pri kranjskem deželnem odboru mogočega.** Sicer pa se je vsa stvar sodno doglala. Deželni odbor je svoječasno obljubil, da bo proti Kobalu kazensko nastopil, ker je v sodnem zapisniku trdil, da je deželni odbor pristransko postopal. Zakaj dr. Pegan ni povedal, kak uspeh je imela klerikalna ovadba pri predsedništvu deželnega sodišča? Dr. Pegan opravičuje trimesečno reševanje najnavadnejše pritožbe z obširnimi poizvedbami, ne pove pa v čem so se poizvedbe vršile in s kom. Povemo mi. **Deželni odbornik dr. Pegan je vršil poizvedbe z idrijskim klerikalnim hujskačem katehetom Osvaldom, ki pa je bil na potovanju v sveto deželo in le zategadelj so tako dolgo trajale, čeprav zahteva stavljen red pospešno uradovanje stavbnih zadev.** Klerikalni doktor tudi ni povedal, zakaj je deželni odbor ukazal podreti klet še predno je bila pritožba pred upravnim sodiščem rešena. Samo zato, da zadosti svoji strankarski zagrozenosti in pokaže moč deželnega odbora, recte eksekutivne S. L. S. Slabo je torej opral dr. Pegan svoje in deželnega odbora nasilje v zadevi podiranja Kobalove kleti v Idriji. Vemo, da se ne bo več prikazal na dan s to zadevo, ker ne mara izzvati še hujšega odgovora, ki ga bo dobil tudi pri drugih oblastvih. Pritožba pred upravnim sodiščem še ni namreč rešena in tudi ne je vložena odškodninska tožba. Torej malo potrpljenja gospod dr. Pegan, dež. odbornik in občinski referent. Volilci pa naj dobro premislijo klerikalno nečuvno nasilje nad ubogim obrtnikom, kateremu so klerikalne furije napravile ogromno škodo, predno oddajo kak glas klerikalnim kandidatom!

+ **Iz Preske.** Iz raznih krajev lepe ljubljanske okolice se vedno mnogo piše. Zakaj bi pa mi tukaj pri nas z ostali za drugimi, ker tudi tukaj se vrše enake stvari kod drugod. Na binokotno nedeljo smo se radovedni povpraševali, kaj da pomeni slavolok pred cerkvijo z napisom »Pustite male k meni.« Res, komaj da vstopimo v cerkev, že slišimo župnika Brenceta, da nam raz leco razlaga in razširja svojo modrost. Ali glej, kaj si je izmislila njegova vsegamočna brihtna glava. Namesto da bi nam, kot je že od nekaj običajna cerkvena navada, sv. evangelij prebral, je to opustil. Takoj je s politiko začel in bila je njegova beseda, akoravno ne sveta, samo to, kako da bode kateri volil! Med tem pa je hujskal zoper napredno stranko z liberalci in nasprotniki sv. cerkve i. t. d. G. Brence, pojasnite nam to! Izpodbujate li mogoče Vi besede Kristusove, ki govore: »Ljubite se med seboj, kot sem jaz vas ljubil?« Vi pa, namesto tega, sejete sovraštvo, kot Vi imenujete peklenko sovraštvo med farani. Vemo, da niste dober pridigar, ako drugega ne znate nam povedati, pustite nas vsaj v cerkvi s svojo politiko pri miru, ako hočete da ne bode cerkev zaradi Vaše politike prazna. Tako smo bili prepričani kaj pomeni slavolok. Za danes dovolj; ako želite g. Brence, se Vam še mnogo lahko sporoči.

+ **Klerikalcem se hlače tresejo.** Zadnja številka »Domoljub« kaže, kak strah imajo klerikalci pred državnozbornskimi volitvami. Nagromadili so v to številko vsa obrekovanja, vse lazi, kar jih premorejo klerikalni možgani. Sodelovati je moral celo škof. Na vse strani hvalijo svojo robo, ne povedo pa niti enega uspeha, ki so ga dosegli njihovi poslanci. Pravijo, da je imel vsak njihov poslanec povprečno po pet govorov v šestih letih. In če računamo, da je dobil vsak teh desetih poslancev okroglih 6000 kron dijet na leto, torej v štirih letih vsi skupaj 240.000 kron, tedaj vidimo, da je vsak tak govor stal povprečno 5000 kron. Na ta način bi vsakdo govoril. Ta hvala ne bo držala, držale pa tudi ne bodo laži in obrekovanja s katerimi skušajo ogrditi napredne kandidate pred volilci. **13. junij bo začetek konca klerikalne stranke.** »Domoljubova« zadnja številka pa kaže, da imajo klerikalci pač polna usta, pa tudi že polne hlače.

+ **Očitanje klerikalne zveze** je najhujša krivica, ki se je mogla zgoditi idrijskim naprednjakom. In to tolikanj bolj, ker se navzlic dementijem ponavlja v naprednem časopisu. Idrijski naprednjaki, ki se bore že dolgo vrsto let z največjo odločnostjo proti brezprimernemu klerikalnemu nasilju, naj se le za skledo leče prodajo svojim najhujšim nasprotnikom in radi zupanskega mesta postanej čez noč zavezniki največjih škod-

ljivcev idrijskega mesta. Za danes konstatujemo samo naslednje: K onim, ki so to nesramno in nezašlišano obrekovanje z gotovim in prozoranim namenom raztočili v javnosti, so prišli klerikalci ponujat zvezo, dočim si k idrijskim naprednjakom s tako ponudbo niti blizu niso upali. V kratkem pa bomo to zadevo obširneje pojasnili.

+ **Postopanje dragonskega nadporočnika.** Ugleden naš somešan nam piše: V četrtki popoludne je imel en oddelek dragonskega polka neko vaje v Prulah. Streljalo se je na vse pretege sem in tja in to je privabilo mnogo gledalcev. Ker pa nadporočniku ni pariralo moštvo tako, kakor je hotel, je stresel svojo jezo nad prisotne gledalce in zaklical nekemu podčastniku: »Jagen sie diese Bagage weg«. Na te besede sem odločno reagiral in da si davkoplačevalci ne puste rabiti takih izrazov. Povedal sem mu, da bom ta slučaj objavil v »Slovenskem Narodu« in s svojimi otroci odšel. Bil sem že blizu nove šolske stavbe na Prulah, pa prileti dolg in suh poročnik za menoj in me nahruli: »Kje boste objavili?« nakar sem mu mirno in dostojno odgovoril, da je to moja zadeva. Nato je začel ta poročnik še bolj kričati nad mano in žugati, da me bo dal aretirati. Na te besede sem se mu predstavil s svojim naslovom, kar pa seveda on ni storil. Ni mi znano, čegav je dotični svet, na katerem so imeli dragonci vajo, kljub temu pa jaz po svoji sodbi mislim, da prvič ni ta prostor ugoden za take vaje, ker se lahko pripeti kaka nesreča, drugič pa ni meščanstvo za to tukaj, da bi se dalo od častnikov psovati. Davkoplačevalci, ki prispevajo za vzdrževanje vojaštva toliko milijonov, si odločno prepovedujejo surovo obnašanje gospodov častnikov in to si naj t gospoda zapomni enkrat za vselej. (Ime je na razpolago v uredništvu.)

+ **Po legitimacije na vlado!** Marsikateri volilci ni dobil izkaznice, da sme voliti, ker se je preselil iz enega okraja v drug del mesta. Zato pozivamo vse pristase, ki še nimajo teh izkaznic, da jih grede takoj iskat na vlado, da nam ne odpade niti en glas!

+ **Kdor je izgubil glasovnico ali se mu je skvarila, naj gre z legitimacijo ali izkaznico z njo na vlado,** da dobi drugo. Tudi če zgubi kdo še to drugo glasovnico, mu mora vlada dati še eno. To omenjamo, da bo vsak vedel, kaj mu je storiti, če pride ob glasovnico.

+ **Klerikalna centralna blagajna na Koroškem v konkurzu.** Polom klerikalne centralne blagajne na Koroškem je prišel v javnost lani poleti. Takrat so naši klerikalni listi o stvari lepo molčali, ko pa je zadel katastrofa »Glavno posojilnico«, so jeli kričati ter stvar izrabljati v svoje strankarske namene. Ko smo jih nato opozorili, da nimajo prav nobenega vzroka nesreče »Glavne posojilnice« izrabljati, ko imajo pometati pred svojim pragom v zadevi izkonalnega poloma na Koroškem, so se izgovarjali, češ, da je tu stvar čisto drugačna, ker klerikalna centralna blagajna na Koroškem ne bo prišla v konkurz, ker bodo ves primanjkljaj poravnali visoki cerkveni dostojanstveniki. Mi smo že takrat rekli, da je to samo klerikalna farbarija. In kako prav smo imeli, dokazuje dejstvo, da so visoki cerkveni dostojanstveniki primanjkljaj tako »poravnali«, da je sedaj sodišče uradno razglasilo konkurz nad klerikalno koroško centralno blagajno. — Sedaj pa čujte, kdo je kriv tega konkurza po »Slovenčevem« mnenju. Seveda — liberalci! Tako-le piše včerajšnji »Slovenec«: »Iz vsega se pa razvidi brezmejna hudobnost in zloba nemških liberalcev, ki so ob volitvah popolnoma vso pamet in glavo izgubili in bi magari na tisoče kmetov ob vse pripravili, samo da dobe — mandat.« Kaj če bi tudi mi po »Slovenčevem« vzorcu rekli, da so konkurz »Glavne posojilnice« povzročili klerikalci? In to bi ne bilo neopravičeno, ako uvažujemo slučaj Tomaža Pavšlarja!

+ **Dr. Sušteršič v Šiški.** Gromovnik dr. Sušteršič priredi jutri, v nedeljo ob 4. popoldne shod pri Zajcu v Zgornji Šiški. Pripeljal bo baje sabo 500 backov. To bo prvi Sušteršičev nastop v Šiški.

+ **Volilni shod »pri Mišku« na Predovičevem selu** se vrši v nedeljo ob 11. uri popoldne, ne pa, kakor je bilo prvotno naznanjeno, ob 5. uri popoldne.

+ **Imenovanje.** Predsedstvo finančne direkcije v Ljubljani je imenovalo evidenčna eleva Antona de Toni in Ivana Verbiča za evidenčna geometra v 11. plačilnem razredu.

+ **Naše trgovce opozarjamo** na izvrstne izdelke naše domače Kolinske tovarne v Ljubljani, namreč Kolinsko kavno primes, Kolinsko žitno in sladno kavo in Kolinsko figovo kavo. Vsi ti izdelki daleč prekašajo vse druge te vrste in zato so se v razmeroma prav kratkem času sloven-

skemu kupujočemu občinstvu splošno priljubili. To ni prav nič čudno, kajti Kolinska tovarna izdeluje svoje produkte iz najboljših surovin in na način, ki je v dolgoletnih izkušnjah temeljito od strokovnjakov preizkušen. Omeniti je treba tudi še prav posebeno, da je Kolinska tovarna akcijsko podjetje združenega našega trgovanja in zato je v lastnem interesu vsakega slovenskega trgovca, da to podjetje po vseh močeh podpira. Stori pa to pred vsem lahko s tem, da občinstvu priporoča izvrstne domače izdelke Kolinske tovarne v Ljubljani: kavno primes, zitrno in sladno kavo ter figovo kavo.

+ **Umrli** je gosp. Coticu, posestniku v Florijanski ulici št. 23 njegov nadebudni sinko Zdravko v starosti 9 let. Pogreb je jutri, v nedeljo ob 4. uri popoldne. Naše sožalje!

+ **G. Bole,** dosedanjí večletni poslovodja vinotoča tvrčke Br. Novakovič v Sodni ulici je izstopil in vodi osebno svojo gostilno z udobnimi prenočišči na Taboru št. 4 (preje podaljšane Škofje ulice). — Priporočamo to gostilno, sicer pa opozarjamo na inserat v današnjem listu.

+ **Mestna blagajna ljubljanska.** Zaradi snaženja uradnih prostorov bo mestna blagajna ljubljanska prihodnji ponedeljek in torek za promet s strankami zaprta. Istotako tudi mestni gospodarski urad.

+ **Treščilo** je danes zjutraj na Orle, kjer je pogorela hiša z gospodarskimi poslopji. Tudi tri govedí só zgorela. Bog kaznuje ubogo ljudstvo, ker posluša slabe duhovnike!

+ **Na Tavčarjevem dvoru** je včeraj zjutraj udarila strela v neko hišo in ubila dve kravi in hlev je pogorel.

+ **Zlata poroka pri Sv. Duhu v Škofji Loki.** V nedeljo obhaja pri Sv. Duhu pri Škofji Loki zlato poroko slovenski Radecega veteran gospod Anton Majcen. Mož je stopil v vojaško službo že l. 1849. in se udeležil več vojen v takratnih kritičnih časih. Priboril si je celo vrsto odlikovanj. V krogu mnogobrojnih otrok, vnukov in pravnukov obhaja slavljene svoj praznik še popolnoma čil in čvrst. V okolici je jako priljubljen, tako on kot njegova soproga, posebno radi še vedno mladostnega in svežega humorja. Slavljencu želimo, da bi še dolgo užival težko priborjeni počitek in ravno tako čvrst in čil dočakal s svojo soprogo še demantno poroko.

+ **Vojaški nabori v Kranju.** Dne 6. 7. in 8. so se vršili v Kranju vojaški nabori za Kranj in okolice. Povabljenih je bilo 99, 97 in 44 nabornikov, potrjenih pa 28, 26 in 6. Torej je bilo vseh stavljenecv 240, potrjenih pa 25%, torej 60.

+ **Iz hudobije pokvarjena in nato odplavljena brv.** Občina Visoko pri Kranju je letos marca meseca napravila čez rokav Kokre, da lažje prevlažajo les iz sosednih gozdov, most. Ta most je koncem maja nekdo iz hudobije pokvaril, da se je vpognil. Pozneje pa ga je narasla voda odnesla.

+ **Cestni odbor v Trčiču** je imel svojino prvo sejo 31. majnika. Za načelnika je bil izvoljen g. Fr. Ahačič, za podnačelnika pa gospod Fr. Dev; oba posestnika in tovarnarja v Trčiču.

+ **Popravek.** Iz Kranja se nam poroča, da se kam je glede samomora g. Fr. Ureka a napačno poročilo. Pokojni ni storil samomor na Stari, marveč na Novi postí, kar resnici na ljubo rode volje popravljamo.

+ **Predpriprave za poglobljenje ljubljancev.** V tem, ko se dela v Grubarjevem prekopu nadaljujejo, je tvrdka Cezovcivzka začela s predpripravami za ljubljance. Plavačji bager sicer še ni popolnoma dokončan, vse kaže pa, da bode kmalu. V drevered Pred Prulami so jeli že dovažati les za zatvornice pred iztokom Gradašce. Takrat bode videli na lastne oči, da bode Ljubljance res tekla nazaj, kar se sedaj govori le v prisposodbah, češ, to se bode pa zgodilo takrat, kadar bode Ljubljance tekla nazaj, kakor se bode uresničilo to, tako se lahko tudi uresniči kaka druga neverjetnost. Istotako so začeli s preddeli ob Ljubljanci. Od tako zvane špice, to je kjer se cepita Ljubljance in Grubarjev prekop, je napeljana progá do nove šole na Prulah, po kateri dovažajo z lokomotivo kamenje za napravo škarpe. Tedaj vedno kaj novega opazijo šetaleci, ki si hodijo ogledovat ta zanimiva dela.

+ **Osvobojeni Jeruzalem.** Umetniški film po znani junaški pesmi Torquata Tassa se predstavlja od sobote do ponedeljka v elektro-radiografu »Ideal«. Vsebinska je zgodovinska in sicer izza časa križarskih vojen. Glavni junak je bil Bogomir Buljonski, ki je združil vse evropske vladarje za križarsko vojsko, s katero je osvobodil Jeruzalem. Celotno dejanje je prepleteno s krasnimi prizori vojaškega, kakor tudi ljubezenskega življenja, ki nam kaže strašno ljubezen in najhujše sovraštvo vročokrvnih, krasnih orientalk, ki se ne strajajo odeti si bojno opravo in iti v boj. Končno je premagal vojniki Rinaldo vse spletke orientalskih krasotic, po-

novil divji boj ob zidovju Jeruzalema in zmagonosno zasadi prvi svojo zastavo na utrdbe osvobojenega Jeruzalema.

+ **Elektroradiograf »Ideal«** ima od danes naprej samo tri dni na sporedu prekrasno, zgodovinsko sliko izza časa križarske vojne »Osvobojeni Jeruzalem«. To je najnovejši, največji in najlepši umetniški film kar se jih je dosedaj kazalo svetovnoznane firme »Cines« v Rimu in je sestavljen po junaški pesmi Torquata Tassa v treh dejanjih. Predvajanje te slike traja čez eno uro. Jako poučno za dijaštvo.

Ljubljanskim volilcem!

Opozarjamo Vas, da natančno in pravilno napišete na glasovnico ime našega kandidata, ki se glasi:

Dr. Vladimir Ravnihar,
odvetnik v Ljubljani.

Našlo se je par slučajev, je po bilo zapisano Ravnihar in ne Ravnihar, zato bodite previdni? Klerikalci bodo skušali ovreči vsako glasovnico, ki ne bo imela docela pravilno napisanega imena našega kandidata. Pregledujte pri sovolicih, če imajo vsi prav izpolnjeno glasovnico!

Narodna obramba.

+ **Vsem oskrbovalcem nabiralnikov in podružnic družbe sv. Cirila in Metoda.** Družbina pisarna vodi o prišpevkih iz nabiralnikov posebno knjigo. Tam se zapisujejo vsi zneski vsakega nabiralnika. V knjigi je vpisano mnogo nabiralnikov, ki niso še poslali nobenega zneska, ali pa v teku par let tako majhen znesek, da ne kaže, da bi se nabiralnik pustil še nadalje v takem lokalno. Družbina pisarna je pričela vse one oskrbovalce nedelavnih nabiralnikov opozarjati, da iste vrnejo, da se odpošljejo na tak kraj, kjer bodo družbi v korist delovali. Zgodi se lahko, da bo, ali je že bil tak nabiralnik terjan, če tudi je dal že dokaj prispevkov. Pripetiti se pa zna to le v takem slučaju, kjer se se ni sporočilo, da je bil poslani znesek nabran v tem in tem nabiralniku. Če bi se to kje prigodilo, naj se to ne šteje v zlo družbini pisarni, temveč pripiše naj se pogrešek onemu, ki ni sporočil, kje je poslani znesek nabral. Pisarna želi imeti povsod jasnost in točnost. — V par mesecih bo dobil vsak nabiralnik vpisno tablico, kamor bodo njih oskrbovalci vpisovali čas, kdaj so odprli in koliko so v njem prejeli ter kdaj so denar odposlali. Toliko v uvaževanje.

+ **Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Mostah,** priredi v nedeljo, jutri, dne 11. t. m. veliko vrtno veselico pri Novaku, po dom. »Pod Lipo«. Na sporedu je mnogo zabav, kakor: srečke, saljiva pošta, petje, ples itd. Že zadnjič omenjeni gramofon je po več mesečnem potovanju popolnoma nepoškodovan. Pogled na njega zunanjo obliko presneti vsakega, zato bi tudi vam, dragi prijatelji, svetovali, da ne zamudite te prilike, ker le jutri vam bode na razpolago. V slučaju slabega vremena se veselica preloži. Pričakujemo polnoštevilne udeležbe.

+ **Vesele urice** bo imel vsak, ki bo šel 18. t. m. v Grosuplje na veselico Ciril-Metodove družbe. Veselica z godbo, plesom, korianolom, srečolovom, indijskim cirkusom i. dr., se bo začela ob 3. popoldne. Torej kot naša za vse, ki se mislijo pripeljati z vlakom, bodisi iz Ljubljane ali z Dolenske. Ugoden je tudi čas vrnitve. Ob 8. odpelje vlak kamorkoli kdo hoče. Zato pa le vsi 18. t. m. v Grosuplje, za bob in vince je skrbljivo kot najbolje. Tudi bo gospiva Sladkosneda prinesla na veselico cel koš bonbončkov, »pusrlav« (takih po dva krajcarja), pa mnogo še boljšega. Zato pa le vkup, le vkup in 18. t. m. v Grosuplje!!

+ **Veselica podružnice sv. Cirila in Metoda za Šiško,** ki bi morala biti jutri popoldne v gostilni pri Drag. Moharju v Spod. Šiški, se je zaradi »Slavčeve« prireditve preložila na drugo nedeljo, dne 18. junija.

+ **Družbi sv. Cirila in Metoda** je postal Josip Uršič v imenu breziških rodoljubov nabranih 30 K ob priliki poroke tajnika breziške posojilnice g. Josipa Zemljic — z gospico Nežiko Lončina. — Hvala!

+ **Fani Delneri,** natakarcica v hotelu Lakner v Cernomlju, je v teku 7 mesecev čez 3000 rač. listkov razpečala! — Iskrena hvala! — Kaj bi ne bilo to tudi drugod mogoče?!

+ **Ciril-Metodove podružnice v Celovcu** zabavni večer se vrši dne 11. junija 1911, zvečer ob 8. uri, na vrtu hotela Trabesinger, Velikovska cesta, v slučaju slabega vremena pa v pokritih prostorih. Spored: Petje, tamburanje, govori i. t. d. Vstopnina 30 vinarjev, za vojake 20 vinarjev. Preplačila se z ozidom na narodne namene hvalčno spoznavajo.

Shod v Šiški

pridei

Jutri v soboto, 10. t. m. ob 8. uri zvečer „pri Kankertu“

narodno-napredni kandidat Jožef Tribuč. Sodelujoči pridite vsi na shod.

Društvena naznanila.

»Sokol I.« priredi z odsekom Moste svoj društveni pešizlet v kroju v nedeljo, dne 11. junija t. l. v ljubljansko okolico (Štepanja vas, Hrušica, Dobrunje, Večje, Slape, Studence, Moste, Selo, Vodmat). Zbirališče ob eni uri na Ledini poleg l. mestne deš. šole. Odhod točno ob 3/4 2. V Večjah enourni odmor v gostilni br. A. Kuharja. Korakanje spremlja trobentaški zbor. Povratek krog 8. zvečer. Odbor pozivlja bratsko članstvo, da se v velikem številu udeležijo pomenljivega izleta. Bratje »Sokola II.« dobro došli! K udeležbi vabimo tudi sokolstvu naklonjeno občinstvo v e. vilu. Na zdar!

Slov. del. pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 11. junija 1911. leta veliki zmenj v Šiški in sicer na vrtu, v gozdu in notranjih prostorih nove restavracije na »Zajčevem razgledu« v Spod. Šiški. Sodelujejo: društveni pevski zbor, popolna »Slovenska Filharmonija« in kmetska godba. Spored. Pevski nastopi »Slavec«: 1. a) H. Volarič: »Slovenski svet«; moški zbor. b) M. Bajuk: »Je pa davi slane pala«; narodna. 2. F. Juvanec: »Rozmarin«; moški zbor s tenorsolo g. M. Dachsa. 3. a) A. Nedved: »Ljubzen in pomlad«; moški zbor. b) M. Bajuk: »Odpiraj dekle kamric«; narodna. 4. a) J. Skroup: »Bivalci Čehovci«; moški zbor. b) J. Skroup: »Kje dom je moj«; moški zbor. (Ob izvajanju pevskega sporeda blagovolji naj se ohraniti popoln mir.) Promenadni koncert »Slovenske Filharmonije«. Ljudska veselica na vrtu, z vsakovrstnimi zabavami. Godzna veselica nad razgledom, s prosto zabavo, kakor kdo hoče. Sejm. ples v vinski kleti, traja od 5. popoldne do 10. ure zvečer. Sodeluje kmetska godba. Otroško zabavišče z raznimi igrami. Sejmarski štanti z odpustki in drugim sejmarskim blagom. Vinska poskušnja mešetarjev v kleti. Točila se bodo najboljša vina, a le v kozareh. Lov na srečo s krasnimi dobitki. Ribarstvo v šišenskem bajerju bo vsakemu dovoljeno. Šišenska pošta za resno in ljubavno dopisovanje ter pošiljanje blaga. Razne druge sejmarske zabave in prizori. Vsi prostori bodo krasno razsvetljeni. Dohodi na veliki sejm bodo: iz Lattermanovega drevoreda in iz Spodnje Šiške občerkvi. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 50 v, č. družtveniki in otroci do 10 let prosti.

Velikanski daljnogled in zrakov. Gosp. Dragotin Jurman, izprani optik v Selenburgovi ulici, je oskrbel za semenj, ki se vrši v nedeljo dne 1. t. m. v Šiški na Zajčevem razgledu, velikanski daljnogled, ki poveča 96krat in bode sejmarskem in obiskovalcem semnja ves čas na razpoloženju. Ker je avijatik Lettis tako potegnil Ljubljancane s svojim letom, se je prijavil avijatik lord Ineemes iz Londona, da se dvigne v nedeljo naravnost iz semnja v velikanskem zrakovem letalu, ki bode obkrožil Šiško in Ljubljano in se zopet spusti med sejmarske.

Vrtna veselica »Ljubljanskega Zvona«, ki bi se morala vršiti na binkoštno nedeljo oziroma ponedeljek popoldne na vrtu in v areni »Narodnega doma« je radi slabega vremena izostala. Pač se je nabralo obakrat nekaj ljudi, prijateljev društva, ki ga ne zapuste niti v slabem vremenu, toda do razvitja programa ni prišlo. Zaigrala je »Filharmonija par komadov in razvila se je poljubna domača zabava, med katero so zapeli pevci tudi par ljubkih domačih pesmi. Društvo ponovi v kratkem veselico in želeli bi bilo, da se takrat občinstvo zanima za obče priljubljeno društvo in ga moralno pa tudi fizično, ker izguba je težka, na prihodnji prireditvi podpre.

Ustanovni občni zbor slovenskega nogometnega društva »Ilirija« je vršil snovi v gornjem salonu »Pri Roži«. Udeležba je bila nepričakovano številna. Zborovanje je otvoril predsednik pripravljalnega odbora g. J. Rohrmann. Po običajnih pozdravih raznih zastopnikov, je pojasnil v kratkih črtah početek in razvoj nogometnega športa. Svoj početek ima na Angleškem, na Dunaju se je ustanovil prvi klub leta 1888., med Slovani so prvi Čehi, ki prvakujejo tudi na tem polju, med Jugoslovani pa so ozali ledino Hrvatje. Krog ljubljanskega moštva »Ilirije« bode belo-zelen. Mestno občino pa bodo še prosili, da smejo imeti na dresah ljubljanski mestni grb. Trenira se dosedaj na prostoru gimnazijcev, in

sicer vsako jutro ob lepem vremenu ob 6. Novo društvo je pozdravil gosp. dr. Zupane kot zastopnik ljubljanskega športnega kluba, ki je bil ustanovljen leta 1908 in si prizadeva, osredotočiti vse športne panoge, ter objlubi podporo tudi temu novemu društvu, ter mu želi najboljših uspehov. Po vsprejemu pravil se je volil odbor. Predsednik dr. Fran Kankert, podpredsednik V. Rohrmann; odborniki: R. Est, K. Jurman, E. Rozman, dr. I. Lah, M. Kenda, J. Počivavnik, J. Dev in dr. J. Cerk. Pregledovalca računov sta V. Veršec in J. Lenček, sodniki pa dr. Fr. Berce, Fr. Hodko, Fr. Dekval, J. Jež, B. Cesutti in I. Zupan. Pristopnina k društvu znaša 2 K, mesečnina za izvršujoče člane 3 K in za podporne člane 1 K. Ustanovnina pa znaša 50 kron. Mladkomu društvu obilo sreče in uspeha ter krepah slovenski hip! hip! hura!

Kdor bi se rad enkrat naučil domače in neprisliljene zabave, naj pride jutri zvečer, to je v nedeljo 11. junija, v areno »Narodnega doma« na zabavni večer, ki ga priredi nar. soc. izobraževalno društvo »Bratstvo«. Na sporedu je, kakor je bilo že omenjeno, poleg raznovrstnega, zelo zanimivega sporeda, tudi narodna igra »Rokovnjači«. Po igri je ples in prosta zabava. Vstopnina je zelo nizka in sicer samo 40 vinarjev. Začetek točno ob 8. uri. Vrši se pri pogrnjenih mizah. Torej jutri vsi v Narodni dom, da pokažete s tem svoje simpatije, ki jih gojite do društva. Upamo, da tudi naš III. zabavni večer napolni areno do zadnjega kotička, kot so bili vsi drugi. Med odmori pa nam bodo svirali naši vrli in neumorni tamburaši. Ne zabite in pridite vsi na ta večer!

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. Slov. trgovsko društvo »Merkur« priredi, kakor smo že poročali, 9. julija t. l. veliko veselico na vrtu »Narodnega doma« v prid podpornega zaklada. Pokroviteljstvo so prevzele velerodne narodne dame, na čelu jim ga. Franja dr. Ta v e r j e v a, kar nam že v naprej jamči lep uspeh. Pomnoženi veselici odsek se bo potrudil napraviti raznovrsten spored ter poskrbeti za zabavo. Nekaj posebnega bodo prekrasni dobitki za srečolov. Upamo, da bodo tako člani kakor prijatelji društva posetili to prireditev v prav obilnem številu. Prosim vas tudi, da z ozirom na blagi namen med svojimi stanovskimi tovariši delujete za obilen obisk te prireditve. Kajti čim večja bo udeležba, tem lepši uspeh.

Za veliko godzno veselico 2. julija, ki jo napravi šišenski Sokol, je že preskrbljena znana mestna postojnska godba, ki je na binkoštni ponedeljek v jami, priznana, izmed vseh godb, dunajske kot puljske, najbolj igrala.

Veliko vrtno veselico priredi domžalska društvena godba v proslavo 25letnice v nedeljo, dne 18. junija 1911, na vrtu g. Ant. Müllerja v Stobu. Spored: 1. V soboto zvečer ob pol 9. bakljada. 2. V nedeljo dopoldan ob 10. sv. maša. 3. Popoldan ob 4. uri koncert. 4. Saljiva pošta. Srečolov. Bitka s konfeti in prosta zabava. — Vstopnina 60 vin. za osebo. Čisti dohodek je namenjen za godbene namene. Ob neugodnem vremenu se veselica preloži na 25. junij.

Slavnost »Slovenskega pevskega društva Zvon v Šmartnem pri Litiji« Kakor že naznanjeno, priredi »Slov. pevsko društvo Zvon v Šmartnem pri Litiji« dne 2. julija t. l. v proslavo svoje 20letnice koncert na dvorišču graščine »Slatina« s sodelovanjem več slovenskih pevskih društev, združeno veliko ljudsko veselico v grajskem parku. Natančnejši spored se pravčasno objavi. Vsekakor pričakujemo s strani narodno-naprednega občinstva mnogobrojne udeležbe že z ozirom na hud boj, ki ga bijejo tukajšnji naprednjaki z nasprotniki kakršnegakoli napredka. — Slavna društva pa prosimo, da se na to prireditev blagovolijo ozirati. Obenem omenjamo slav. bratska pevska društva na vrtnih vprašalnih pole, da se more začetki s sestavo in razpošiljanjem sporeda.

Sokol Škofja Loka. II. izkaz prispevkov, ki so jih spodaj navedeni v času od 1. do 8. junija t. l. vpslali telovadnemu društvu »Sokol« v Škofji Loki v pokritje stroškov za prapor. Po 10 K: dr. Ivan Jenko, Ljubljana; Anton Hafner, Železniki; Viktor Sušnik, Ljubljana; po 5 K: Alojzij Pavlin, Ljubljana; Ivan Macher, Ljubljana; po 4 K: Alojzij Slabnik, Reka; po 2 K: Jernej Kilar, Ljubljana. I. in II. izkaz vkup K 267.—. Podpisani odbor se najprilčneje zahvaljuje vsem p. n. darovateljem in darovateljicam in prosí, da se tem po možnosti pridružijo še ostali prijatelji našega društva, na katere se je v časopisu upravelo. Na zdar!

Tamburaško društvo »Kolo« v Trbovljah priredi dne 15. junija v prostorih gosp. Müllerja v Zagorju koncert. Začetek ob 5. uri. K obilni udeležbi vabi odbor.

»Sava«, društvo svobomiselnih akademikov na Dunaju si je izvolilo za XVII. društveni tečaj sledeči odbor: Predsednik agr. Srečko Lapa jne; podpredsednik iur. Aci Pavlin; tajnik: iur. Marko Matič; blagajnik: med. Ivan Pintar; gospodar: iur. Jakob Dolinar; knjižničar: tehn. Stanko Roglič; arhivar: tehn. Rasto Urbančič; namestnika: iur. Miro Senekovič in med. Fran Perko; pregledniki: tehn. Ferd. Kranjec, med. Ivan Matko in iur. Adolf Salberger.

Vsi na volilna shoda

ki se vršita v nedeljo 11. junija ob 11. dopoldne „pri Mišku“ na Predovičevem selu. ob 3. popoldne pa „pri Štajercu“ (A. Kališek) na Fužinah

Na shodih govori pravi kandidat slovenskega ljudstva za državni zbor gosp. Josip Tribuč, posestnik na Glincah, ki se bo v resnici zavzemal za pravice in koristi posestnikov, obrtnikov in delavcev ljubljanske okolice. Pridite vsi v svojo lastno korist, da vsaj slišite resnico in se odločite za pravega ljudskega zastopnika.

Volilni odbor.

Prosveta.

»Glasbena Matica« sklicuje svoj redni občni zbor na dan 1. julija t. l. ob 6. zvečer v veliki dvorani društvenega poslopja. Na dnevnem redu je: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnikovo. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalcev računov. 5. Volitev predsednika, 13 odbornikov in 2 pregledovalcev računov. 6. Slučajnosti.

VI. umetniška razstava v paviljonu R. Jakopiča, ki se je ravnokar otvorila, ostane odprta do srede julija. Da se privabi večje število obiskovalcev, srečala se bodo v slučaju, da dosežejo prodane vstopnice število 3000, tri darila, obstoječa iz treh izvirnih umotvorov. Ker služijo vstopnice enočasno kot srečke, prosijo se obiskovalci, da jih blagovolijo shraniti.

VI. umetniška razstava. Prodani ste bili na dan otvoritve sliki: »Ob Idrijci« J. Vavpotiča in »Morje« H. Gerbiča.

Shod volilcev v skladovnem okraju Kamnik-Brdo

sklicuje politično in gospodarstvo društvo „Zora“ v Kamniku na dan 11. junija t. l. ob 11. uri dopoldne v dvorano »Društvenega Doma« v Kamniku.

DNEVNI RED:

1. Nagovor in pozdrav predsednikov
2. Govor kandidata za državni zbor g. dr. Ivana Tavčarja.
3. Morebitni predlogi in nasveti.

Volilci, če vam je mar blagor domovine, vdeležite se shoda, kajti s tem izbrišete madež nazadnjaštva, ki se pripisuje našemu političnemu okraju.

»Glavna« pred sodiščem.

(Izpred porotnega sodišča.) (Nadaljevanje.)

Začetkom današnje dopoldanske razprave prečita predsednik brzojavko splošnega združenja (allgemeiner Verband), ki pravi, da poročilo v »Tagesposti« in »Grazer Tagblattu«, češ da je združenje revidiralo Zadržno zvezo v Celju neresnično, in da nima prav nobenega vpogleda v poslovanje zveze.

Nadaljuje se nato čitanje listin in sicer kupna pogodba z grofoma baronoma Robertom in Karlom Walterskirchen glede graščine Thal in posestev Althofen ter Plankenwart, nadalje Gratweina in Rohrbacha za vsoto 1,060.000 K. Zemljiška knjiga izkazuje intabuliranih 160.000 kron. Kmetska posojilnica ima intabuliranih z dne 23. julija 1908 69.000 kron. Barbara Casamas 19.000, »Bauernvereinskassa« 100 tisoč kron, Mat. Hudnik 106.676 kron. Davki znašajo nad 23.000 K. Kupna pogodba Vaclav Hitracka znaša 714.000 kron za kar prevzame on tudi nekatere terjatve. Prečita se nato kupna pogodba Sorg 150.000 kron in Weiss, kateremu se je prodalo posestvo zopet za 150.000 kron. Kupna pogodba za hiše na Dunaju se je skle-

nila 11. avg. 1910 v Ljubljani in 1. septembra 1910 na Dunaju od Matija Trisko in sicer stane hiša na Eli-zabetni promeni 700.000 kron k čemur pride še 50.000 kron. Drugi dve hiši je kupil Hudnik od Marije Trisko za 770.000 kron. — Dr. Hudnik pravi, da je 5% obrestovanje kakršno je zaračunano pri hišah prevsoko vzeto, ravno tako kakor »diversa« pri prvi hiši z 2500 kronami, pri drugi s 1500 in pri tretji s 3000 kronami. — Megličeve nepremičnine so cenjene v Sp. Šiški na 54.333-12 K, v Gradiški na 50.466 K in v Mostah pri Zerovnici na 57.692 K. — Prečita se nato sklep deželnega sodišča z dne 13. febr. 1911 s katerim se proglasi konkurz nad Glavno posojilnico. — Nato pride na vrsto izvleček iz zadržnega registra, ki se ne prečita, ker je bil opetovano med razpravo prečitano. — Prečita se izvleček registra »Zadržne zveze v Celju« iz leta 1905 in dopis mestnega magistrata glede insolventnosti Glavne posojilnice.

Iz tega dopisa izhaja, da so znašale vloge pri »Glavni« l. 1906 okroglo 2.908.000 K, okroglo l. 1907 3.140.000 K, l. 1908 3.597.000 K, leta 1909 3.714.000 K in l. 1910 3.723.000 kron. — V tem opisu se očita »Glavni posojilnice«, da je imela v svojem upravnem svetu za svetovalca g. Ilija Predoviča. — Prečitajo se nato spisi o hišni preiskavi pri dr. Hudniku in I. Joštovihi pisem, od katerih sta najvažnejša pisma z dne 17. novembra 1908 in 24. novembra 1908. — Nato, da dr. Hudnik nekaj pojasnil. Pravi, da je njegova žena kot sorodnica Antona Dekleve imela zveze v finančnem ministrstvu, ter je hotela posredovati za asanacijo »Glavne« državno podporo. Glasom dopisa mestnega magistrata. Ilija Predovič ne zna niti brati niti pisati, to pa je bilo upravnim svetovalcem neznano, ker so tozadevne govornice smatrali za neresne, kar je pri znani inteligenci g. Predoviča popolnoma razumljivo. Sicer pa bi dal lahko Predovič pregledati vse knjige »Glavne« svojemu trgovsko izobraženemu sinu, čemur bi upravni svet gotovo prav čisto nič ne nasprotoval. — Preberejo se nato spisi o hišni preiskavi pri Joštu. — Nato pridejo na vrsto generalijske obtožbe.

Po 10 minutnem odmoru razglasi predsednik vprašanja

na porotnike, ki se glase:

I. glavno vprašanje: Ali je obtoženec dr. Matija Hudnik, kot načelnik upravnega sveta »Glavne posojilnice r. z. z. n. z. kriv, da je prišla »Glavna posojilnica« glasom sklepa deželnega sodišča z dne 13. februarja t. l. v konkurz in ne more izkazati, da so bile samo neresne krive, da so pripravile »Glavno posojilnico« v nezmožnost svojim upnikom popolnoma ugoditi?

II. glavno vprašanje: Ali je obtoženec Josip Maček, kot član upravnega sveta »Glavne posojilnice r. z. z. n. z. kriv, da je prišla »Glavna posojilnica« glasom sklepa deželnega sodišča z dne 13. februarja t. l. v konkurz in ne more izkazati, da so bile samo neresne krive, da so pripravile »Glavno posojilnico« v nezmožnost svojim upnikom popolnoma ugoditi?

III. glavno vprašanje: Ali je obtoženec Josip Turk, kot član upravnega sveta »Glavne posojilnice r. z. z. n. z. kriv, da je prišla »Glavna posojilnica« glasom sklepa deželnega sodišča z dne 13. februarja t. l. v konkurz in ne more izkazati, da so bile samo neresne krive, da so pripravile »Glavno posojilnico« v nezmožnost svojim upnikom popolnoma ugoditi?

IV. glavno vprašanje: Ali je obtoženec Josip Čad, kot član upravnega sveta »Glavne posojilnice r. z. z. n. z. kriv, da je prišla »Glavna posojilnica« glasom sklepa deželnega sodišča z dne 13. februarja t. l. v konkurz in ne more izkazati, da so bile samo neresne krive, da so pripravile »Glavno posojilnico« v nezmožnost svojim upnikom popolnoma ugoditi?

V. glavno vprašanje: Ali je obtoženec Anton Putsch, kot član upravnega sveta »Glavne posojilnice r. z. z. n. z. kriv, da je prišla »Glavna posojilnica« glasom sklepa deželnega sodišča z dne 13. februarja t. l. v konkurz in ne more izkazati, da so bile samo neresne krive, da so pripravile »Glavno posojilnico« v nezmožnost svojim upnikom popolnoma ugoditi?

VI. glavno vprašanje: Ali je obtoženec Leon Rogl, kot tajnik in blagajnik »Glavne posojilnice« r. z. z. n. z. kriv, da je prišla »Glavna posojilnica« glasom sklepa deželnega sodišča z dne 13. februarja t. l. v konkurz in ne more izkazati, da so bile samo neresne krive, da so pripravile »Glavno posojilnico« v nezmožnost svojim upnikom popolnoma ugoditi?

VII. glavno vprašanje: Ali je obtoženec dr. Matija Hudnik kriv, da je tudi osebno prišel v nezmožnost popolnoma ugoditi svojim upnikom?

VIII. glavno vprašanje: Ali je obtoženec dr. Matija Hudnik, kot načelnik »Glavne posojilnice« r. z. z. n. z. kriv, da je od l. 1906 ko mu je bila prezadolženost »Glavne posojilnice« že znana z zvijačami skušal kredit podaljšati ter s tem povzročil 200.000 K presegaajočo škodo?

IX. glavno vprašanje: Ali je obtoženec Leo Rogl, kot tajnik in blagajnik »Glavne posojilnice« r. z. z. n. z. kriv, da je od leta 1906, ko mu je bila prezadolženost »Glavne posojilnice« že znana z zvijačami skušal kredit podaljšati ter s tem povzročil 200.000 K presegaajočo škodo?

X. glavno vprašanje: Ali je obtoženec Fran Knific, kot knjigovodja »Glavne posojilnice« r. z. z. n. z. kriv, da je od l. 1900, ko mu je bila prezadolženost »Glavne posojilnice« že znana z zvijačami skušal kredit podaljšati ter s tem povzročil 200.000 K presegaajočo škodo?

XI. glavno vprašanje: Ali je obtoženec Fran Jošt, poznavaoče prezadolženost »Glavne posojilnice« k hudodelstvom označenim pod VIII. in IX. priliko dajal in sredstva pripravljaval vsled česar trpe upniki zgoraj zaznamovano škodo?

XII. glavno vprašanje: Ali je obtoženec dr. Matija Hudnik kriv, da je z drugim skupno storil 16. januarja 1909 hudodelstvo, da si je prisvojil vsoto 3000 K?

XIII. glavno vprašanje: Ali je obtoženec Leon Rogl, kriv da je z drugim skupno storil 16. januarja 1909 hudodelstvo, da si je prisvojil vsoto 3000 K?

XIV. glavno vprašanje: Ali je obtoženec Leon Rogl kriv, da si je pred 3 leti njemu od Jos. Mačka v delno poplačilo zaupanih 200 K prisvojil?

XV. glavno vprašanje: Ali je obtoženec Leon Rogl kriv, da si je pred 7 leti njemu od Jakoba Zalaznika zaupanih 200 K prisvojil?

XVI. eventualno vprašanje: Ali je Fran Jošt kriv — če se potrdi vprašanje XII. in XIII. — da je k tem označenim zločinom s pismi napeljal?

Govor državnega pravnika.

Cenjeni gospodje porotniki! Po dolgotrajni, deloma precej mučni razpravi smo danes vendarle dokončali dokazovanje. Premalo nam preostaja časa, da bi bilo mogoče vse podatke te razprave natančno ponavljati. Pa, vsaj ste pazno poslušali in večji del tega, kar je dognala razprava, ste si tudi zapomnili. Preostaja mi le, jedro vsega tega poudarjati, kar je pokazala razprava, kajti govorilo se je pri tej razpravi tudi toliko nebitnega, da se je jedro skoraj popolnoma prezrlo. Seveda zagovorništvu skuša ravno jedro prikriti v ta namen, da ravno ne bi vedeli, za kaj gre. Govorilo se je o evičku, govorilo se je v tramvajskih kartah, kar nikakor ni spadalo v razpravo.

Gospodje porotniki! Potrudil se bom kolikor mogoče na kratko narediti, vendar pa prosim, da mi kljub temu dopustite, da se nekoliko več zamudim. Jaz namreč sam zastopam obtožbo proti 7 obtožencem, zato prosim za se nekoliko več časa.

Gospodje porotniki! Razprava je stvarni položaj glede nekaterih obtožencev jako postrila, zlasti glede prvega obtožence dr. Hudnika, s katerim se bom tudi jaz največ pečal, ker on je po mojem prepričanju in jaz mislim tudi po Vašem prepričanju, gospodje porotniki, prvi in najhujši krivec, ker on je kriv, da so prišli zaeno z njim na obtožno klop ljudje, sivolasi možje, ki so sicer poštenjaki, so imeli preveč zaupanja v njega. In on ni le tega kriv, ampak ima tudi veliko ljudi na vesti, kateri bodo morali dati v bodočnosti svoje zadnje krajcarje zaradi tega, ker je on 2 milijona kron zapravil.

Gospodje porotniki! Če tedaj on trdi: jaz sem poštenjak, jaz imam popolnoma čiste roke, če on to trdi, pravim jaz, da to ni res, on nima čistih rok. Poprej ste slišali tri disciplinarne razsodbe, slišali ste kaj mu je disciplinarni svet odvetniške zbornice očital. On se je zgražal nad tem, češ, Lavrenčič mi ni hotel položiti računov in da jih sploh ni podal. Jaz pa trdim, da je imel možnost, da so mu bila dana na razpolago vsota, zahtevati od njega te račune. Vsaj je imel sodišče na razpolago, a on ni tožil, kljub temu, da je upravni svet od njega zahteval, da naj ga povabi k državnemu pravdnstvu. On se je zgražal nad Lavrenčičem, da mu ni podal računov in v teku razprave se je izkazalo, da mu je Lavrenčič predložil trikrat račune. Danes pa smo čuli, da je disciplinarni svet odvetniške zbornice moral ravno njega, dr.

Hudnika kaznovati, ker ni dajal svojim klijentom računov. Da jih je položil so ga morali šele pri odvetniški zbornici tožiti.

Gospodje porotniki! In najhujše je to. Ko mu je dr. Furlan očital jako umazane stvari, ga je moral seveda, da na zunaj varuje svojo čast, tožiti radi žaljenja. Ko pa je bil odrejen dan razprave, je prišel nalašč prepozno, da bi bil kontumaciran. Vendar pa je dr. Furlan počakal in se je morala razprava vršiti. Seveda ni bilo to popolnoma pravilno. Vendar poudarjam to; da je, ko je dr. Furlan gledel vseh teh jako umazanih stvari ponudil dokaz resnice in ko bi imela nastopiti prič, umaknil tožbo, ker se ni upal tam stati in poslušati dokaze, ki bi se bili posrečili. In slišali ste tudi, da, ko ga je neka stranka tožila na izplačilo zadržanega denarja, da je pred sodnikom hotel oblastno nastopiti, k nasprotni stranki pa je zašepetal na uho: »Vsaj Vam bom plačal.« In takih razsodb je še veliko drugih. Slišali ste tudi, da nekemu svojemu klijentu ni dal denarja; katerega je nujno potreboval. Ta je šel k sodniku in odvetniški zbornici in šele tako je prišel do svojega denarja.

Gospodje porotniki! Razprava v teh petih dneh pa nam je toliko podatkov podala, da bi tudi brez disciplinarnih kazni mi vsi, ki tukaj sedimo, morali priti do prepričanja, da je kriv.

In sedaj preidem v stvari sami. Več vprašanj se glasi na to, da je prišla »Glavna posojilnica« v konkurz in da se člani upravnega sveta, oziroma nadzorstva in pa tudi tajnik in blagajnik, kateri je imel nekako vodstvo v zavodu, ne morejo zagovarjati s tem, da so same nesreče »Glavno posojilnice« v ta položaj spravile, da ne more zadostiti svojim upnikom. To vprašanje je posneto tobesedno po § 486. k. z. in ta § pravi pod točko 3.), da je kriv pregreška po § 486. k. z. tisti, ki ni potem, ko je dognal, da dolgov ži presegajo pravo premoženje, konkurza napovedal, marveč dolgove delal in plačila dajal, ako se pri tem ne izkaže hudo delstvo goljufije po § 199. k. z. Postava namreč pravi, kdor je prezahtoven in dela še nadalje dolgove ter tudi plačila daje je zagrešil pregrešek § 486. k. z. ako v njegovem dejanju ne tiči hujše hudo delstvo goljufije po § 199. k. z. in § 199. lit. f. pa pravi, da je kriv hudo delstva tisti, kdor z zvijačami pridobiva up, to je skuša si pridobiti kredit. Seveda, kakor pravi g. dr. Novak pod točko § 197.

(Konec prihodnjic.)

Somišljeniki na deželi!

Prosimo vas, pošljite v tork izide volitev v posamnih občinah brzojavno uredništvu našega lista, ki je pripravljeno naknadno poravnati vse stroške za brzojavke.

Pričakujemo brzih in točnih poročil!

Uredništvo „Slovenskega Naroda“.

Razne stvari.

* Velik požar. V Nagy Saros na Ogrskem se je vnelo neko žitno skladišče. Ogenj se je razširil po celi vaši in vpepelil 60 hiš. Pogrešajo 4 otroke, ki so brzkotne popolnoma zgoreli.

* Zenska noga med kolesjem železniškega voza. V železniški delavnici so dobili med kolesjem nekega voza D za brzovlak, žensko nogo, ki pa je bila že popolnoma osušena. Zensko je povozil brzovlak, ji odtrgal nogo, ki je ostala med kolesjem. Stara je morala biti po sodbi zdravnikov 18 do 20 let.

* Smrtni padeč avijatika v Rimu. V četrtek popoldne ob 2. uri se je dvignil v Rimu avijatik Marra h konkurenčnemu letu okrog Tibere. Ko je preletel 3 km je naenkrat padel in sicer kot se je videlo, ker mu je eksplodiral motor. Ko so prišli na mesto padeča so položili Marra v avtomobil, toda že na poti v bolnico je umrl.

* Obsodba antimilitarističnih izgednikov v Pragi. V petek se je izrekla po petdnevni obravnavi obsodba proti izgednikom, ki so bili obdolženi, da so zapeljivali vojake h kršenju vojaških dolžnosti in kršenja javnega miru. Obsojeni so bili štirje obdolženci in sicer eden na 10, ostali pa na 7, 6 in 4 mesece težke ječe. Dva obtoženca sta bila oproščena.

* XXVIII. državna loterija. 22. junija bo žrebanje XXVIII. državne loterije za vojaške dobrodelne namene, katerih ugodne dobitke (21135 denarnih dobitkov v skupnem znesku 620.000 kron, vmes glavni dobitek 200.000 kron) smo poudarjali že

preje. — Srečke (po 4 K) se dobivajo, dokler bo kaj zaloge po loterijah, trafikah, menjalnicah itd.

Volilci, pozor!

Opozorjamo tiste volilce, ki še niso dobili volilnih legitimacij, naj jih nemudoma poiščejo na deželni vladi. Jutri in ponedeljek sta zadnja dneva za to!

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesar.

Dunaj, 10. junija. Cesar se čuti v Lainzu popolnoma zdravega. Včeraj vile ni zapustil, ker je neprestano deževalo.

Kranjska politična uprava.

Dunaj, 10. junija. Vladni svetnik Tekavčič je upokojen in dobi red železne krone; za vladnega svetnika je imenovan okrajni glavar novo-meški baron Rechbach.

Weiskirchnerjeva soproga.

Dunaj, 10. junija. Soproga Weiskirchnerja, trgovskega ministra, leži na smrtni postelji.

Pijonirska nesreča.

Inomost, 10. junija. V Adišu, kjer so imeli pijonirji vajo, so se ponesrečili trije pijonirski vojaki. Vsi 3 so utonili.

Ponesrečeni turisti.

Inomost, 10. junija. Trije turisti so se pod Pasajarsko dolino ponesrečili. Ekspedicija je našla enega mrtvega, in ta je dijak Heberle iz Maribora.

Avstrijski korak pri porti.

London, 10. junija. Angleški listi smatrajo avstrijski korak pri porti kot zelo oster, vendar pa tudi zelo potreben, če naj se izogne Evropa velikanskemu požaru na Balkanu. Avstrijski korak pri porti mora napraviti pomirljiv vtisk na razsodnejše elemente v Turčiji.

Berolin, 10. junija. Nemčija z avstrijskim korakom pri porti nikakor ni zadovoljna in se v nobenem oziru tej noti ne mara pridružiti.

Carigrad, 10. junija. Turški časopisi pišejo zelo razburjene članke zaradi avstrijskega koraka pri porti ter označujejo te korake kot vmešavanje v notranje turške zadeve, kar vedno bolj utrjuje upor vstavev.

Turške zadrege v Albaniji.

Carigrad, 10. junija. Oficialni turški listi poročajo, da so poročila iz Cetinja o zadnjih bojih popolnoma neresnična. V celem je bilo do sedaj na turški strani ubitih 130 vojakov, ranjenih pa 170. Kakor hitro bo Turčija premagala vstaje, namerava proklamirati turška vlada amnestijo. Ruski car bolj ortodoksen kot ortodoksna cerkev.

Petrograd, 10. junija. Ruski car je odklonil sankcijo zakona, ki ga je ruska duma in ruski državni svet že sprejel, da morajo ortodoksni duhovniki, če zapuste svojo službo izgubiti tudi rusko državljanstvo pravico.

Nameravan atentat na sultana.

Solun, 10. junija. Turške oblasti so prišle na sled nameravanemu atentatu 4 anarhistov, ki so hoteli v bližini Mitrovice pognati v zrak vlak, v katerem se bo peljal sultan. Ti anarhisti so Albanci.

Zrakoplovstvo.

Inomost, 10. junija. Balon »Tirok« je preplul Alpe in se spustil na tla pri Krems - münstru.

Petrograd, 10. junija. Ruski državni svet je dovolil velik kredit za zračne ladije in aeroplanu.

Položaj v Maroku.

Madrid, 10. junija. Iz Maroka poročajo, da so francoske čete v velikih bitkah vjele maroškega sultana Mulja Zina.

Pariz, 10. junija. V francoskih diplomatskih krogih vzbujajo prodiranje Špancev v La Roche veliko ogorčenje. Francoski diplomatski krogi smatrajo to za eklatantno rušenje algeiraške pogodbe.

Gospodarstvo.

Živnostenská Banka pro Čechy a Moravu v Pragi zvišuje delniško glavnico. Kakor se nam poroča od dobro informirane strani, se bode v kratkem vršila emisija novih delnic Živnostenske banke. Delniška glavnica te največje slovenske obrtne banke v monarhiji znaša 60 milijonov; z novo emisijo po 20 milijonov kron se bo povišala na 80 milijonov. S tem povišanjem glavnice se bodo pribavila nova sredstva za nenavadno rastočo delavnost Živnostenske banke.

— Letošnja košnja se je ob najlepšem vremenu že pričela ter obeta

biti nenavadno bogata. Detelja in trava je letos posebno lepo vspela in to celo na krajih, kjer sicer niso ugodna tla za pridelovanje živinske krme. Če se ves nakos spravi ob lepem in suhem vremenu pod streho, bodo živinorejci lahko redili svojo živino.

— Radi kužne bolezni sliavke ali kužne bolezni na gobcu in parkljih v občinah Horjul in Log prepo-veduje c. kr. okrajno glavarstvo na podlagi § 24., točke 5, zakona z dne 6. avgusta 1909, drž. zak. št. 177 izvršitvenega ukaza k temu zakonu z dne 15. oktobra 1909, drž. zak. št. 178, letni in živinjski semenj na Vrhniki dne 12. junija t. l.

— C. kr. državno - železniško ravnateljstvo v Trstu odda dobavo cementa in drugega gradiva, kolikor ga potrebuje v letu 1912, potom javnega razpisa. Podrobni podatki so vsebinjeni v »Osservatore Triestino« od dne 10. junija 1911.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Sokolski tekmovalni sklad« Peter Šterk, trgovec v Ljubljani na Starem trgu 3 K. — Na dar!

Za »Narodni sklad« so nabrale narodne dame na izletu v Št. Vid v Cirmanovi gostilni 20 K. — Izražajoč iskreno zahvalo zavednim damam, izrekamo nado, da bi plemenite rodoljubke našle še obilo posnemovalcev.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. junija: Neža Zajc, kovačeva žena, 73 let, Radeckega cesta 11.

Dne 3. junija: Helena Nograšek, hči užitinskega paznika, 6 tednov, Cesta na loko 18. — Marija Rožane, hiralca, 72 let, Radeckega cesta 11.

Dne 4. junija: Uršula Cedilnik, pomožna usmiljenka, 41 let, Radeckega cesta 11. — Marija Langus, zasebnica, 77 let, Frančiškanska ul. 8.

V deželni bolnici:

Dne 31. maja: Albina Kunaver, delavčeva hči, 2 leti.

Dne 1. junija: Ivana Kunaver, posestnikova hči, 3 leta. — Ivan Trobec, poljski delavec, 29 let.

Dne 2. junija: Ivan Schmidt, go-dec, 18 let.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 10. junija 1911.

Termin.

Pšenica za oktober 1911. . . . za 50 kg 11-58
Rž za oktober 1911 za 50 kg 9-39
Koruza za juli 1910 za 50 kg 7-
Koruza za avgust 1911 za 50 kg 7-09
Oves za oktober 1911 za 50 kg 8-27

Efektiv.

Hős.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo usešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolešči utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2- — Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 18

Darilo. Tvrška Joss & Löwenstein, c. in kr. dvorna dobavitelja v Pragi je podarila preskrbovalnemu in podpornemu skladu svojega delavstva znesek 10.000 kron. Temu skladu se naklonijo bodoča leta še večji zneski, da bo tudi za prihodnost lahko popolnoma izpolnjeval odmenjeni si namen.

ERESIT

Najzanesljivejši IZOLIRNI način proti vodnim škodam vseh vrst IZREFERENCA Avstr. patent PROSPEKTI ZASTOVI Avstr. ceresitna družba r. o. s. Dunaj, XVIII/1, Marins-Strasse 71. Telefon 22288.

Za otroške bolezni od zdravnikov prav rada priporočena.

MATTONLIEV GIESSHÜBLER

alkalična kislina Ob želodčni kislini škrofeljnih, rachitis oteklosti žlez katarjih oslovskem kašlju.

ZALOGE: DUNAJ, BUDAPEŠT, TRST, PARIS, KRISTIANJA TORONTO-KANADA. TOVARNE: PRAGA, WINTERBERG, KLATOVY, NEUBERG. PERIJS ZA GOSPODE. M. JOSS & LÖWENSTEIN. C. in kr. DVORNI LIFERANTI PRAGA.

Foulardna svila od meter 1 K 15 vin naprej za bluze in obleke. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. Tovarna za svilu Heunberg, Zürich. 2 62

Ustna voda KALODONT Zobna krema

Zahtevajte pri Vašem trgovcu ne samo »kocke za govejo juho« nego izrecno MAGGI jeve kocke za govejo juho po 5 kajti te so najboljše! Samo prave z imenom »MAGGI« in varstveno znamko zvezdo s križcem!

KINTA CYCLES Priznana močna, lahko tekoča solidna in nepreosljliva so KINTA kolesa. Najobsebnije jamstvo. Ilustrirani ceniki brezplačno. K. Čamernik Ljubljana, Dunajska cesta 9. Special. trgovina s kolesim posam. deli. Izposojevanje koles.

Nobena kapljica ne koristi tako želodcu, kot požirek pristnega »FLORIAN-a«!

Človek! Pomni treh besed: FLORIAN želodca red! Postavno varovano.

Po zdravniških poročilih se pri revmatizmu, protinu in nevralgijah izborna obnaša kot izborna bolečina tolažeče, na oplahenje oteklin ter obnovo premičnosti členkov delujoče sredstvo Contrheuman.

Papier à Cigarettes ABADIE

Meteorološko poročilo. Visina nad morjem 3062. Srednji zračni tlak 739 mm

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
9.	2. pop.	731.6	22.9	sl. vzh.	del. jasno
9.	9. zv.	729.8	17.0	sl. svaž.	pol. oblak
10.	7. zj.	728.5	15.0	sr. svzh.	neurje

Srednja večerajšnja temperatura 18.6° norm. 17.0°. Padavina v 24 urah 91.0 mm.

Zdravka, učenca II. razreda v Marijancu. ki je danes, dne 9. junija, ob 1/1. uro popoldne, v nežni starosti 9 let, zapustil to solzno dolino ter se prešel v boljše življenje. Pogreb preljubega sinčka bo v nedeljo, dne 11. junija ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Florijanska ulica št. 23, na pokopališče pri Sv. Križu. Predragi bratec, ljubi sinko! Izprosi od Vsemogočnega nam, po Tebi žalujočim, tolažbe in pomoči! V Ljubljani, dne 9. junija 1911. R. in J. Cotič, starši. — Ivan in Pepe, brata. — Minka, sestra. 2086

Zahvala. Potrti globoke žalosti ob neskončno težki izgubi, ki nas je zadel ob smrti naše nepozabne, predbore matere, soproge, svakinje, sestre in tete, gospe Ana Štrukelj se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej, zato se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo za mnoge dokaze sočutja, za darovane vence in cvetlice ter za časteče spremstvo ob pogrebu. 2085 Ljubljana, dne 9. junija 1911. Žalujoči ostali.

Išče se kot prva moč za večjo lesno trgovino s tovarno na Kranjskem izvežbanega uradnika zmožnega nemške, laške in slovenske korespondence, koji je tudi izurjen v računih in stavljenju cen lesu. Plača po dogovoru zelo dobra. 2099 Ponudbe na upravništvo »Sl. Naroda« pod šifro »Zanesljivost 1000«.

Velecenjenim prijateljem in slav. občinstvu sploh vjudno naznanjam, da sem izstopil kot večletni poslovodja vinotoča tvrške Br. Novakovič v Sodni ulici in se popolnoma preselil

V svojo hišo na Tabor 4 (na škofovem) kjer postrežem cenj. gostom z največjo pozornostjo, dobro pijačo in kuhinjo ter prenočiščem. Za gosp. »Čvičkarje« imam starega pristnega dolenca. Čez ulico nižnize cene. Z velespoštovanjem se priporočam J. Bole gostilničar in posestnik. 2089

All imate bolečine? Od revmatizma, od protina, glavobola, zobobola? Ali ste si po prepihu, prehlajenju kaj nakopali? Poizkusite z bolečine tolažečim, zdravilnim, krepčujočim Fellerjevim fluidom z znamko »Elzafluid«. To ni samo reklama. Tucet za poizkušnjo 5 kron poštnine prosto. Izdelovalec samo lekarnar Feller v Stubi, Eltin trg št. 238 na Hrvaškem

mesečna soba

s posebnim vhom
v Salondrovi ulici št. 4, parter.

Mladi bernhardinci

se prodajo v Kolodvorski ulici 7.

Gostilna Dražil

Rimska cesta 11.

Priznana dobra vina. — Dvojno marčno pivo. — Gorka in mrzla jedila. — Prostor za balinanje. — Časopisi na razpolago.

Dr. B. Ipavie

(ženske bolezni in porodništvo)

Zaloška cesta nasproti Šarabona zopet ordinira.

KONCERT

tamburašev

Začetek ob 1/2 8. uri. Vstop prost. K obini udeležbi prijazno vabi **Av gust Stelzer**, restavrater.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 št. 119 državnega zakonika z dodanim zvršitvenim propisom in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajočimi. Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.

Proti zobobolu in gnjilobi zob

izborna delanje dobro znana antiseptična **Melusine ustna in zobna voda**

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono. Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Beahjeva cesta št. 7. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajn juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda. Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908. Blag. gospod lekarnar! Prosim vljudno, pošijite mi zopet tri steklenice Vaše izborne delanje antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjanje zob in osveženje ust je bom vsakomur kar najbolje priporočal. Spoštovanjem Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Absolviran gimnazijec

išče primerne službe

bodisi v kaki pisarni ali kje drugje Blagohotne ponudbe na upravnništvo »Slov. Naroda« pod št. 2036.

2070 Ustanovljeno leta 1873.

Najboljše apno Najboljše

J. Zanfer star., Zagorje ob Savi. Zmerne cene in solidna postrežba. Pri večji odjemi primeren popust.

Ljubljanski Zvon

kompletni letniki 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909 in 1910 nevezani, popolnoma novi in neprerezani se dobivajo po izredno znižani ceni vsak letnik po 4 krono. Izdajateljstvo in založništvo „Ljubljanskega Zvona“.

V hiši »pri Anžoku« v Spodnji Šiški Vodnikova cesta št. 9

se oddajo takoj v najem tri lepe suhe kleti, skladišče, hlev in podstrežje za seno.

2076 Natančnejša pojasnila v gostilni ravnotam.

Ženitna ponudba 2079 **Ženitna ponudba**

Vdovec, star 29 let, samostojne dobre obrti v malem mestu na Kranjskem, se želi seznaniti z gospodično ali vdovo brez otrok, staro od 25 do 32 let, in ki bi imela kakih 5000 K gotovine. Dopisi s sliko do 30. t. m., ki pa se vrne, je poslati pod „Srečen zakon — vesela bodočnost“ na upravnništvo »Slov. Naroda«. Tajnost pod častno besedo zajamčena.

Čisti samo s Globus čistilni izvleček

Najboljše čistilo za kovine na svetu.

Zbirka avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

1. zvezek: **Kazenski zakon** o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 drž. zak. z dodanim **tiskovnim zakonom** z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi največjimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K; po pošti 8 K 20 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Posojila! Predjuni! Krediti! Ugodni pogoji. Udobna vračila. Hitra rešitev evant. izkrajnja pomoč. Posojila na ukliče. Natančna vprašanja pod imenom **Varnostnega društva** na anončno ekspedicijo M. Dukas Nach. na Dunaju, L/1, za odposlatev naprej.

Sprejme se dobro 2060 Izurjena, spretna

prodajalka

mešane stroke v večje trgovine: vino na deželi. Naslov pove uprav. »Slovenskega Naroda.«

Narodna knjigarna

v Ljubljani

- priloga naslednja dela:
Abrjev Levstik: Rdeči smeh	K	1,40	2,40
Aškerc: Izlet v Carigrad		—80	
» Prečernov album		2,40	
Beg: Ustoličenje koroških vojvod		—30	
» Slovensko nemška meja na Koroškem		1,40	2,40
» Narodni kataster Koroške		—60	
Beneš-Sumarsky: Brodkovski odvnetnik		1,50	2,50
Bojan: Doktor Holman		—50	
Burnett: Mali lord		1,60	2,60
Cankar: Aleš iz Razora		1,50	2,50
* Časnikarstvo in naši časniki		—80	
Cech Svatopluk: Med knjigami in ljudmi		—50	
Erjavec-Sajovic: V naravi		1,20	1,70
Halévy: Dnevnik		—60	
Jurčič: Zbrani spisi I.—XL.		1,20	2,—
Jelenc: Ukrajinske dume		—30	
Lah: Vaška kronika		1,70	2,70
Lipič: Strahovalci dveh kron I., II. a		1,—	2,—
* Ljubezen in junaštva strahopetnega praprotčaka		—80	1,60
Murnik: Najhujši sovražniki		—60	
Oblak: Stara devica		—60	1,60
* Razne pripovedi		—80	
Remec: Ljubezen Končanove Klare		1,50	2,50
» Premaganci		—60	1,60
» V študentovskih ulicah		1,50	2,50
» Zadnji rodovine Benalja		1,50	2,50
Rušic: Mina		1,20	2,—
Senčar: Cez trnje do sreče		1,20	2,20
Šepetavec: Zaljubljeni kapucin		1,—	1,80
* Štiri ruske šifke		—60	1,60
Theuriet: Undina		—90	
Trstenjak: Slovensko gledališče		2,—	
Veseli: Libera nos a malo		1,40	2,20
Zarnik: Zbrani spisi		1,—	
Zun: Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu		3,—	

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein Ljubljana, Pod tržnico 1 priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, ščipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. 1893

Učenec

ki je dovršil ljudsko šolo, 14—15 let star, krepke rasti, se sprejme v trgovino z mešanim blagom Antona Zuroca v Črnomlju.

Več potovalcev

za pridobivanje članov požarnega oddelka

sprejme ona prvih zavarovalnic. Ponudbe je pošiljati pod napovednico: »Zavarovalni potovalec« »Slov. Naroda«. 2069

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posreovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Gosposka ulica št. 6, priporoča in namešta le boljše službe iskajoče vsake vrste kakor privatno trgovsko in gostilniško osebo izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. 2066 Pri vnanjih vprašanjih se prasi znanca za odgovor.

Nič ne pomaga!

Moji gramofoni in godbeni avtomati so le najboljši **A. RASBERGER** Ljubljana 3067 Sodnijska ulica št. 5.

Kuharica

za privatno kuhinjo z okoli 40 udeležniki se išče. Lahko to kuhinjo prevzame tudi v lastno režijo. Ponudbe na knjigotržnico A. Kromaska, Reka.

Na Bledu se prodaja iz proste roke

nova hiša

prilpurna za penzionista ali obrtnika. Pojasnila daje **ANTON MAROLT**, v Gradu št. 36, Blede. 2077

Kleti se oddajo

v najem.

Proda se tudi hiša z zelenjadnim in sadnim vrtom. Izve se na Mesarski cesti 1, Ljubljana.

Sprejme se takoj mlad pomočnik in učenec

v trgovino z mešanim blagom pri Rud. Rutnerju na Vrhniki.

Danes zvečer in vsako soboto svira šramelj na vrtu restavracije pri Levu.

Išče se mlad mož

za potovalno pisarno, večer popoinoma nemškega, slovenskega in hrvaškega jezika v govoru in pisavi, ki bi občeval s svojimi rojaki. Zahteve naj se blagovolni navesti takoj v ponudbi. Ponudbe pod »Potovalna pisarna« na upravnništvo »Slovenskega Naroda«. 2061

Išče se za Ljubljano verziranega kontorista ali kontoristinjo

večšega slovenskega, nemškega, event laškega jezika in strojepisja za trgovino z deželnimi pridelki. 2034 Ponudbe z zahtevo plače pod šifro »K« na upravnništvo »Slov. Naroda«

Ugodna prilika! Proda se na lepem prostoru tik farne cerkve blizu dobro obiskovanih toplic poleg postaje in pošte hiša

v kateri se nahaja 5 velikih sob, katere se lahko oddajo v najem posebno v poletni seziji, velika prodajalna, skladišče, 3 obokane kleti, vse v dobrem stanju. Hiša stoji 30 let ter je v njej vedno trgovina, poprej tudi gostilna. Zraven sta dva velika vrta, lep sado-nosnik, nanovo sajena trta, ki že rodi, velika drvarnica, hlev za svinje in dober studenec z imenitno vodo. Proda se radi preselitve pod ugodnimi pogoji. Kupec ima šteti 1.000 K, drugo se lahko pozneje izplača. Pripravno za vsako obrt, pekarijo, mesarijo ali trgovino. Cena in kraj se izve pri upravn- ništvu »Slovenskega Naroda«. 2087

POZOR

trgovci, posestniki in zidarski mojstri okolice Škofje Loke ter Selške in Poljanske doline.

Uporabite priliko, ker se dobi po najnižji ceni pri meni prve vrste

Portland cement

kupljen še pred kartelom cementnih tovarn. 2083

Nadalje so tudi na razpolago nosilke (traverse), železniške šine, ugodno kupljene, železne vozi, slamo-reznice, zaloga ceniša za kritje streh, prve vrste žindra znamka »Zvezda«, kalijeva sol, gips, klajne apno, barve, stekla in vse kovaške in mizarske potrebščine po najnižjih cenah in ugodnih plačilnih obrokih.

Anton Kašman

železna trgovina v Škofji Loki na Glavnem trgu

Svoj izdelek ostro žgane strojne zidne in zarezane strešne prve vrste **OPEKE** prve vrste priporoča 442

J. KNEZ V LJUBLJANI.

Sprejme tudi začetniške za razprodaje zaronnih stroškov.

Po svetu.

Ljudsko štetje na Ruskem. Rusko cesarstvo je imelo kakor kaže baš končno ljudsko štetje 1. januarja 1910 160.095.200 prebivalcev. Zadnje štetje se je vršilo na Ruskem leta 1897. Od takrat pa do danes se je pomnožilo prebivalstvo za 26,2%, to je okoli 33.199.000, kar znači lep napredek. Po deželah se razdeli rusko prebivalstvo sledeče: v evropski Rusiji 116.505.000, na Poljskem 11.671.000, v Kavkaziji 11.392.400, v Sibiriji 7.878.500, v Osrednji Aziji 9.631.000 in na Imskem 3.015.700 prebivalcev. Osminka vsega prebivalstva, to je približno 21 milijonov Rusov, živi v večjih mestih, drugi pa so razdeljeni po manjših mestih, vaseh in selih.

Deklico odpeljal. V Poljski Ostravi so zaprli v petek grofa Otokarja Wickenburga, nečaka ministra za notranje zadeve. Zglasil se je pri oskrbništvu posestev grofa Wilczeka v Ostravi in prosil za posojilo, katero je tudi dobil. Kmalu nato pa, ko se mu je prvi pump posrečil, je šel k ravnateljstvu rudnika, ki ima tudi grof Wilczek. S sabo je imel neko mlado deklico. Toda ravnatelj, ki je bil o grofovem pustolovstvu že obveščen je poklical policijo, ki je oba aretirala. Grofa že namreč dalj časa išče policija, ker je skrivaj odpeljal to še nedoletno deklico. Grof se je pri aretaciji jako sirovo obnašal in se samozavestno skliceval na dejstvo, da je nečak ministra. Toda vse to mu ni nič pomagalo, moral je iti v zapor. Njegova spremljevalka pa 17letna Rosa Gras, je dobila že drugi dan od staršev nalogo, da naj se vrne nemudoma domov.

Grozodejstvo blazne matere. Kot kaževa soproga Marija Kadletzova iz Dunaja trpi že dalj časa na živčni bolezni, ki se je v zadnjem času pojavila tako močno, da je bolnica napravila že več dejanj, ki kažejo naravnost blaznost. Na binkoštni ponedeljek je bila Kadletzova sama s svojim dveletnim sinom doma. Okoli 1. popoldne so zaslišali sosedje bolesto otroško kričanje iz njenega stanovanja. Takoj so slutili, da se je morala zgoditi kakšna nesreča, posebno ker so vedeli, da je Kadletzova že dalj časa abnormalna. Vdrli so s silo v njeno stanovanje, kjer se jim je nudil grozen prizor. Z veliko težko sekuro v rokah je stala mati pred svojim otrokom, ki se je zvijal v bolečinah ranjen na glavi v mlaki krvi v svoji postelji. Blazna mati ga je še enkrat udarila s težko sekuro po glavi in mu prizadela težko rano. Presekala mu je 4 cm globoko kožo in lobanjo. Z veliko težavo so blaznici iztrgali iz rok sekuro in jo odpeljali v blaznico. Ranjenega otroka pa so oddali v otroško bolnico, kjer sicer se živi, vendar pa je malo upanja, da bi okreval.

Angleške iznajdbe. Angleški patentni urad je sprejel v letu 1910 nič manj kot 30.338 objav za patente, 32.212 vzorcev in 5722 tovarniških znamk. Dohodki patentnega urada znašajo 6.280.480 mark, stroški pa 4.249.910 mark, kar izkazuje lep dobiček. Največ patentov se je izdalo za iznajdbe mehničnega premikanja, posebno veliko iznajditeljev se je trudilo v tem oziru izboljšati kolesja in njih obode. Nasprotno pa so iznajdbe letalnih strojev v primeri z lauskim letom precej padle. — Tozadnevni iznajditelji so se omejili po največ le za izboljšanje že konstruiranih in deloma že preizkušenih strojev. Zanimivo pa je, posebno za Angleže, ki so kar mrzlični strahu, kakor trdijo prenapeti Nemci, da ne bi leti vdrli na Angleško, da se je izdalo nad 100 patentov za vodljive zrakoplove in letalne stroje za vojaške namene. Ti stroji so večinoma konstruirani za nošnje velikih bremen, kakor raznega razstreliva in celo topov, ki bi služili kot najnovejše, najmodernejši in zares tudi najnevarnejše sredstvo za obrežno obrambo. Seveda Angleži tega niso storili radi strahu pred domišljavimi Nemci, marveč, ker oni itak vsako iznajdbo uporabijo za obrambo svoje lastne dežele kot prvi pomorski narod, da se tem varneje in lažje razširjajo in utrjujejo v svojih številnih kolonijah, ki so neizčrpen zaklad za njihovo kraljestvo.

Čarovniki in spiritisti. V Parizu so se združili vsi čarovniki in spiritisti v veliko zvezo iluzionistov, ki se pečajo z različni umetnostmi, s katerimi sleparijo ljudstvo in si služijo lepe denarce. Imeniten pariški čarovnik Remy je izdal knjižico, v kateri natanko opisuje spiritistične in druge podobne čarovnije. Pri 50% spiritističnih nast. medijev goljufajo. V New Yorku je spiritistična šola, kjer se uče mediji raznih goljufij. Zanimivo je, kako navadnih sredstev se včasih ti ljudje poslužujejo, da prevarajo občinstvo. Uče se razne predmete z ustni metati. Dalje imajo posebne mize, ki so preskrbljene s tajnimi pripravami, da se na malenkosten pritisk dvigajo, sučejo in škripajo, kot bi odstopali posamezni deli.

Marsikateri gledalec, ki ne zaupa v temi mediju, zahteva, da drži med sejo njegovo roko. Spiritist je tudi na to pripravljen in pomoli gostu v temi jako spretno in umetno narejeno roko iz kavčuka. So nekateri, ki pričarajo v kozarec male ribice. Te imajo seveda mediji pri sebi v malih, nalašč za to pripravljenih steklenicah. Imenitno je nekoč ogoljufal neki pariški medij dva priznana učenjaka. Zahtevala sta, da držita med predstavo medija vsak za eno roko. In res sta držala, kljub temu pa je spiritist izvajal točno svoje umetnosti. Nesreča je hotela, da se je pri električni napeljavi nekaj pokvarilo in naenkrat je zagorela luč. Presenečena sta gledala učenjaka predrznega čarovnika, ko sta opazila, da ne držita medija za roke, marveč sta krepko stiskala roke drug drugemu.

Uspehi pri dirkah, sedaj zlasti v avtomobilnem športu, za tvornico vozil Laurin & Klement v Mladi Bolleslavi pač niso nikak redkost. — Uspehi te firme so vsekakor izredni. Vsako dirko, ki se je firma udeležila, dobi ta tvornica, čeprav so okolnosti spojene z izrednimi težavami. Najboljši uspeh, ki so dosegle avtomobilne tvornice Laurin & Klement, se nanaša na poizkusno vožnjo Moskva-Orel, kjer so vozili trije Laurin & Klementovi vozovi in vsi dovršili svojo nalogo brez kazenskih točk. — Firmi Laurin & Klement so se radi tega priznala tri darila in sicer ti trije vozovi vsak s prvim in drugim kategorijskim darilom ter posebnim darilom za najboljši čas vseh kategorijskih. To je za firmo ena največjih zmag, ker se tu lahko govori o trojnem uspehu pri eni in isti dirki. Dirke se je udeležilo skupaj 23 voz. Omeniti se mora še, da so bili rabljeni vozovi navadna turna vozila in da je ceste vobče smatrati za slabe. Ne reče se torej preveč, kdor trdi, da znamka Laurin & Klement vsakemu kupcu pomeni jamstvo, kakršnega ne nudi nobena druga tvrdka.

Kronani prijatelji in sovražniki psov. Različno je pri ljudeh, nekateri ljubijo pse, drugi jih zopet ne marajo. Vobče imajo pse radi vsi oni, ki so kolikor toliko vneti za šport, vendar pa se tudi med priznanimi prijatelji in gojitelji športa dobe pasji sovražniki. Značilno je ravno to pri vladarjih, pri katerih se seveda občinstvo bolj briga za vsake malenkosti, ki pri drugih umrjajočih niti ne pridejo v poštev. Ko je bil nekoč angleški kralj Jakob II. iz rodbine Stuart v nevarnosti, da ga zajame sovražnik, je najprvo, ko je bil on rešen, zaukazal svojim podnikom: Rešite moje pse. Nato je še prišel na vrsto njegov ostali dvor, dasi je bilo vmes mnogo krasnih cvetk nežnega spola. Posebne prijateljice psov so bile tudi ruska cesarica Katarina, angleška kraljica Viktorija in več drugih vladaric. Frideriku Velikemu so ujeli sovražniki njegovega psa - ljubljena — bil je krasen hrt — v bitki pri Sooru leta 1745. Pozneje je pa vpletel v mirovno pogodbo z združenimi nasprotniki tudi klavzulo, v kateri je odločno zahteval, da se mu ta pes vrne. Odločen nasprotnik psov pa je bil Napoleon. Imel je tudi smolo, kajti dve njegovi soprogi ste bili tako strastni ljubiteljici psov, da se je ta njegova že prirojena apatija do psov morala izpremeniti naravnost v sovraštvo. Na poročni dan z Josipino, je zagledal Napoleon njenega psa na vznožju njene postelje. Zaničljivo je rekel, ta odurna žival mora izgriniti in hotel psa vreči skozi vrata. — Ne, je odvrnila drzno Josipina, pes mora ostati. In ker se Napoleon ni hotel ravno isti dan pripraviti s svojo izvoljenko, je pustil psa na postelji. Za kazen pa je razjarjeni kuža velikega Korza ponoči tudi pošteno ugriznil v nogo. In večkrat je Napoleon že v poznejših letih omenil: Sledove te nesrečne Fortune nosim še vedno na nogi. Tega Napoleonovega prijatelja je pozneje, ne ve se kako, raztrgala v Milanu neka velika laška doga. Vendar Josipina še ni mirovala, in si je preskrbela drugega psa, ki je tudi delal Napoleonu neprestano nepotrebne preglavice. — Podobno v tem oziru kot s prvo, se je godilo Napoleonu tudi z njegovo drugo ženo Antonijeto. Že ko se je ta pripeljala v Pariz, je imel Napoleon težko izkušnjo. Ko je stopil namreč k vozu, da bi sam odprl nevesti in bodoči francoski kraljici vrata, je zarenčal francoski kralj vanj njen ljubljeni pes. In le malo je manjkalo, da ga ni popadel v obraz. Sicer je Napoleon vse to heroično prenesel, vendar pa se je radi teh dogodkov gotovo njegova nejevolja do psov morala izpremeniti v najhujše sovraštvo.

Francosko žganje Diana

torej jači, utrjuje, lajša bolečine, hladi, razkužuje

Vonja je prijetnega in je

Francosko žganje Diana

zaradi tega izvrstno primerno za osveženje zraka v sobi.

Zahtevajte izrecno

Francosko žganje Diana

z nast pno registrirano varstveno znamko, da se varujete ponaredeb.

Na prednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Zjutraj francosko žganje Diana

- vidimo v vsaki hiši v rabi
- Zakaj ravno to?
1. Ker so ljudje vajeni, svoje telo vtirati s francoskim žganjem, da ga utrdijo proti dnevnim naporom, da pospešuje delovanje kože, krepijo cirkulacijo krvi in ojačuje živce.
 2. Kdor se nagiblje k potenju, mora zjutraj nepogojno otirati truplo s cunjico, pomočeno v francosko žganje Diana, da se opisani nedostatek odpravi.
 3. Kdor zjutraj v vodo za umivanje dene francoskega žganja Diana, lahko prebije brez drugih toaletnih pripomočkov.
 4. Proti lomljivosti las in luskinam je francosko žganje Diana prav izvrstnega učinka.
 5. V sled prijetnega duha in okusa francoskega žganja Diana ter njegovih razkužujočih lastnosti je to izborna voda za zobe in grgranje.
 6. Kdor zjutraj ponjuha na vodi nekaj kapljic francoskega žganja Diana, odstrani pogostno zagatenje nosnih kanalov in jači nosne sleznic.

Francosko žganje Diana

zaradi tega izvrstno primerno za osveženje zraka v sobi.

Zahtevajte izrecno

Francosko žganje Diana

z nast pno registrirano varstveno znamko, da se varujete ponaredeb.

Francosko žganje Diana

se dobiva po lekarnah, drogerijah in pri trgovcih.

Cene: Steklenica št. 1 K — 50
Steklenica št. 2 K 1'20
Steklenica št. 3 K 2'40

Proizvajanje francoskega žganja DIANA

zadruga z omejeno zavezo

Dunaj L., Hohenstaufeng. 3.

ŠOFER hiša

dober voznik, z večletno prakso, več obih deželnih jezikov, išče službo s 1. julijem. 2044
Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Proda se iz proste roke v Kamniku na Kranjskem enonadstropna

Prodaja se iz proste roke v Kamniku na Kranjskem enonadstropna hiša

v kateri se izvršuje gostilniška obrt. Poleg hiše je velik senčnat vrt, vrt za sočivje in njiva, prostorno gospodarsko poslopje, velike kleti in vse pritlikline. Natančneje se poizve pri posestnici, gospe Meriji Fischer v Kamniku, Graben št. 33. 1982

Voznih koles tvornica Janus.

3 letno jamstvo.

Najboljši nakupni vir za vozna kolesa, šivalne stroje, pnevmatike in pritlikline. Kolesa „Janus“ s triletnim jamstvom od K 95— naprej

Plašči od K 4'50, zračne cevi, prima, ne iz več kosov, od K 3—, acetilenske svetiljke od K 2—, kolotečni zvonci od K 1—, ročni zvonci od 30 vinarjev naprej. Držalniki od 30 vin., verižice, prima od K 2'70 naprej. Prostotečna pesta, sedla, torbice, osi in kone za vse sisteme, kolčniki, cevi vseh razsežnosti itd. najceneje. **Lastni zavod za popravila, pomikanje in emajliranje.** Vsak dan se razpošilja po pošti. Zahtevajte krasni katalog 1911 gratis in franko. Uvozna tvrdka za industrijo vozniških koles 605

MAKS SKUTEZKY, Dunaj, I. Stubenring 6.

Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer

OSTRĚDNĚ BANKA PIAZZA del českých spořitelnic
Podružnica **V TRSTU PONTEROSSO 3**
Osebná banka českých hranolnic.

VLOGE NA KNJIŽICE PREMIJSKE VLOGE

4 1/4 % 4 3/4 %

VLOGE V TEKOČEM RAČUNU in VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJŠE.

BANČNO POSLOVANJE VSEH VRST.

Oddelak za vadije in kavcije.

Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir. 2815

S. Benisch

Kg sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljše 2'40 K; prima polbelega 2'80 K; belega 4 K; belega puhaštega 5'10 K; kg veličnega snežnobelega, puljenega, 6'40 K 8 K; kg puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K.

Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene poste-lje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 20 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 0 K, 1 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3'50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črteštega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. Natančni cenovniki gratis in franko.

S. Benisch, Dešenice št. 767, Češko

Revmatizem, protin, nevralgije in ozebljine

večkrat provzročajo neznozne bolečine. Za njih hitro pomirjenje in potolaženje, za oplahenje oteklin in obnovo premičnosti členkov ter odstranjenje občutka mrgolenja učinkuje presenetljivo zanesljivo

CONTRHEUMAN

besedna znamka (nemotiviranih) hranilnih kvasov (kvasov)

pri vnetanju, masiraju ter v obkladkih, 1 lonček 1 K. Ako pošljete naprej K 1'50 dobite 1 lonček K 6— 5 lončkov K 9— 10—

Izdolovanje in glavna zaloga v **B. Fragnerja lekarni,** c. in kr. dvorni dobavitelji, Praga-III., Mv. 203.

Pasite na ime izdelka in zalogo v lekarnah

V Ljubljani: lekarna Jos. Mayr, dr. G. Pizzoli, Jos. Čizmar.

Najokusnejše olomuške delik.

kvarglje

dobavlja 1867

Prva banaška tvornica ribjih konzerv v Hodelanih v Olomucu (Moravsko).

Sodčki od 4—12 kop. Poštne pošiljatve 5 kg brutto po 4 K 20 h franko na vsako pošto Avstro-Ogrske. Pošilja se po povzetju. — Sprejmejo se poštenti zastopniki.

Garantirano naravno pristno **ptujsko staro vino**

K 56—, rizling iz leta 1908
K 60—, dobro novo vino belo in rdeče K 52, 50% pristna slivovka K 106—; 50% tropinovec K 112—
:: za 100 litrov prodaja ::

2027 J. Kravagna v Ptuj, Štajersko.

Lastniki tovarn za opeko in cement

zahtevajte samo stroje preizkušene sestava tvrdke

K. Novotný

Specijalne tovarne strojev za keramiko in livarno

Praga-Visočany

Opreme za krožne peči, transmisije, posode za impregnovanje lepenke i. t. d.

Na vpogled mnogo priporočil. 3820

Od leta 1868 se **Bergerjevo medicinsko kotranovo milo**

ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah z odličnim uspehom uporabljajo proti vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kroničnim lisajem in paraz. izpuščajem, dalje proti rdečici na nosu, ozeblinam, potenju nog, luskinam na glavi in v bradi. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nabavajo v trgovini. Pri **poltnih boleznih** rabite jako uspešno **Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.** Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje vse nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljivo kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi **Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,** v katerem je 35 odstotkov glicerina in ki je parfumirano. Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje z izvrstnim uspehom **Bergerjevo beraksovo milo** in sicer proti ogrocm, ogorenju, pesam mozoljem in drugim neprilikom kože.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 80 vin.

Zahtevajte po lekarnah in zadevnih trgovinah izključno **Bergerjevo kotranovo milo** in pazite na poleg stoječo varstveno znamko in na polegstoječi firmi podpis **G. Hell & Co.** na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomato na Dunaju 1883 in z zlato svetiljo na svetovni razstavi v Parizu 1900. Vsa druga medic. in higien. mila znamke Berger so naštetja v navodilih, ki se prileže vsakemu milu.

Na debelo: **G. Hell & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8.** V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Milana Leustka dediči, Ph. Mr. Josip Čizmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl. Trnkózy** in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 1190

! ! !

Milko Krapeš

urar in trgovec z zlatino in srebrnino

1954 zapriseženi cenilec

Šjubljana, Jurčičev trg 3.

Zahtevajte moj ravnokar izšli **najnovejši cenik.**

Vir zdravja se brezalkoholno
šumeče limonade
 napravljene z **Maršnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni**
 (malinov, pomarančin, jagodov, breskven in prvenčev okus) v pastiljah za prodajanje
 po 2 in 4 vinarja, v patentovanih vrečkah za prodajanje po 2 in 5 vinarjev. ::

Pristni samo s to varstveno znamko.
 Letna poraba 80 milj. komadov

Pristni samo s to varstveno znamko.
 Letna poraba 80 milj. komadov

Edini izdelovalec: Prva češka deln. družba tvornic orient. sladkornih
 in čokolad, Kralj. Vinogradi
 prej A. Mariner. — Zaloga: Dunaj VI., Theobaldgasse 4.

G. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“
LJUBLJANA ALFONZ BREZNIK LJUBLJANA
 Kongresni trg št. 13.

Največja, najstarejša in edina domača tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev.

Velikanska zaloga vsa glasb. orodja, kakor: violin, citer, kitar, tamburic, harmonik, klarinet itd., najboljših strun (tudi Weicheld) ter muzikalij. Prodaja na čudovito majhne obroke tudi brez zadatja, tako, da je vsakomur dana prilika, izogniti se vsiljivemu „poletnu“ ter si na najugodnejši način odplačevanja nabaviti instrument prve vrste. Dvorna firma klavirjev Czajka, Höhl & Heitzmann, Stelzhammer in Röslar ter Hörögel in Mauborg (amer. harm.) so svoje zastopstvo za Kranjsko meni poverile in imajo le jaz izključno edini te znamenite instrumente v najv. zalogi in izbiri. 10 letno pismono jamstvo. Popravila in uglaševanja klavirjev in vseh glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji se najugodnejše jemljejo v zameno. Najnižja izposojevalnica. 277

Večkrat sukane, šesterooglate, v ognju pocinkane žične strojne pletenine

902

zlasti pripravne za ograditve parkov za divjačina, vinogradov, drevesnic, kot varstvo proti zajcom, za pasjake, varstvo proti toči, fazanarije, voliere in kletke, za igrališča lawn-tenisa (do 3 m širokosti v zalogi), za Rabitzove stene, menirske gradnje itd. Te pletenine se šele po sploščenju v ognju pocinkajo in zato ne rjavijo in so tudi trdnije nego vse iz pocinkane žice napravljene pletenine. Imajo štirooglate žične strojne pletenine za ograditve vrst, okensko mrežo in mrežo za pesek in gramoz, ves ogradni material, jeklena bodala žica za plotove, žičaste in litoželezne ograje, stopniške, okenske, grobne, grobniške, pročelne in balkonske ograje ter vse zadnje izdelke dobavljajo po najnižjih cenah.

Dunaj **HUTTER & SCHRANTZ, d. dr.** Buda-Pešta
 tvornica sitarskega in klobučevinskega blaga.
 Naravni vzorci in vsakršna pojasnila gratis in franko.

Jvan Jax in sin
 v Ljubljani
 Dunajska cesta 17
 priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.

358

Šivalni stroji
 za rodbino in obrt.
 Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

August Replič
 sodar v Ljubljani 40
 Kolovževa ulica št. 16 (v Trnovem) ..
 zdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne
sode
 po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko
 Ljubljana, Stari trg 11
 priporoča
klobuke, slamnike
 cilindre, čepice itd.
 najnovjših fasone
 po najnižji ceni.
 Ilustrovani ceniki zastoj in poštnine prosto.

Popravi in probi točno in cenovno.

Najcenejše
dežnike in solnčnike
 domačega izdelka priporoča
 tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
 Ljubljana
 Pred Škottijo 19, Stari trg 4,
 Prešernova ulica 4.

AVSTRO-AMERICANA

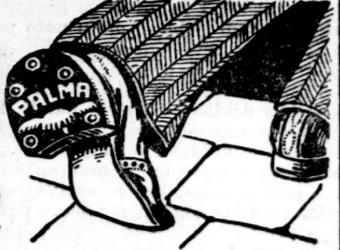

Potniki v Ameriko
 Haleri želijo dobro, po ceni in
 za nesljivo potovanje naj se obrnejo
Simona Šmetelca
 v Ljubljani Kolovževska ulica 26.
 Kvalitativna Pejasnika doje se brezplačno.

Gozdni biser brez alkohola, daje z ohlajeno sodavico ali mineralno vodo najkrajše osveževalno pijačo.
MORIC LÖW, izdelovalnica gozdnoga biseru Erno-Musevico. 1907

:: Zupanstvo občine Videm pri Dobrempolju ::
 2025 vljudno naznanja vsem
 prekupcem in kupcem živine in drugega blaga,
 da bodo radi državnozbornih volitev
 sloveči sejem na Rebri pri Zdenski vasi
 preložen na dan 14. t. m.
 namesto na dan sv. Antona dne 13. junija t. l.
 Zupanstvo občine Videm pri Dobrempolju.

Tečem, da kupim
 samo pristne
 2057
Palma kavčukove podpetnike

:: Proti prhljaju! :: Proti izpadanju las!

Bruselj 1910: grand prix
 Dobiva se povsod. K 2-50 in 5-.

Dr. Dralleja
 brezova voda za lase
 Učinek neprekosljiv.

Juri Dralle Podmokli n. l.

Umno stavbništvo.
 Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le 1166
Skagliol-plošče
 5 in 8 cm debele
 za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.
PREDNOSTI:
 Varno proti potresu, ne propušča prostornoseče, hrani prostor torej zvoka in jako trdno drži žrebje. ni treba nikakih traverz.

Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (tako imenovane stene iz apnika).
 Preračun stroškov in proračun napravitelj zastoj arhitekta imetnika patenta
Hönigsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna stavbniška, Zagreb.

ANTON ŠARC, LJUBLJANA.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„TETRA“
 srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša, posebno priporočljivo za osebe, ki se rade pote in zoper prehlad. Dobi se blago in po meri izdelano perilo. ::

Vzorci na razpolago.

1977

F. K. Kaiser puškar
 v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6
 priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
 lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)
 kakor tudi
metalni ogonj
 po najnižjih cenah.
 Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenik zastoj in poštnine prosto.

2004

Zaradi minule sezije
 so cene oblek za gospode, dame, dečke in deklice veliko znižane.
 Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič
 Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Usled opustitve trgovine

prodajam odslej naprej

briljante,
zlatino in
srebrnino
po znatno
znižanih
cenah!

1718

Ferdo Simonetti^{va} vdova

Mestni trg št. 6.

Mestni trg št. 6.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrirana zadruga z omejeno zavezo

s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).

Zaloga pohištva lastnega izdelka in tapetniškega blaga.

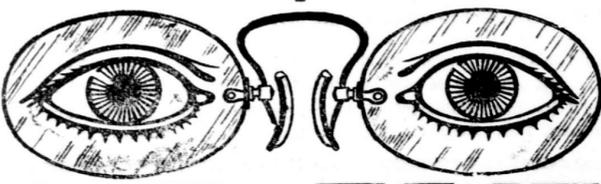
Izvršuje vsa mizarska stavbna dela.

Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

2266

Slovenski optični zavod

Naročila z dežele pošiljam z obratno pošto.

Centri brezplačno!

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg šte. 26

2832
priporoča veliko zalogo raznih očal, ščipalcev, toplomerjev, barometrov, daljnogledov itd. — Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. V strokovnjaško dobro urejeni delavnici se vstavlja nova stekla v očala in v ščipalce in izvršujejo vsa optična popravila dobro in ceno.

Zlatnina, razne ure, prstani, uhani, verižice, naprsne igle itd.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ljubljana Fr. Ševčik židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, švabskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštino pristo.

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova

Poljanski nasip št. 8.

Reichoova hiša.

Velika zaloga

štedilnih ognjišč.

Izvrstno in solidno delo.

Cene zmerno. Popravila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadno do najfinjšo

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Nezanim naročilom se pešlja s povzetjem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožefa cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specijalitet blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kosmetički predmeti

za olepšanje polti in telesa so:

A da milo po 80 h,
da cream po 1 K;
da Menthol ustna voda po 1 K;
da zobni prašek po 60h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K;
da lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čižmár

v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Prva kranjska tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBINEK

Jamstvo šest let. Ekspert v vse dežele. Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samoinstalne za gotov denar, na delna odplačila ali naposled. Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. Največja tvornica na avstrijskem jugu.

Telefon 154

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon 154

Brata EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica šte. 6. Električna sila.

Združeni čevljarji

V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

243
Odklikovani na mednarodni razstavi na Dunaju l. 1906. priporočajo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezijo. Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave gorske in lovske čevlje.

Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike.

Ustanovljeno 1853.

G. Topham & Co.

družba z omejeno zavezo

tvornica za stroje in železolivnica

Dunaj XI., Gudrunstr. 159

grade za specialiteto:

polne jarme vseh vrst za parne in vodne žage, vse stroje za obdelovanje lesa: krožne žage, trakovne žage stroje za oblanje, stroje za skobljenje (Fräsmaschine), stroje za luščenje furnirja, stroje za upognjeno pohištvo, stroje za sodarje, transmisije.

Prospekti, proračuni stroškov obisk inženirja zastonj. 192

Naznanilo preselitve in priporočilo.

Usojam si s tem vljudno naznanjati, da bom svojo

kleparsko in krovsko obrt preselil

1. julija t. l. iz Slomškove ulice št. 3, v lastno hišo na Poljanski cesti št. 8; prodajalna, ki sem jo imel dosedaj na Starem trgu 9, se nahaja že sedaj na Poljanski cesti.

Prosim, vzeti to izpremembo blagohotno na znanje ter se vljudno priporočam za v bodoče za naklonjenost in zagotavljam kakor dosedaj točna in najcenejša izgotovila vseh naročil. 1987

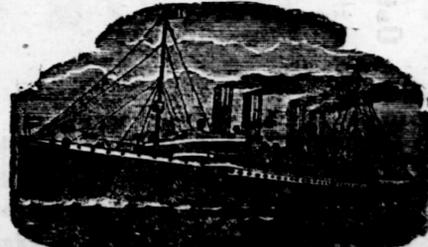
Z velespoštovanjem

klepar in krovčev v Ljubljani Teodor Korn klepar in krovčev v Ljubljani

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz 3267

Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse prge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šte. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točne in brezplačne. — Postrežba poštena, recina in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizono, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Balveston. Odhod na tej progji iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimoreja na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kabo, Buenos-Aires, Colombo, Singapur in Avstralijo itd.

Pozor!!

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priloga svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priloga in izpričevala 205

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Z

Berson
gumijevimi petami

ena
dobrota!

Bersonwerke, Dunaj, VI./I.

1993

Anton Presker
krojač 40

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priloga svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

Slav. občinstvu v mestu in na deželi vlijudno priloga največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno. Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere

3964 **FR. IGLIČ** Ljubljana Mestni trg 11-12.

Ustanovljena leta 1882. Telefon št. 185.

Ustanovljena leta 1882. Pošne hranilnice račun št. 828.405.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrž. domu v Ljubljani na Dunajski cesti 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa . . . K 100,000,000
upravnega premoženja K 20,500,000

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20,000,000.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manu. trgovine priloga

klobuke slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

Zajamčen vseh

sl. donar nazaj. Priznanja prve vrste.

Med. dr. A. Rixa krema za prsi

Neškodljivo, porabno na zunaj. Trajen uspeh!

Dužne prsi, polne, krepke telesne oblike, za vsako starost v kratkem času.

Poizkusni lonček K 3.—, velik lonček K 8.—.

Zoperne kocine v obrazu odstrani v 5 minutih. Med. dr. A. Rixa odstranjevalec kocin. Cena K 4.—. Zajamčeno neškodljivo, vsa zdravniško preizkušena lepota.

Kosmet. dr. A. Rixa laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17 E. Razpošiljanje diskretno po povzetju.

Edina zaloga izvirnih ameriških čevljev.

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica. Sezija od 1. maja do 30. oktobra.

Topli vreli 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischias, dalje ženskih boleznih, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih boleznih, kožnih boleznih, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Francovih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna, prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITETA.

Soba od K 1.— naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzojavna postaja Stubica. Postaja za interurbani telefon.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snažnost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak 1 orek popoldne

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York v Ljubljani, Kolodvorska ulica odsej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“.

198

Croatia

zavarovalna zadruga v Zagrebu naznanja sl. občinstvu da je ustanovila glavno zastopstvo za Kranjsko, Štajersko in Koroško v Ljubljani ter je poverila tvrdki

Kmet & Slivar

Croatia se bavi z zavarovanjem proti požaru, razbitju šip, življenjskim in rentnim zavarovanjem, ter uživa radi kulturnosti in ugodnih pogojev največji ugled.

Potniki akviziterji in krajevni zastopniki se sprejemajo pod zelo ugodnimi pogoji.

Telefon št. 165. Marije Terezije cesta št. 8. Telefon št. 165.

L. MIKUSKI tovarna dožnikov Ljubljana, Mestni trg

J. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Ilica 40 **G. Skrbić, Zagreb** Ilica 40

Z električnim pogonom urejena tavnica za-
luzij, železnih in lesenih rolet za okna in
trgovine, vseh vrst platnenih in lesenih tkan-
nih rolet, iz platna, damasta, gradla, satina,
ripisa itd.

Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj.
Telefon šte. 492. 1792 Telefon šte. 492.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah šte. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih
goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.

8271

Krasne novosti za spomladansko sezijo
in po že znano najnižjih cenah dobite
v modni trgovini **Peter Šterk**
Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^a kako-
vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov, slamninkov in čepic, dalje čepic za dame, deklince itd.

Kmetovalci!

Predno si kupite kosilni
stroj o katerem ne veste
:: kako bode deloval, ::
oglejte in preizkusite

amerikansko kosilnico „Deering“

ki jo dobite edino le pri

Marije Terezije cesta 1 **Fr. Stupica v Ljubljani** Marije Terezije cesta 1

Priznalna pisma na vpogled. — Svari se pred podobno se glasečimi imeni.

Obračevalci za seno vedno v zalogi.

KUNC-ove obleke

:: so nedosežne glede ::
oblike, izvršitve in cene.

Ljubljana, Dvorski trg 3

Telefon šte. 291.

Doktor

Išče kot začetnik mesta
v odvetniški ali notarski
pisarni, event. tudi za kratek čas.

Ponudbe pod „Doktor“, Celje, poste
restante. 2043

Seydlia

Najbolje za zobe

Fran Sax

Ljubljana, Gradišče 7
„Pri kroni“

slovenski elektrotehnik,
oblastv. koncesijoniran
inštalater za male in
veletoke.

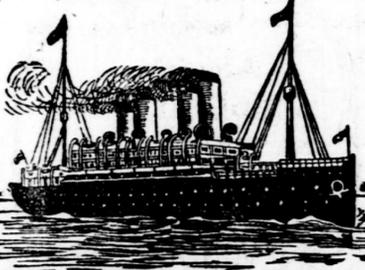
Uvaja: električne naprave
za luč in moč (izven ljubljans-
skega mestnega omrežja) strogo
po tozadevnih predpisih; elektr-
zvonila, telefone itd.

:: Strokovnjak za strelovode. ::
Blago samo prve vrste na razpolago

Izvrstna prilika za potovanje

Ameriko

je in ostane z novimi parniki

velikani:

Kaiserin Auguste Victoria	25.000 ton
Amerika	24.000 „
Cleveland	20.000 „
Cincinnati	20.000 „
Pres. Lincoln	20.000 „
Pres. Grant	20.000 „

Brezplačna pojavnica daje

FR. SEUNIG
Ljubljana,
Kolodvorska ulica št. 28.

Razglas.

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice

ima uradne ure

ob sobotah in dneh pred prazniki od 8. dopoldne
do 1. popoldne. Druge dneve izvzemši nedelj in
praznikov pa od 8. do 12. dop. in od 3. do 4. pop.

Ravnateljstvo.

Palaca mestne hranilnice.

Modni salon M. SEDEJ-STRNAD

priposoja cenjenim damam

klobuke le najfinejše izvršbe. —
: Žalni klobuki vedno v zalogi. :

Prešernova ulica. :

Telefon šte. 237.

Zajec & Horn

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Beton in železo-beton.

Fundamenti. Vzdava turbin.
Stropovi. Stopnice.
908 Mostovi. Tlakovi.

Ksilolit, umetni kamen: okraski za fasade,
obhajilne mize, balustrade.

Gg. botrom in botricam

priporočam svoja

birmanska darila.

Nikelnasta moška ura z veržico od K	4-50 naprej
Prava srebrna „ „ „ „ „	9-70 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „	44- „
Nikelnasta damska „ „ „ „ „	8-50 „
Prava srebrna „ „ „ „ „	9-50 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „	20- „
Uhani zlato na srebro	1-80 „
14 kar. zlati uhani	4-50 „

„ Največja in najsolidnejša trrdka „
H. SUTTNER

Mestni trg (nasproti rotovža). Sv. Petra cesta 8.
Lastna tovarna ur v Švici. Tvorliška znamka „Iko“.

Dinamo stroji in električni motorji. Na-
prave za električno razsvetljava in
prevajanje električne sile. Električni
obrat vseh vrst. Ventilatorji. Tur-
bogeneratorji, električne železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Ob-
ločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany.

2377

Vodne turbine vseh sestavov (Francis,
Pelton). Točna, cena in hitra popravila
vseh električnih strojev drugih trrdk.
Vse potrebe za **installiranje**. Odlitki
iz Siemens-Martinevega jekla, ameriška
kovna litina iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22 (nasproti kavarni „Evropa“)

koncesion. podjetje za električne naprave, napeljava električne luči in prenos moči, telefonske in brzojavne naprave. Dobava in montiranje motorjev na bencin in petrolin ter Dieslovih motorjev. — V zalogi vedno v veliki izbiri: elektromotorji, ventilatorji, obdelnice, žarnice, telefonti, vsakovrstni instalacijski material, mazilna olja in masti, sesalke, svetilniki za elektriko in plin ter sploh vse tehnične potrebščine.

Mehanična delavnica sprejema vsakovrstna mehanična dela in popravi vsakovrstnih strojev. Dela se izvrše solidno, točno in po najnižjih cenah. Proračuni Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave.

izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
55 **novih in že rabljenih VOZOV.**

Stanovanja

z 2 in 3 sobami in pritliklinami
se oddajo
v Čepovi ul. nasproti vrta učiteljskega.
1692

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

A. BERTHOLD
fotografski umetni zavod
Ljubljana, Šodna ulica 11
se priporoča za
vsa fotografska dela v znani najboljši izvršitvi.

Najcenejši nakup birmanskih daril

Kraker: zlatih in srebrnih ur, verižic, uhanov, zapetnic, prstanov, obeskov itd. je edino le pri

LUD. ČERNE
zlatarju in trgovcu
Ljubljana, Wellova ulica 3.

Modni salon JUST-MASCHKE

Ljubljana, Zidovska ulica št. 3
priporoča svojo veliko izbiro krasnih klobukov, modelov za dame in deklice, čepice, različni nakit za klobuke.
Sprejemajo se popravila. 2306 Cene brez konkurence!
Žalni klobuki vedno v zalogi.

Lepa birmanska darila
Pozor! Pozor!
Zaradi velike zalogo po znižanih cenah.
Srebrne ure za dame . . . K 7.—
„ „ za dečke . . . „ 8.—
nikelnaste ure . . . „ 4.—
zlate ure . . . „ 22.—
Velikanska izbira vseh novosti in najceneje kakor: srebrnih in zlatih verižic, uhanov, prstanov, koljejev z briljanti in drugimi kamni.
Za vsako uro pisмено jamstvo.
Ceniki s koledarjem, tudi po pošti prosto.
Vabi na ogled 1596

Fr. Čuden
urar in trgovec v Ljubljani, Prešernova ulica 1.
Priznane največja, resnično domača, že 25 let obstoječa tvrdka.

Dolžnost

vsakega zavodnega Slovenca in Slovenke je da rabi **izključno le**
Ciril n Metodovo čistilo
(krema)
za čevlje in usnje

katero je priznано najboljšo.
Škatljica stane 24 vinarjev.
Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne.
Edino le čistilo v tej obliki in z zamko

4306 se prodaja v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Glavna zaloga in kemična tvornica
Ivan Keber
Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

:: Naznanjam, :: trgovino z manufakturnim blagom da sem prevzel
Jesih & Windischer
na Starem trgu št. 1 (Pod Trančo)
katero bodem skupno z gospodom Jesihom, pod firmo
J. Ciuha
nadalje vodil, ter se bodeva v vsakem oziru potrudila, cenj. odjemalcem kar najbolje postreči.
Josip Ciuha.

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 28
Radi preselitve trgovine
Krasne **BLUZE,** fine **KOSTIME, KRILA,** plašče, pelerine, nočne halje, predpasnike, perilo, tudi po meri, otroške oblekice, čepice, potrebščine za novorojenčke, moderce, pasove, nogavice, rokavice, moške srajce, ovratnike in drugo modno blago.
Pošilja se na ogled po pošti.

Prodaja po zelo znižani ceni

Oljnate barve priznано najboljšo	Fasadne barve edino stanovitne proti vremenskim vplivom
Kranjski firnež in laneno olje	Lake angleške in lastnega izdelka
Steklarski in mizarski klej	Čopiče za vsako obrt
Prašno olje za pode	Karbolinej in gips
Olje in mazilo za stroje	Barve in potrebščine za umetnike, slikarje, kiparje itd.

prporoča
Adolf Hauptmann
prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.
Zahtevajte cenike! Zahtevajte cenike!

Tovarna strešnikov
F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA
ponudi v vsaki poljubni množini pravilno žgani
navadni strešnik stare oblike
in patent. dvojno zarezani
strešnik-zakrivač „sistem Marzola“
Na željo pošljemo takoj vzorce in popise.

Istina in tisk »Narodne tiskarne«

Dijaški vestnik.

Ustanovitev akademične podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Dunaju.

Dne 2. t. m. se je vršil na Dunaju ustanovni občni zbor akademične podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, ki je pokazal iz nava, kako velikansko navdušenje da vlada med narodno čutečim dijaštvom za našo edino, prepotrebno šolsko in obrambno družbo.

Društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na Dunaju, ki je po temeljitem razmisletju uvidelo potrebo ustanoviti tako podružnico, je izročilo vsa pripravljena dela v ta namen konstituiranemu odboru. Ta je z neumorno delavnostjo dovršil v najkrajšem času vse priprave in omogočil, da smo dobili že 2. t. m. lastno podružnico.

Ustanovni občni zbor je otvoril v imenu pripravljalnega odbora tov. techn. cult. Srečko Lapač, ter pozdravil zastopnike akademičnih društev in vse navzoče tovariše akademike, katerih je bilo nad 70. Z veseljem je konstatiral, da ta imponentna udeležba pač najjasneje pričča, kako potrebna da je ustanovitev akademične podružnice. Nato je prevzel besedo tov. tehnik Ferdo Kranjčec, ki je v svojem navdušenem govoru izjavil sledeče: »Slavna gospoda, dragi tovariši! — Nekako pred dvema leti se je med svobodomiselnih slov. dijaštvom pojavila želja ustanoviti na Dunaju podružnico družbe sv. Cirila in Metoda. Društvo svobodomiselnih slov. akademikov »Sava« je vzelo željo v pretres ter se končno obrnilo na centralo v Ljubljano, da se za ustanovitev vse potrebno ukrene. Ker pa tedaj družba sv. Cirila in Metoda še ni smela po pravih razširiti svojega delokroga po vseh avstrijskih kronovinah, se je morala obrniti na ministrstvo, ki je prošnji za spremembo pravil po dolgih ovinkih ugodilo. Med tem pa je zahtevalo po podružnici prodrla tudi v neakademične kroge in tako se je ustanovila preteklega meseca prva podružnica C. in M. družbe na Dunaju. Ustanovitev akad. podružnice pa se je radi raznih neprilic precej zavlekla, osobito tudi radi velikonočnih počitnic. Danes, dragi tovariši, pa se nam bodo naše želje, da tudi mi vstopimo v tabor Cirilmetodarjev, uresničile. V tem taboru se hočemo boriti, kajti ta tabor je edini, kateri se do sedaj še nikdar ni uklonil sovragu našega naroda, ampak ponosno bojuje od naših prednikov podedovani boj.

Slovenci smo prvi izmed Slovanov izgubili zlato svobodo, izgubili pravico voliti prosto vero in postave. Sovražnik je preplaval naše lepe slovenske zemlje in kmalu je prišel čas, ko z Avreljem Droh se več mu v bran ne stavi. Ošabni tuji so se naselili po naših livadah, ukovali naš narod v verske in državne sponse in stopili mu z nogo na tilnik. Kakor pijavka, ki se zasasa v zdravo telo, so se zariili v naš mili narod, črpajoč mu najdražje življenske soka. Težak jarm je nosil tedaj naš rod. Zgodovina nam o tem malo pove, toda baš ta boj izraža obupen boj davljenega, boj za obstanek v katerem ginevajo rodovi brez sledu. Stoletja in stoletja so minevala. Zastonj so bili vsi pritiski sovragov. Narod čvrst in zdrav je vztrajal v vseh stiskah in ni ga zadela usoda pogina... Zaveslili so tudi njemu boljše časi, dasi mu se niso vrnili zlate svobode. Začel se je probujati, naslanjajoč se na svoje stare tradicije. Z zavistjo in srdom je zrl sovražnik to probujanje in začel kovati nove načrte, da bi ga ugonobil. Kruti sovrag je izpremenil svojo taktiko. Ne korenine, katere nam nič ne hasnejo, potrgajmo drevesu cvetje, in delbo se ne rodec nikakega sadu, samo posuš. Vzemimo narodu deco, naraščaj, in okrepimo si naše vrste z njim. Otrokom iztrgajmo iz srca ljubezen do naroda; učimo jih sovražiti rodni jezik. To je bila sovražna deviza! In kot po dežju gobe, tako so začele na naših mejah rasti iz tal potujčevalnice naše dece.

Tedaj pa so vstali v narodu močje, čujoči nad njim so videli bližajočo se pogubo in pričeli so ga rotiti na obrambo, obenem mu pa podajali orožje, s katerim se lahko odbije vse sovragove napade. In to orožje, slavna gospoda, je Ciril in Metoda družba. — Ni je med nami družbe, ki bi zastopala plemeniteje ideale. Ni mi treba poročati o njeni plodnosni preteklosti! Vsakdo izmed nas pozna mogočne trdnjave ob naših mejah, katere nam okriljuje našo deco, one nam priokrolo delovanje družbe.

Zadnje čase pa je vstal med lastnimi našimi vrstami izdajalec-brat Efičič, in večje so postale zahteve družbe na narod. Hitimo torej in podprimo našo družbo! Nimamo sicer kot dijak sredstev, da bi polnili nje-no blagajno, toda ta nedostatek na-

domestimo s čvrsto besedo in neumornim delom. Neštevilno je prilik, kjer dobra beseda v pravem trenutku rodi obilen sad za našo družbo. Tam bodi akademik Cirilmetodar na svojem mestu! Ni ga izgovora, kateri bi oprostil odsotnost v naših vrstah! Vsak pošten slov. akademik, katerega želja je obstanek naroda, je v vrstah bojevnikov C. in M. družbe.

Viharno ploskanje se sledilo navdušenemu govoru, ki je imel toliko uspeha, da se je priglasilo takoj 45 letnih članov, kar je za začetek naravnost veliko število.

Tov. cand. med. A. Zalokar je v imenu akad. društva »Slovenija« naznanil, da omenjeno društvo s simpatijo pozdravlja ustanovitev posebne podružnice in ji želi mnogo uspeha. Vendar pa ima pomisleke, je li dobro, da se moči slovenske kolonije na Dunaju cepijo v dva dela: v akademično in izvenakademično podružnico.

Pri volitvi odbora so bili izvoljeni z navdušenjem sledeči tovariši: cand. iur. Miroslav Senekovič, predsednik; odborniki cand. ing. Ladislav Bevc, stud. phil. Pavel Brežnik, stud. iur. Pavel Miklavčič, cand. tehn. Rastko Urbančič, techn. cult. Rudolf Wisiak.

Predsednik se je burno pozdravil zahvalil tovarišem za podeljeno zaupanje. Pozivljal je navzoče, da naj kot en mož delujejo v prid naše dične C. in M. družbe. Vsaj toliko število navdušenih akademikov je pač najboljši porok za obstoj, procvit in delovanje te najmlajše podružnice.

Tov. cand. iur. Aci Pavlin je poudarjal, da so akademiki društva »Sava«, akopram se ni bilo podružnice družbe sv. C. in M., vendar že davno v legitimacijskem odseku delovali v prid naši šolski družbi in po svojih skromnih močeh prispevali svoj obolus na oltar domovine. Dokaz temu je, da je baš na tem obnem zboru izročilo društvo »Sava« zopet 200 kron blagajniku nove podružnice, in s tem položilo že 800 kron v prebлага namene, ki jih zasleduje C. in M. družba.

Ker je bil s tem končan oficijalni program, je tov. predsednik zaključil tako krasno uspehi ustanovni občni zbor, ki ostane vsem onim, ki se navdušujejo za sveto narodno stvar, pač vedno v neizbrisnem spominu. M. S.

Slovenske vesti iz Amerike

Vlak povozil Slovence. Pred nekaj tedni se je poškodoval pri delu Slovence Ivan Kraševc. Moral je iti v bolnišnico v Clevelandu, kjer je ležal dlje časa. Ko je okrevale, se je vrnil peš domov, ker ni imel denarja za železnico. Na poti ga dohiti na železniškem tiru vlak, kateremu se re-vež ni mogel umakniti. Zagrabila ga je lokomotiva in mu odtrgala obe nogi pri kolenu. Odpeljali so ga v bolnišnico, vendar pa je ponesrečenec med potjo izgubil toliko krvi, da bi le težko okrevale.

V eam radniku podsuta brata Slovence. V Red Jacket radniku na Calumetu Mich. je podsulo v prestedku par tednov dva brata Slovence Kestner. Nad obema se je utrgala zemljiska plast in jih podsula.

Napad na slovenskega farmerja. V Lenontovi bolnici v Virginiji so vsprejeli ranjenega slovenskega farmerja Petra Vrbančiča, ki ima posestvo ob reki Waterhen. Ustrojen je v roko in v bok s kroglo iz samopresesa. Po njegovem svetu je hotela reka družba vlačiti les, kar pa on ni dovolil. Hoteli so ga v to prisiliti. V silobranu je napadel šerife z grabljami, nakar so ga ti obstrelili.

Na porodu je umrla v Ely v okraju železnih rudnikov omožena rojkinja 26letna Anton Fink. Tudi novorojenec je umrl.

K izletu ameriških Slovencev v Evropo. Dne 29. julija prirede, kakor smo že poročali, ameriški Slovenci skupni izlet v staro domovino. Parnik »Martha Washington«, najboljši parnik družbe »Austro-Americana«, odpluje z izletniki, kot že označeno, iz New Yorka dne 29. julija in pristane dne 4. avgusta na Azorskih otokih. Dne 7. avgusta bo v Gibraltarju, odkoder odpluje v Neapolj, kamor upa dospeti dne 10. avgusta; dne 11. avgusta pa obišče Patras. V Jadranskem morju obiščejo izletniki Gruz in Vis ter dospo dne 13. avgusta v Trst. Od tod se peljejo s posebnim vlakom v Ljubljano. Vožnja stane za sem in nazaj za ameriške državljane 77-78 dolarjev za nedržavljanke pa 73-78 dolarjev. Vožni listki veljajo za povratek celo leto. Med ameriški Slovenci vlada za ta izlet, ki je prvi te vrste jako veliko zanimanje, in tudi nam bodo naši rojaki iz tujine dobrodošli gostje.

Umrl je v Clevelandu 29letni oženjeni Leopold Lukek, doma v St. Rupertu na Dolenskem.

Slepec videl ženo. V Greenwille stanuje neki Tomaž Stone, ki je že več let popolnoma slep. Pred kratkim je divjala tam grozna nevihta. Stone

je sedel s svojo ženo v svoji hišici. Naenkrat udari v hišo strela, ki pa ni napravila nobene škode, marveč je pripomogla Stonetu, da je še enkrat videl svojo ženo. Ko se je namreč posvetil v sobi močan blisk, je natančno in razločno videl svojo ženo. Stvar je naznanil zdravniški komisiji, ki ga bode natančno preiskala. In lahko je mogoče, da je ravno blisk pokazal njemu in zdravnikom pot in sredstva za zopetno ozdravljenje.

Čuden blaznik. V New Yorku sta se vračali nekega večera koncem majnika proti domu dve ženski. V poltemi zunaj mesta ugledati skakati po travi ob cesti čuden nestvor. Ko sta prišli bližje, sta spoznali, da se premetava po travi popolnoma slečen odraslen moški. Zleteli ste v mesto in pokliceali nekaj moških ter zdravniško ambulanco. Ko so prišli na dotično mesto, je ta človek še vedno skakal po travi in vpil: Jaz sem vol, vi ste vol, vsi smo vol, a jaz sem največji vol — kralj zverin. Dajte mi trave. Nekdaj sem bil milijonar, sedaj sem vol. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer se je ravnotako obnašal. Hudoben ni bil, le trave je hotel. Ko so mu jo res prinesli, se je vsedel popolnoma mirno v kot in začel grizti ravnodušno zahtevano travo. Kdo je blaznik, niso mogli dognati, ker je bil popolnoma nag; sodijo pa, da je kak dijak, ki je vsled revščine in prevelikega mučnega učenja zblaznel.

Slovenci in Slovenke! Ne zăbite družbe sv. Cirila in Metoda

Vsi oni, ki trpijo na kašju, bronhijalnem kataru ter na zastarelem in zanemarjenem revmatizmu naj čitajo sledeče.

Z lahko vestjo sprijujem, da je zdravilo od »Goudron-a de Guyot« uspešno sredstvo in deluje kar najbolje proti boleznim, za katere je bilo priporočeno.

Ze več let sem bil napadan od nekega krvničnega kašlja, ki je začel redno v jeseni in je dospel po zimi do take stopinje da sem potreboval celo leto, da sem se okrepčal, dasiravno me ta kašelj ni nikoli popolnoma zapustil.

No dobro »Goudron de Guyot« prekaša vse druge preparate, sirupe, pastilje i. t. d. Potem ko sem zavzel samo nekaj, je tako močan kašelj, ki mi je večkrat, lomljenje provzročal in me je prisilil, da sem moral cele noči sedeti prebediti, ta popolnoma prenehal; in zato jaz na tem mestu izrazim svojo hvaležnost. Vse moje zdravljenje je trajalo deset dni in ono zdravilo mi je zadobilo popolno zdravje, za katero sem se boril več let. Vsi oni, ki so v istem stanju, naj se za-atečejo k temu sredstvu, jaz sem gotov, da se

Franc Berghem.

bodo potem veselili z menoj, ker zadobilo bodo zopet mirno spanje in dober tek, edina dva faktorja za si pridobiti telesno moč.

Jaz sem pripravljen zgoraj omenjeno potrditi s prisego in izrekom. Še enkrat svojo hvaležnost izumitelju tega zdravila.

Nastavljen: Franc Berghem, Kosslaru, Nemčija, 3. febr. 1896.

Zaporedno uživanje zdravila »Goudron-Guyot« v vseh jedilih, v množini kavnine žijce na vsak kozarec vode ali kakoršne si boji pijače, ki se jo navadno pije, zadostuje, da odzdravi najhujši revmatizem in najbolj zastarele bronhite. Večkrat se amerava ustavi napredek jetike in ozdravit jo, ker ka-tran ustavi razdelitev tuberkulov v pljučah uničujoč bacile, ki so vzrok te razdelitve. Priprosto, toda resnično.

Najmanjši zanemarjen revmatizem ima lahko za posledico bronhite in zato ne moremo nikoli zadostno priporočiti bolnim, naj si v začetku pomagajo z zdravilom »Goudron-Guyot«.

Ako bi se vam hotelo prodajati ta ali oni produkt namesto pravega »Goudron-Guyot« ne zaupajte, ker se gre edine za dobiček. Je brezpogojno potrebno, če hoče kdo ozdraviti od bronhitov, katarjev starih in zanemarnjenih revmatizmov in jetike, da zahteva pravi »Goudron Guyot«. Dela se iz katrama, neke posebne vrste obrežne smreke, ki rase na Norveškem in je napravljeno od izumitelja raztopljivega katrama; in to zadostuje v dokaz, da je uspešnejše kot vsaka podobna sredstva. K zaključku, za preprečiti vsake zmešnjave, pazite na znakmo. Pravi »Goudron-Guyot« ima ime Guyot natiskano v velikih črkah in svoj podpis v treh barvah: v vijoličasti, zeleni in rdeči poezek kot naslov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

Zdravljenje stane samo 10 vin. na dan in tudi ozdravi.

P. T. — Oni, ki se ne morejo privediti okusu katrama, lahko nadomestijo »Goudron-Guyot« s »Kroglicami Guyot« iz norveškega katrama obrežne smreke, vzemši po dve ali tri kroglice vsaki jedi. Na ta način si lahko pridobite iste zdravstvene učinke in tudi enako zdravje. Zavzete pred jedjo in tudi vmes, te kroglice so lahko prebavljive skupno z jedmi in delujejo kar najbolje na želedec in telo sploh. Prave »Kroglice Guyot« so bele in podpis Guyot je črno natiskan na vsaki kroglici.

Glavna zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris. Nadalje se še dobiva v lekarnah: Gabriel Piccoli, Sušnik, Ub. pl. Trnkoczy in v vseh boljših lekarnah.

Ljudevit Borovnik puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ocniki zastoj.

Stampilije vseh vrst za urade, društva, trgovce itd. Anton Černe graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij Ljubljana, Stari trg 20. Ceniki franko. 235

Gramofone najboljše vrste po najnižji ceni avtomatične, posebno za gostilničarje pripravne priporoča Ivo Bajželj Ljubljana Marije Terezije cesta 11 (Kofize). Ravnokar so došle najnovejše slovenske plošče à K 3-50. — 1000 igel K 2-— 271

Mederno pohištvo za pisarne in sobe za gospode. Glogowsky & Co. o. in hr. dvorni dobavitelj Dunaj I., Franz Josef Kai št. 15-17. Pravezema izdelovanje vesplošnega pohištva. Prarazume iz- 1120 vsrhujejo lastni arhitekti.

POZOR! Najnovejši in najtinejši pletilni stroj za jopice, nogavice, in druge pletenine nudi v-akomur brez razlike trajen in dober zaslužek. Glavno zastopstvo in prodaja za Kranjsko, Primorsko itd. 232 Franc Kos mehanična industrija pletenja modne konfekcije v Ljubljani, Sodna ulica št. 3. Prospekti in ceniki brezplačno.

Ohranitev zdravega želodca zavisi poglavitno v ohranitvi, pospeševanju in uravnavanju prebavljenja ter odstranitvi sopnega telesnega zaprtja. Preizkušeno, izabrano najboljši in najbolj učinkujući zdravilni želiščski skrbno pripravljeno, tek zobjajoč, prebavo pospešujoče in voljno odvajajoče domače zdravilo, ki zmanjšuje in odstranja znane naslednje nezmernosti, slabe diete, prebajenosti in zopnega telesnega zaprtja, n. pr. gorščico, napečanje, prebno tvorilno kisline ter kršna belčine, je DR. ROSE BALSAM ZA ŽELODEC iz lekarnar B. FRAGNER v Pragi. Svarilo! Vsi deli svojih nesej običajno zavarovano varstveno znamko. Glavna zaloga: lekarna B. FRAGNER, c. in hr. dvorni dobavitelj, Pri črnem orlu, Praga Malá strana 283. Ogel Nerudovi ulice. Znapotiljanje po postu vsak dan. 1 cela steklenica 2 K, 1 polovična steklenica 1 K. Ako pošljete po pošti naprej K 2-50, dobite 1 malo steklenico, ako K 3-50, eno veliko steklenico, za K 4-70 dve veliki steklenici, za K 6-— 4 velike stekle. za K 22-— pa 6 velikih steklenic pošiljate pristo na vas postajo. Avstro-ogr. monarhije. V Ljubljani: Izbarna kn. trgov. št. 6. P. P. 10. Dinar. Zaloga v lekarni, Izbarna kn.

Iščem družabnika z 10-15.000 K gotovine v svrhu razširjenja dobro vspevajočega trgovskega podjetja. Ponudnik je lahko tudi privatnik penzionist in se mu poslovanja pri podjetju ni potreba osebno vdeleževati. Za denar popolna varnost, ker se lahko na večjem posestvu zemljkinično zavaruje. Zelo plodonosni dohodki. — Naslov: F. R. poštno ležeče, Poljčane. 2040

Enonadstropna hiša v sredini trga Cerknice, poleg sodišča in glavne ceste, pripravna za trgovino, se da v najem. 1997 Pojasnila daje M. Milavec, Ljubljana, :: J. Terdinova ulica št. 2. ::

Nova vila pri Celju v najlepšem mirnem in praha prostem kraju koncem mestnega parka s 1200 m² sočivnatoga vrta in kopalno uto ob Savinji se pod ugodnimi pogoji za 13.800 kron proda. 1802 Tamkaj je tudi nova hiša s pol oralom vrta za 8000 kron na prodaj (mesečna najemnina 38 K.) Natančneje pri Fran Dolinar v Celju.

„Nuisol“ tvrdke 451 Bergmann & Ko. Dečin na L. je in ostane slej ko prej nedosežen vsled svojega presentljivju prirodnega barvanja las in brade. Dobiva se svetel, rjav in črn steklenica po K 2-50 v drogeriji Antich Kanc in pri brivcu A. Fettich-Frankheimu

Krusna nova vila z gospodarskim poslopjem, vrtom, sadonosnikom, njivami, travnikom in gozdom, skupaj okoli 30 oralov, na Spod Štajerskem, odkoder pelja nova železniška proga na Slatino v Rogatec, se z živino vred proda zaradi starosti gospodarja in

lepo posestvo 20 minut od Celja z novo hišo, urejeno za gostilniško obrt, novo veliko gospodarsko poslopje s sušilnico za hmelj in novim svinjakom, eno njivo in okoli 5 oralov, travnika in sadonosnika pri večji vasi, se pod prav ugodnimi pogoji proda. — Več pove Ig. Donau, Glavni trg 10 v Celju. 2028

Vinko Majdič valjni mlin v Kranju (Kranjsko). Največja proizvajanja priznana naj boljših pšeničnih mok in krmihi izdelkov, ki izvrjajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti. Zastopstva in zaloge: 66 V Ljubljani: Podgradu, Trnovem, Kočevju, Trstu Gorici, Celovcu, Bejaku, Bolcanu, Inomostu, Tridentu, Zadru, Spiljetu, Ercegovem, Kotoru, Sarajevu in Panju. Brzojavi: Valjni mlin, Kranj.

Pristna brnska sukna. Pomladna in poletna sezija 1911. Kuponi: 1 kupon 7 kron, 1 kupon 10 kron, 1 kupon 12 kron, 1 kupon 15 kron, 1 kupon 17 kron, 1 kupon 18 kron, 1 kupon 20 kron. Kuponi za kompletno moško obleko (suknja, hlače, telovnik) stane samo 1 kupon 20 kron. Kuponi za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnati kamgar itd. itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana 472 zaloga tvornice sukna Siegel-Imhof v Brnu. Vserce gratis in pošiljate pristo. Prednosti privatnih odjemalcev, ako blago naroča direktno pri firmi Siegel-Imhof se precejšnje. Zaradi silnega prometa blaga vedno največja izbira popolnoma svežega blaga. — Stalno najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se po vsrca vsrčno izvrše.

Ugodna priložnost!
Imam 50 metrskih sežajev lepih, suhih bukovich **drv**
2059
katere moram radij prostora umakniti ter bi jih po **ceni prodal.**
A. Kajfež, Kočevje

Rimske toplice
1624
: Tržič (Primorsko) :
Bromovite toplice kuhinjske soli, stalna toplina 38—40°. Zdravljenje fango. Sezija od 1. junija do 30. septembra. Posebno priporočljivo proti protinu, revmatizmu, ischias, ženskim boleznim itd. Lastnik: svetlost princ A. Thurn in Taxis. Stalni avtomobilski promet med Rimskimi toplicami in Tržičem. Izleti: Tinav, Sv. Ivan, grad Devin, morsko kopališče Sesljan. Največji komfort, stabilisment nanovo opremljen in povečan. Interurbani telefon št. 26, konce. itd. Zdraviliški zdravnik v hiši.

A. KUNST
Ljubljana
Židovska ulica št. 4.
Velika zaloga obučal
lastnega izdelka za dame, gospe in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorce poslati. 40

Zastopniki
2071
akviziterji in okrajni zastopniki za življensko zavarovanje **se iščejo** od velike slovanske zavarovalnice pod jako ugodnimi pogoji.
Ponudbe na „Poštni predal št. 243 v Trstu“.

G. F. JURÁSEK
prvi in edini slovenski uglasovalec in trgovec glasovirjev
Ljubljana, Poljanska c. 13. I.

Prodajam in posojujem glasovirje, pianine in harmonije izključno le iz najslavnejših tovarov, ne prekosljivo dobre kakovosti po glasu. **Solidne cene!** Tudi na delna odplačila in brez zadatja! Pismo jamčim 10 let za vsak pri meni kupljen instrument. Uglasovanje izvršujem specielno sam osebno, brez pomagala ali posredovalca ter vsa popravila. — »Glasbeni Matic« in drugim slovenskim zavodom uglasuje edino le

koncesijonirana **trrdka Jurásek.**

Gramofoni od 25 kron naprej.
Dobi se tudi na mesečne obroke. Zahtevajte takoj brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč.
FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg št. 26.

Josip Stupica
jermenar in sedlar
Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.
Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših **konjskih oprav** kakor tudi **krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo**

Specialna trgovina
finih **ročnih del**
TONI JAGER
v Ljubljani,
Židovska ulica št. 5.
Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje ::
Plisiranje :: ::

Razglas.
Sejem na sv. Antona dan, dne 13. junija v Žireh, vršil se bode letos radi državno-zborskih volitev dne 13. junija, takoj drugi dan, t. j. 14. junija in sicer za živino in blago.
Županstvo Žiri.

Po zamrlem g. Rajmundu Krisper iz Kranja se odda v najem ali prodaja **dvonadstropna hiša**

s posebnim dvoriščnim traktom, stoječa v sredini ob glavnem trgu mesta Kranja. Ta hiša je vsled svoje ugodne lege, lepih prodajalniških in številnih stanovanjskih prostorov, ondi se nahajajočih prostornih dvorišč, kleti, blefov in zlasti radi dveh renomiranih ondi izvrševanih trgovin jako pripravna za večja :: trgovska podjetja, pa tudi za hotelsko obrt ali za društvene namene; ::

stavnne parcele
njive, travniki, sadni vrtovi, gozdovi in ena kmetska zidana hiša, vse to v bližini Kranja. Lega teh zemljišč je jako ugodna, ker so vsa ob glavnih cestah. Vprašanja in ponudbe je nasloviti na **Fr. Krisper, not. kandidat v Ljubljani.**

Razglas.

V Gradcu se je pripetil slučaj **kolere**, ki je končal s smrtjo, ter so sedaj končane poizvedbe dognale, da je iskati v tem slučaju nalezbo v Benetkah.

Z ozirom na to in z ozirom na poročila, ki so došla c. kr. ministrstvu za notranje zadeve od raznih strani glede zdravstvenih razmer v Benetkah, odredilo je ministrstvo z razpisom dne 2. junija 1911, št. 3890/S **zdravstveno nadziranje iz Benetk odhajajočih oseb** in sicer za čas petih dni po prestopu meje. To nadziranje vršilo se bo brez osebnega nadlegovanja in brez omejitve prostega prometa.

Da se pa more to nadziranje točno izvrševati, zato odreja mestni magistrat, da vsi hotelirji, gostilničarji in sploh vsi, ki oddajajo prenočišča ali stanovanja, **ravnatako tudi poglavarji družin** naznanijo takoj vsakega iz **Benetk došlega** pri mestnem zglaševalnem uradu, v slučaju sumljivega obočenja pa to nemudoma prijavijo.

Prestopki proti tej odredbi se bodo v smislu min. naredbe z dne 30. septembra 1857 drž. zak. št. 198 kaznovali.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 7. junija 1911.
Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:
Laschan I. r.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1911.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.) 6-48 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec. 7-25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje. 9-09 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linc, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolín. 11-30 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst. 1-22 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje. 3-30 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec. 6-25 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Vlissingen, Trbiž. 7-39 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje. 10-10 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst.	Prihod v Ljubljano (juž. železnica) 7-16 zjutraj: Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Lince, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Tržiča. 8-52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža. 9-48 dopoldne: Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z. k., Celovca, Vlissingena, Düsseldorfa, Kolina, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka. 11-13 dopoldne: Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Celovca, Beljaka, Tržiča. 2-59 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža. 4-18 popoldne: Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Tržiča. 6-58 zvečer: Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Lince, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k. 8-15 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, Trbiža, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Tržiča. 9-07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža. 11-22 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.
--	--

Odhod iz Ljubljane (državni kolodvor).
7-28 zjutraj Osebn. vlak v Kamnik.
2-05 popoldne: Mešanec v Kamnik.
6-10 zvečer: Mešanec v Kamnik.
7-10 zvečer: Mešanec v Kamnik.
11- ponoči: Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.

Prihod v Ljubljano (državne železnice).
6-41 zjutraj: Mešanec iz Kamnika.
6-59 dopoldne: Mešanec iz Kamnika.
10-30 zvečer: Mešanec iz Kamnika le ob nedeljah in praznikih.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Rheuma Protin Ischias
Otvorjeno od 1. aprila do 1. novembra.
Nizke cene kakor doslej, vkljub času primernim novostim.
1. septembra do 1. junija 25% znižanje.
Čudoviti zdravilni uspehi. Radioaktivna termalna kopel 33—44° Celsija.
Krapinske Toplice
Pitno zdravljenje s termalno vodo. Razpošiljanje termalne vode. Obisk 6000 oseb.
Hrvaško (Hrvaška Švica).
Kopeli v basenu, marmorne, pršne, lužnate kopeli, fango, sudariji. Prospekte, pojasnila daje kopalniško ravnateljstvo. Pravilni naslov samo: **Krapinske Toplice**, Hrvaško.
Zdraviliški dom, 200 udobnih sob, prekrasen park, terasa, zdraviliški salon. Stalna vojaška zdraviliška godba, lift, telefon, avtomobilska garaža, izposojanje avtomobilov.
Na železniški postaji Rogatec (ki se odcepi od južnoželezniške proge Dunaj-Trst) avtomobilski omnibus. Zveza pri vlakih ob 11. uri 16 min. dopoldne in 5. uri 52 min. popoldne. Na železniški postaji Zabok avtomobilskega omnibusa zveza pri vlakih ob 9. uri dopoldne in ob 4. uri 07 min. popoldne.
1. maja do 1. oktobra.

ANTON BAJEC umetni in trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov **cvetlični salon** Pod Trančo. 242
Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov, vencev, travkov itd. — Okusno delo in zmerne cene. ::
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti 34.

Specialna trgovina
finih **ročnih del**
TONI JAGER
v Ljubljani,
Židovska ulica št. 5.
Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje ::
Plisiranje :: ::

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
znamenite Grobarjeve slike
Primoža Trubarja
ustanovitelja slovenske književnosti
visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršnejša kar jih imamo Slovenci.
Cena s pošto K 3.20.
Dobiva se v **NARODNI KNJIGARNI** v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Potnik Slovenec

se sprejme

za Kranjsko in Spodnje Štajersko. Franz Feldner, Dunaj IX, Kollingasse 17. Prednost imajo taki, ki so že potovali in so dobro uvedeni. 2041

Kdor hoče kupiti zavitek za 6 vinarev, naj zahteva izključno

„Ottoman“ cigaretne papir.

!! Pozor kolesarji !!

Namesto kron 110— samo po kron 80—, sprostim tokom „Torpedo“ po kron 95— prodajam za reklamo nova vozna kolesa prve vrste, znamke „Styrian-Gradec“, modeli 1911 z dvoletnim jamstvom, sveži močni plišči po K 5—, 6—, 7—, gumijeve cevi po K 3-50, 4—, 5—. Vse potrebščine, poprave, emajliranje in ponikanje najceneje! Razpošilja se po povzetju. Kupčije na obroke izključene. Cenovniki gratis in franko. Tvorniška zaloga vozniških koles in šivalnih strojev.

A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23. IV.
1377

Ako imate krave

pa Vam pri Vašem gospodinjstvu ne sme manjkati delazmožni, stanovitni separator Diabolo ker je to najboljši separator, ki dela mlekarstvo dobičkonosno in je prav cenovno. Na uro predela 120 litrov. Cena samo K 125—.

Zahtevajte prospekt št. 125 ter jamstvene pogoje gratis in franko od tvrdke

PH. Mayfarth & Co.
Dunaj II., Taberstrasse 71
894 Zastopniki se iščejo.

V Ameriko in Kanado

pripravna, cenovna in zanesljiva voznja
Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:
Pannonia 20. junija 1911.
Carpathia 4. julija 1911.
Ultonia 18. julija 1911.

Iz Liverpoola: 274
Največji in najlepši parnik sveta.
Lusitania, 8. 29. julija, 19. avgusta, 2. septembra, 7. oktobra 1911.
Mauretania, 24. junija, 22. julija, 12. avgusta, 2. 23. septembra 1911.
Pojasnila in vozne karte pri **Andr. Odilsek** v Ljubljani, Slomškova ulica št. 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.
Vozna cena Trst-New York III. razred K 170 za odraslo osebo z davkom vred in 100 K za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Carl Kronsteinerja

proti vremenom odporne apnene
façadne barve
oblastveno varovane.
V 50 različicah, od 24 h kilogram naprej. Že desetletja najbolje preizkušene, prekašajo vse ponaredbe. Edini primerni pleskalni material za že pobarvana pročelja.

Emajline fasadne barve, ki se ne od-
dajo se umivati, krijejo z eno potezo, brez
grundiranja, emajlno trde, porabne
samo pomešane z mrzlo vodo. Raz-
kuževalne, nestrupene, porodne. Idealno
barvanje za notranje prostore, še ne
pobarvane fasade, lesene stavbe, ka-
kor kolnice, paviljone, plotove itd.
Dobivajo se v vseh niansah, stroškov
za štirjaški meter 5 vinarev. Knjige
z vzorci in prospekti zastoj in poš-
tine prosto. 1912

Carl Kronsteiner, Dunaj III., Hauptstrasse 120
Glavna zaloga za Ljubljano: **Brata Eberl.**

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 53.756.265-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115.390.603-61. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Van pojasnila daje: cigar pisarne so v lastnej bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Prostorni lokali v bližini južnega kolodvora, pripravljeni za delavnice, zraven prostor za pisarno (eventuelno kot skladišče) se oddajo v najem. Natančneje se poižve v Slomškovi ulici št. 3. I. nadstr., levo. 1990

Hiša 1906 v Florijanski ulici št. 16 v Ljubljani, v kateri je izkuh se prodaja. — Vpraša se tam pri lastniku

Prešernove slike 1906 prodaja in pošilja po poštne povzetju **IV. Bonač v Ljubljani.** Cena slike 5 kron. 273

FR. MALLY & Co. parna opekarna v Srednjih Gameljnih pisarna v Ljubljani na Reseljevi cesti št. 2

OPEKO 1919 na stroj v vsaki množini

priporoča svojo izborno zarezano strešno (talc) in zidno

Bruselj in Buenos Aires 3 grand prix.

R. WOLF Devin-Buckau. Podružnica: Dunaj III, Am Heumarkt 21.

Patentne vročeparne lokomobile s precizijskim krmilom brez ventila. Originalni Wolfov gradbeni način 10-800 PS. Obratni stroji največje popolnosti in hranljivosti za industrijo in poljedelstvo.

V celem izdelanih nad 750.000 PS.

Cenjeni trgovci in obrtniki!

Stavbno podjetje V. SCAGNETTI naznanja, da bode zgradilo v Šelenburgovi ulici št. 6 veliko strogo moderno

trgovsko hišo

V pritličju se bo nahajalo 24 večjih in manjših lokalov za trgovino, v mezzaninu 23 lokalov za malo obrt, deloma tudi za trgovino.

Radi najugodnejše in vsem zahtevam posameznikov najprikladnejše razdelitve teh prostorov se bodo isti oddajali pred pričetkom stavbe.

Resni reflektanti se vljudno vabijo, da se radi natančnejšega ustnega pogovora zglase v stavbni pisarni podjetnika **V. SCAGNETTIJA, Cesta na Rudolfovo železnico št. 16** (tik državnega kolodvora). — Prosi se, da se cenjeni obisk pismeno ali teletonično javi.

Telefon št. 299. Poštni predal št. 54.

V najem se odda že nad 30 let obstoječa 1979 gostilna in trgovina s trafiko in žganjetočom v prometnem kraju **Gorenjskem.** Oziralo se bo samo na izrjene pridne in zmožne ponudnike. Vse drugo se izve pri Fr. Stupica, trgovina z železnino v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1, kjer se dobijo razven druge železnine neprekošljivi kosilni stroji »DEERING« in obračevalci sena.

Lasne kite najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje vse po zmernih cenah priporoča **S. Strmoli, brivec in lasničar** Ljubljana, Pod Frančo št. 1, (zraven čevljarškega mostu). Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lasne po najvišjih cenah. 1788

Kakor od solnca na trati, tako se perilo obeli v kotlu, ako ga pol ure kuhamo s sredstvom

Persil samostojno pralno sredstvo. Bleščeče belo perilo! Brez mencanja! Brez krtačenja! „PERSIL“ kljub presenetljivim učinkom ne obsega klor ali sploh na perilo škodljivih sestavin, za kar se prevzame polno jamstvo. Tvornica: **BOGOMIL VOITN, Dunaj III/1.** Dobiva se povsod. 1622

Uničevalec stenic **Ting-Ting,** 2024 oblastveno varovan, pomori takoj vse stence z zalego vred. Nestrupeno, blagodišeče, razkužujoče. Dobiva se v steklenicah po 60 vin., zraven spadajoča brizgalna 20 vin., v 1/2 in 1/3 litrskih steklenicah razmeroma ceneje v glavni zalogi v Ljubljani pri **Antonu Kanc, drogerija.** Druga sredstva odločno odvracajte! Poglavitna zaloga: Dunaj, XVIII. Gentzgasse 27.

Brzojavke: Prometbanka Ljubljana. C. kr. priv. Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Stritarjeva ulica št. 6. Delniški kapital in rezerve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij. n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjige brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzniških poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1600

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančni stroki spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

